

VISZOKAY TAMÁS NOVELLÁI

TARTALOM

AMAZONSIRATÓ

JACOB COSTUDI HALÁLKIÁLTÁSA

CRISTOBAL LÓPEZ CUTIÑO FELKÉSZÜLÉSE A HALÁLRA

CSOMÓPONT

A GYÁVA EMBER

HINTA AZ ŐRÜLETIG

A HÓHÉR KEDVESE

KECHWA JUAN MEGTÉRÉSE

AMAZONSIRATÓ

Az amazon, aki egykor földi ember volt, a könyvtár egyik, egész falas képernyőjét nézte. Előtte bonyolult rajzolat, sejtek, kromoszómák halmaza látszott. Hosszú pillájú, széles szeme pislogás nélkül tapadt az ábrára, csak ujjait mozgatta, ahogy a gének kombinációit váltogatta.

A sejtterkép mellett szöveg futott, a hajdani kutatók, Grindel és Jansen naplójának részletei. A lány néha oda-odapislantott, bár már fejből tudta mindkét hosszú dokumentumot.

„A Betida lakói, ezek a kecses repülő lények, egy evolúciós félrelépés áldozatai. Valahol és valamiért megtört a fejlődés, s ezután csupán nőnemű lények születtek. A természet még nem reagált a változásra, azaz - mintha csak gondolkodna és időt akarna nyerni -, egy patthelyzetet hozott létre. Felléptek a turkók, a hatalmas, orsós fenevadak, amik negyven évig hordozzák magukban a majdani amazont, hogy azután az megszülessen, majd, előbb rövid, aztán kissé hosszabb élet után újra turkóvá váljon. Hogy mi akadályozta meg a normális nemek kialakulását, azt még nem tudom. Látom a kunkort a tizenkettedik génsorban, de fogalmam sincs, hogyan került oda.”

Kopogás hallatszott, de a lány nem fordult meg, sőt rátámaszkodott az asztalra, és előrehajolt, közelebb az ábrához.

A másik biológus, Patrick McFee megtorpant, szinte lélegzetet venni sem mert, úgy csodálta. Kicsit borzasnak tűnő sötét hajzuhataga karcsú dereka alá ért. Hosszú lábán megfeszültek az izmok, ahogy lábujjhegyre emelkedve, kissé előrehajolva vizslatta a képernyőt. Százhatvanöt centijével magasabb volt az amazon-átlagnál, s így még magasabbnak látszott. Mint általában, nem viselt szandált, valahogy nem tűrte meg. Karjai is fedetlenek voltak, testét csak egy rövid ruha takarta.

Volt idő, amikor Patrick szerelmes volt belé, de annak már vagy tíz éve. Nehéz volt a csalódás, de bele kellett törödnie, reménye sem volt, hiszen...

Megrázta a fejét. Eh, minek mindig erre gondolni? Most már csak nézi, örömet jelent neki a látvány.

- Mondd csak! - fordult feléje az amazon. - Miért nem voltunk mi soha gyerekek? Hová tűnt a gyermekkorunk? A DNS semmit, de semmit nem közöl erről. Kifejlődünk a turkóban, már felnőttként jövünk elő belőle, de hát a tapasztalatainkat honnan szedjük? Honnan tudjuk, melyik levelet kell megenni, és melyiket nem? Honnan tudunk beszélni? Mindezt egyszer meg kellett tanulni, mert a genetikus tapasztalat is ered valahonnan. És mégis ennek nyoma!

A férfi hangosat sóhajtott, s ezzel az idill elenyészett.

- Te nem tudsz másra gondolni?

- Nem - válaszolta komolyan a lány.

A másik megköszönte a torkát zavarában. A szemét is elfordította, inkább a képernyőt nézte. Volt Davy-ben valami kísérteties. Mintha egy élő felkiáltójel lenne ez a lány, mintha minden pillanatban figyelmeztetni akarna valamire. Sohasem mosolygott. Amazon létére ez rendkívül szokatlan volt.

- Davy, évek óta bámulod ezt az ábrát. Mit vársz tőle? Háromszáz éve halott gondolatokat akarsz visszaidézni? Azért tanultál, több mint tíz évig, hogy aztán beletemetkezz Grindel emlékeibe?

- Én vagyok Dave Grindel! - csattant fel az amazon. - Nem mondtam el elégszer, hogy mi történt vele?

- Dehogynem! Csak olyan... hihetetlen, hogy valaki, egy ember, belélegezve ezt a léggömböt, maga is turkóvá váljon, ahogy ti, azután pedig amazon legyen.

Közelebb lépett.

- És ha így is van - folytatta -, akkor sem kell azonosítanod magad vele. Te mondtad, hogy emléke nincs, nem maradt, nem hagyott neked semmit.

Davy még egy pillantást vetett a génsorozatra.

- Tévedsz. - szeme elhomályosult - Hagyott valamit. Csak éppen, nem azt, amit kellett volna. Helyette... az maradt rám, ami neki nem jelentet igazából sokat.

Meglódult a hajkorona

- A vágyait, azokat rám hagyta. És fogalmam sincs, miért történt ez így.

Felsóhajtott.

- Miért jöttél?

McFee örömmel vette, hogy eltérhet a kínos témától.

- Csak tegnap szálltál le, de a bázisparancsnok tudni szeretné, mikor akarsz kimenni.

- Kimenni?

- Úgy értem a tiedhez. Tudod, hogy várnak?

A lányok, akik egy évtizede elhagyták a Betidát, és Sheratanra, az emberek új bolygójára mentek tanulni, már kezdettől fogva a vezetőjüknek tekintették őt, sőt, valamivel többnek is. Ők persze tudták, ők értették, hogy Dave Grindel-lel beszélnek.

A tizenöt amazon már tegnap kirajzott a bázisról, rögtön azután, hogy a leszállóegység lehozta őket a holdról. Siettek, hiszen búcsúzni jöttek. Reá rakták az egész terhet, maguk pedig visszamennek Sheratanra, avagy az űrbe, a felfedezők közé. Végül is meg tudta őket érteni, csak... olyan nehéz volt viselni a terhet! Egyedül! Neki kell megmentenie a fajt! Mit érthet ebből az egészből Patrick McFee? Semmit.

- Mikor? Hát most.

Azzal elment Patrick mellett, és kitérte az ablakot.

Az emberek betidai központja egy hegytetőn épült, húsz kilométerre az amazonok legnagyobb telepétől, hogy még a látszatát is elkerüljék annak, hogy az emberiség befolyásolni akarja ezt a fajt. Persze megtette így is, hiszen például az amazon telep már nem fákra, hanem a földön volt, kunyhókból állt, és a lányok mindenféle, emberi használati tárggyal rakták tele.

Felugrott a keretre és kivetette magát a második emeletről.

A férfi csak a fejét csóválta, úgy nézett utána.

Huszonöt esztendeig nem lehet csak úgy röpködni, mondta Darrier prof, Davy kedvenc tanára Sheratanon. Van igazság benne. Tétlenül élni szörnyű lehet. Az amazonok élete előbb csak

három hét volt, amikor Jansen meghalt, már három év, most pedig, a modern torokszűrőknek köszönhetően már egy negyedszázad. Többségük azonban ma is csak úgy él, mint kezdetben.

Ha nem is lehet negyedszázadig repkedni, gondolta, azért néhány percig csoda egy érzés. Kinyújtotta karjait, lábait, úgy suhant ki az ablakon. Gondolati parancsra emelkedett feljebb, egyre feljebb. Azután elsuhant kelet felé, ahol a telep feküdt.

Egy idő múlva az óriásfák bolygót beborító erdejét tisztások törték meg. Lejjebb ereszkedett, s kisvártatva már látta a faházakat, és megmelegedett a szíve. Látszott az épületeken, hogy hozzá nem értő kezek munkái, de éppen ez jelezte Davy számára, hogy az amazonok a saját lábukra próbálnak állni. Érzik hát, hogy változásra van szükség!

Mintha csak valami jelet kaptak volna, máris vagy harminc lány lebegett körülötte. Nem szóltak, csak körbevetették, ujjaikkal hozzáérttek, azután megint tisztes távolba húzódtak. Tisztelik, hallottak róla. Ezek szerint nem felejtették el, miért ment el. És visszavárták.

Lefelé indult, a zöld-sárga-fekete hajú had utána.

Valami zavarta. Igen, néhányan meztelenek voltak, ettől bizony elszokott. Igyekezett nem nézni ezekre, mert bizony nagyon szépek voltak. Inkább a hibákra gondolt, amit a telep építésénél szemlátomást elkövettek. Vajon ő is elkövet majd néhányat? És ha igen, mennyit?

A hibák azért vannak, hogy észrevegyük és kihasználjuk őket! Ezt írta Jansen a naplójában. Mit akart mondani? És mi van akkor, ha a hibák ugyanúgy a teremtő erőtlől valók, mint ők maguk?

Nem fogott jól talajt, megbotlott. Éppen meztelen lányok vették körül. Na, nem! Átcsörtetett közöttük. Elfehéredett szemét eltakarta. Bah, ennél még az emberek pirulása is jobb, nehezebb észrevenni.

- Állj meg, Miss!

Megtorpant. A zöld hajú lány ruhában volt, olyanban mint ő, és tudta, hogyan szólították őt a többiek a Sheratanon.

- Te ki vagy? - most már megnyugodott.

- Hamilton Growe Wells.

A bolygót felfedező úrhajósok egyike, akik legelőször váltak turkóvá.

Davy szája megrándult, de a soha nem mosolygó lány végül is komoly maradt.

- Szóval te vagy H. G. Wells. Nem ismerlek.

- Azóta születtem.

Így már érthető. Amikor elment, egyetlen volt földi sem élt. Azt az évet, amit itt töltött, a felkutatásukra fordította, sikertelenül.

Érezte, hogy hozzáérnek.

- Küldd el őket, Growe.

- Ne félj tőlük...

- A jó ég! Nem erről van szó, nem tudod?

A lány hirtelen nagyot bólintott.

- Persze, értem.

Néhány szót kiáltott, és Davy rádöbbsent, hogy eddig, teljesen önkéntelenül, az emberek nyelvén beszélt. És arra is rájött, hogy továbbra is így kell tennie. Olyan kifejezéseket kell használnia, amik az amazonoknak nincsenek meg.

Szégelyelte magát, de elfogadta. Ezt is elfogadta.

- Honnan tudad, hogy most jövök? - kérdezte.

Hamilton picit elmosolyodott.

- Állandóan vártunk, sokan a fák tetején ülték végig a napot tegnap. Bár én leparancsoltam őket, de... Tudod, Miss - lesütötte a szemét -, én vagyok itt... izé, a főnök.

- Ó.

Davy karon fogta, és arrébb sétáltak, be a legnagyobb faházba.

- Örömmel hallom, hogy itt már van közigazgatás.

- Az túlzás, Miss. De próbálkozunk.

- És - Davy levetette magát egy lombból készült ágyra -, és az mit jelent pontosan, hogy te vagy a főnök?

- Hát, tudok a dolgokról a körzetemben, meg úgy az egész bolygón, meg aztán, vezetem őket...

Haja lódult, ahogy kifelé intett fejével.

- Vagyis, csak - folytatta -, azt is csak próbálom.

Davy felállt, nyújtózott.

- Szóval tudsz a dolgokról. Ez kell nekem.

- Hogyan, Miss?

- Kerítsd elő nekem Chriss Jansent!

Grove pislogott.

- Nem él.

Davy megrázta hajzuhatagát.

- Életben kell lennie. Kiszámoltam. Meg kellett születnie, miközben a Sheratanon voltam.

- Akkor nem értem. Én mindjárt tudtam, hogy Hamilton Grove Wells vagyok. De Jansen nem jelentkezett.

Aztán döbbsenten felnézett.

- Hacsak...

- Hacsak mi? - csapott le a másik.

- Talán a renegátok között...

- Kik azok a renegátok?

- Ezek csak tíz-tizenkét évet élnek, mert nem hajlandók viselni a szűrőt. A fákon laknak még mindig, és a magunkfajtat elzavarják maguk közül.

Davy lázasan számolt.

- Akkor is elkaptam - bólintott aztán. - Hiszen azután kellett születnie, miután elmentem. Még nem halhatott meg.

Körülnézett.

- De előbb más dolgom van.

A belső helyiségben jól felszerelt laboratóriumot talált, de, Patrick csodálkozására mégsem volt elégedett. Olyanfajta, hordozható felszerelést is követelt, amivel annak idején Grindel dolgozott. McFee úgy gondolta, olyan helyzetet próbál teremteni, amiben a nagy kutató volt egykor, hátha az segít megtalálni a válaszokat.

Davy nem folyt bele a telep életébe, hagyta Growe-t intézkedni. Ő a laborjába vonult vissza. Még kutatótársa, a sheratani biológus, aki elsősorban miatta maradt itt, még ő is alig látta.

McFee nehéz helyzetben volt. Davy nem működött együtt vele, sőt az volt az érzése, titkolózik előtte. Ő maga nem tudta folytatni a munkát, mert a lány iránymutatása nélkül nemigen tudta, mit kutasson. Ráadásul oda se nagyon mert menni a „Miss” házához, mert persze Davy sem dolgozott huszonnégy órán át, s amilyen szórakozást talált magának... arra Patrick nem volt kíváncsi.

Esténként azért többször is kiült kunyhója elé, s azon morfondírozott a laboros házat nézgetve, Davy vajon milyen irányban halad? Grindel azt mondta egykor, hogy a tizenkettedik sorban ott a kunkor. Igaza volt, meg is találták az amazonok DNS-mintáiban. De kiszedni nem tudták, pedig Sheratanon mással sem próbálkoztak már évek óta. Hiába metszették ki a mintákból, újra és újra fellépett. Márpedig a makacs gént ki kell küszöbölni, egyébként az amazonoknak nincs jövőjük. Az evolúció a fejlődésben megállt fajokat előbb-utóbb eltörli.

Egyik este elaludt karosszékében, és amikor felébredt, már sötét éjszaka volt. Nyújtózkodott egyet, s éppen be akart menni, az ágyához, amikor mozgásra lett figyelmes a lány háza körül. Hosszú hajú, karcsú alak lopakodott ki a kunyhóból, de mintha... mintha púpos lett volna. Kimeresztette a szemét, persze, egy hátizsák. Davy nesztelen léptekkel a telep széléig lopakodott, majd kezét széttárva a levegőbe emelkedett, és elszállt. Mielőtt eltűnt volna, megcsillant valami az oldalán, és Patrick szíve összeszorult. Sugárpisztoly!

McFee ezután már lesben állt, és úgy tapasztalta, hogy Davy hetenként legalább két éjjel elrepül, és csak hajnalban tér vissza.

Egyik nap Grow jött érte.

- Gyere át! Hivat a Miss!

Patrick felfortyant.

- Ha beszélni akar velem, jöjjön át ő! Mit képzelsz? Hogy valami király itt?

Growe komolyan bólintott.

- Igen.

A biológus ezután már ment.

Davy-t a kunyhója belső szobájában találta. Nagyon fáradtnak látszott, a férfi sötét karikákat fedezett fel a nagy szemek alatt.

- Miben segíthetek? - kérdezte aggódva.

Davy lehunyta a szemét.

- A renegátokhoz kell mennem. Tudják a bázison, pontosan hol tanyáznak?

McFee leült, és megrázta a fejét.

- Ezt így nem folytathatod. Én megértem, hogy úgy érzed, küldetésed van, de akkor is... így nem lehet...

Grindel úgy nézett rá, mint aki nem normális.

- És akkor mire legyek a világon? És akkor... nem te mondtad, hogy minden eszközt meg kell ragadni, hogy megoldjuk ezt a problémát?

- Én csak arra gondoltam, hogy nem alszol. Ha hajnalban térsz haza...

- Growe, menj ki! - sikoltotta a lány. Aztán a férfi elé állt.

- Hogy merted....

- Elnézést, nem tudtam, hogy titok.

- Márpedig az! A legszigorúbb!

Tekintete lángolt, s ezt a lángolást csak erősítette a bronzbarna haj csillogása. Patrick beleszédült.

- Jó, jó, bocsánat!

Davy leült melléje.

- Tudjátok, hol vannak a renegátok?

- Mit akarsz tőlük?

- Azt még nem tudom, de el kell mennem hozzájuk. Meg akarom ismerni őket, beszélni akarok a vezetőjükkel.

McFee elmosolyodott.

- Rosszul hazudsz.

Az elfehéredő szemű lány hátat fordított.

- Jó! - mondta. - Azt hiszem, Jansen közöttük van. Vele kell beszélnem. Nos, merre vannak?

- Nem messze. Húsz-huszonöt mérföldre, kelet felé. De... - a térdére csapott. - Ne haragudj, ezt nem értem. Azt mondtad, te vagy Grindel. Panaszkodtál, hogy ezen a tényen kívül semmire sem emlékszel, nem maradt semmi Grindel gondolataiból. Hát akkor mit vársz attól a valakitől, aki mondjuk arra emlékszik, hogy Jansen?

Legyintett.

- Úristen, micsoda...

Elhallgatott, Davy pedig összevonta a szemöldökét.

- Micsoda marhaság? Azt akartad mondani?

- Én...

- Gyere csak velem!

Átmentek a másik helyiségbe. Davy a komputer elé ült, és előhívott egy fájlt. Azután megpördült a forgószéken és szembenézett a sheratanival.

- Jansen más eset, mint én. Ő a saját akaratából halt meg itt.

- Hogyan?

- Harminc évig volt velünk. Valaki hamar feltalált egy kezdetleges szűrőt, úgyhogy a kezdeti, ormótlan sisakra nem volt szüksége. De nemcsak emiatt került közelebb hozzánk, mint Grindel. Belőle hiányzott az az önkéntelen távolságtartás, az úgynevezett tudói felsőbbtség, amit Dave nem tudott levetkőzni, és ami... bizonyára bennem is megvan, csak nem veszem észre. Jansen másképp gondolkodott, és éppen ezért sokkal jobban megértette a Betidát, mint a társa.

Megkopogtatta a képernyőt.

- Itt a naplója. Nem a tudományos, mert az vagy ezer oldalnyi anyag. Ezek magánfeljegyzések, gondolatok. És ezekben rejlik a megoldás! Csak én nem látom, mert én Grindel vagyok és nem Jansen. Érted? Ezért kell megtalálnom. Mindenképpen.

- Mit vársz tőle?

- A hibák azért vannak, hogy észrevegyük és kihasználjuk őket. Mi ez a mondat? Nem olyan, mint egy kód? Mintha arra indítaná az embert, hogy állandóan ismétlje a mondatot. Hogy arról majd eszébe jut valami. Nyilván Jansen sem jött rá a megoldásra. De ott járt a közelében, ebben bizonyos vagyok. És most, az új Jansen... intuíció, vagy valami ilyesmi.

Patrick hirtelen elszomorodott.

- Ennyire reménytelen a helyzet? - kérdezte halkan.

Davy lassan bólintott.

- Én nem fogok vele boldogulni egymagam. Szükségem van Jansenre, egyszerűen szükségem van rá. Érted már?

Growe lépett be.

- Miss, ha menni akar...

Davy szó nélkül kirohant, és a levegőbe emelkedett.

Lassan közelítette meg azt a magas, barnás erdőséget, amelyben a néhány száz renegát élt. Egy ember pásztázó repülésnek nevezte volna, amit csinált. Az amazonnak viszont nem volt szüksége arra, hogy nevet adjon szárnyalásának, ösztönösen csinálta a manővereket. Előbb vízszintesen suhant, majd megállt röptében, ereszkedni kezdett, azután rézsút feküdt a levegőre, és felfelé szállt. Jó félóra cirkálás után berepült a fák közé, és közvetlenül a lombkorona fölött lopakodott.

Így vizslatta körül a jó pár négyzetmérföldnyi területet. Végül kiválasztott egy helyet magának, egy óriásfa hatfelé bomló ágzatának tövét, s leereszkedett, hogy gondolkodjon.

Puhán landolt az avaron, letelepedett, szakított néhányat a húsos levelekből. Mi tagadás, élvezte, hiszen tíz éve nem evett ilyesmit. Az amazonok gyomra befogadta az emberi ételek legtöbbjét, amik növényekből készültek.

Rágcsálva elmélkedett.

A renegátok telepe, az elzárkózás ellenére azért mutatott emberi hatásokat. Ez mindenesetre érv lesz a kezében.

Hatalmas, sűrűn font hálók terjeszkedtek a lombok között, az amazonok ezeken üldögéltek. Messziről nézve háncsból készültek a sajátos teraszok, jó nagy munka lehetett megcsinálni.

Hirtelen suhogást hallott, és egy zöld hajú amazon landolt mellette. Valami hosszú bot volt a kezében, arra támaszkodott, ahogy nézte a falatozó Davy-t.

- Szpionkodunk, kicsike? - kérdezte komoran.

Grindel csaknem elmosolyodott. Legalább tíz centivel magasabb volt a kérdezőnél, aki ilyen kedvesen betörte az amazon nyelvbe a kém szót. Emberek-Betida most már kettő null.

Megrázta súlyos fürtjeit.

- Ha te elmész máshová, mint ahol születél, nem nézel körül előtte?

- Mit akarsz?

- Helyet nálatok.

- Tudjuk, honnan jöttél - a lány sziszegett, és a szeme megvillant.

A mozdulata azonban olyan gyors volt, hogy Davy már nem tudott reagálni. A botot egyszerre két kézbe kapta, és vadul Davy-re vágott. Amaz, bár arrébb hengeredett, nem menekült meg, mert a bot másik vége a gyomrába mélyedt.

- Majd megkapod, te szpion!

Azonnal felszállt, hogy több tere legyen védekezni. A zöld hajú utána vetette magát, s hajmeresztő testcselekkel kerülgették egymást pár percig. Végre a Miss el tudta kapni a botot, s hiába fogta a renegát is, Davy nagyobb ereje rövid idő múlva érvényesült.

- Engedd el, vagy leszánkázok veled a lombok közé, ott aztán összetörsz! Ugye érzed, hogy meg tudom tenni?

A válasz csak fogcsikorgatás volt.

- Vigyél el a vezetőtökhöz, csak ezt kérem. Ő majd eldönti a sorsomat.

Hogy ne legyen vesztes és győztes, mindketten fogták a fadarabot, míg a tanyára értek. Leereszkedtek az egyik hálóra, élénk érdeklődést keltve. A renegát lány nem törődött a körük sereglettekkel, a Giane nevet ismételte hangosan.

Kisvártatva meg is jelent és le is szállt mellettük egy... egy tünemény! Davy torka elszorult, ahogy ránézett a nőre. Nagy, zöldes, szürkés szeme volt, s a haja is valami... zölddel kevert bronzvörös. Grindelen már-már úrrá lettek vágyai, de aztán megrázta a fejét. Emberek Istene, hiszen ő nem ezért van itt!

Giane közben mindenkit elküldött, majd helyet mutatott neki.

- Ül csak le, Miss! - mondta kifogástalan emberi nyelven. - Gondoltuk, hogy előbb-utóbb eljössz.

Mivel a másik csak állt némán, még hozzátette:

- A termeted elárult. Na és a tekinteted, amivel az előbb rám néztél.

- Ne haragudj! - suttogta Davy, szemét lesütve. - Nem akartalak megsérteni.

A másik vállat vont.

- Sértés? Nem hiszem, hogy az volna. Te a mi szabályaink szerint jöttél, hogy is mondjátok ti? Ja igen, pucérra vetkőzve. Aztán, hogy mi sem hordunk ruhát, az végül is meglepett. A saját csapdádba estél, ennyi az egész. No gyere, ül csak le!

Lógázták a lábukat a háló szélén.

- De - húzta a szót Giane -, azt még nem mondtad, hogy mit akarsz. Közénk állni biztos nem, ismerünk. Megtéríteni minket, azt sem, annyira nem vagy buta, sőt amint hallom igen sok,

hm... emberi ész szorult a koponyádba. Azt sem mondhatod, hogy meg akarsz ismerni bennünket. Mindent tudsz te rólunk, elvégre nincsenek titkaink.

Barátságosan átfogta Davy vállát:

- Mi vezetett ide, testvércém?

Grindel eredetileg nagyon sok mindent akart mondani, de most rájött, hogy sürgősségtelen. Ezek mindent tudnak róla. Hát persze, ha ők kémlelhetik a renegátokat, azok is nyugodtan megtehetik ugyanezt.

- Add ide nekem Chriss Jansent!

A renegát rásandított.

- Hogy beteljesítsd rajtunk a végzetet?

Davy felemelte a hangját.

- Hogy megpróbáljam megmenteni a fajt!

- Nagy szavak! - Giane elkomorodott. - Idejössz azzal, hogy te vagy a Megmentő, és mit akarsz tőlünk? Hogy olyanok legyünk, mint az emberek. Akik először a Földről jöttek, utána meg a Sheratanról. A két látogatás közötti kétszáz évet pedig azzal töltötték, hogy háborúztak egymással, s ebben a háborúban milliók haltak meg. Mondd csak, te Miss, mi ebben a jó?

- Nézz le! - folytatta. - Mi bajod neked mindezzel? Ott vannak a turkók, itt vagyunk mi. Nem zavarjuk egymást, de egyik a másiktól lesz. Nem látod, hogy ez harmónia? Az zavar, hogy azok ott lenn rusnyák? Ez semmit nem jelent. Az a lényeg, hogy mi is önálló lények vagyunk, meg a turkók is. Itt az egyensúly.

Davy hirtelen Giane arcába nézett. Egy ideig hallgatott, aztán csak bólintott.

- Aha.

- Ezek után pedig - érintette meg a térdét finoman a renegát -, csak kérdezz meg itt bárkit, ő-e Chriss Jansen. Ha találasz ilyet, veled mehet.

Davy felállt.

- Azt hiszem, erre most már nincs szükség. Én magam elmehetek?

Giane széttárta karjait.

- Légy boldog a magad módján, testvércém!

Aztán még rábánsalygott.

- Vagyis, amennyire lehetsz! Mert amit tőlem akarsz, azt nem kapod meg!

Hazaérve Grindel bezárkózott, és két napig ki sem jött a házából. Azután hívatta McFee-t.

- Patrick! - nézett rá. - Találnunk kell egy csomó turkót együtt. Tudsz te olyanról, hogy csapatba verődnek?

A biológus bólintott.

- Igen, az etetésnél összegyűlik húsz-harminc is. Miért?

- Hát akkor mutass egy ilyen eseményt, de gyorsan! - parancsolta válasz helyett a Miss.

A csapat amazon a fák legalsó ágain üldögélt, néhány a levegőben lebegett, kezében csomagokat tartva. Alattuk turkók nyüzsögtek. Az amazonok láthatóan jól szórakoztak, nagyokat nevettek.

- Mi az isten ez? - kérdezte Davy, szemét összehúzáva.

Patrick futólag elmosolyodott.

- Ez az etetés. Kedvenc időtöltésük.

- Menjünk közelebb.

- Hé, hé! - fogta meg a férfi a már induló lányt. - Én nem tudok repülni, várd csak meg, amíg a robogóval odaérünk.

Pár perc múlva lemanővereztek egy villás ágba, pár méterrel a sikongató lányok fölött. Davy kiszállt, és leguggolt a fa tisztásának szélére.

A repülő amazonok nagy darab húscsücsöket vetettek a földre, a turkók pedig fűjtatva, sziszegve rontottak rájuk, és csakhamar szétépték, befalták őket.

- Honnan van a hús?

- Az állomás adja - szólt mögötte Patrick. - Tudod, hiába tudjuk a kezdettől fogva, hogy ti növényevők vagytok, mégis annyi húst küld a központ, mintha a bolygó hiányban szenvedne. Ártatlan szórakozás ez. A turkók marakodnak, de egymást nem bántják, bár ezt bizonyára tudod.

Davy kinyújtotta a kezét feléje.

- Add ide a pisztolyodat.

- Micsoda?

Mivel a kinyújtott kéz csak úgy maradt, és mert Patrick tudta, hogy a Miss-szel áll szemben, lassan, kelletlenül a kezébe nyomta a fegyvert.

Davy méregette egy ideig a tenyerén, majd kibiztosította, és az arcához emelte. Mire a férfi közbeavatkozhatott volna, a sugárpisztoly kettőt villant, s egy visító turkó, hosszában kettéhasítva, már ott hevert alattuk.

A többi fenevad szétfutott, az amazonok pedig dermedten ültek az ágakon. Néhány pillanatig még hallatszott az állat szuszogása, azután teljes csend lett.

Csak Growe emelkedett a levegőbe, és állt meg Davy előtt.

- Mit csináltál, Miss? - kérdezte zavartan, neheztelően. - Nekünk nem szabad megölnünk a turkókat. Hiszen ők mi vagyunk.

- Egy nagy frászt, szépségem! - mondta Davy, és ajkán valami mosolyféle bujkált. - Ez a nagy-nagy tévedés.

Körülnézett.

- Na! Segítsetek Patricknak összekötözni ezt a jószágot, hogy felhúzhassuk a robogóba.

- Minek?

- Minek? Hogy felboncoljam, drágám.

Aztán McFee-re kacsintott.

- Hiába, Grindel sem boldogult egyedül. Nekem is szükségem volt Jansenre, akárcsak neki.

- Megtaláltad Jansent?

- Hát azt nem mondanám, de hogy elszólta magát, az biztos.

- Ezt nem értem.

- Nem baj. Az a lényeg, hogy most már a kezemben van a megoldás. Igaz - tekintete elfelhősödött -, jó néhányan meg fognak ijedni tőle. De nincs más út.

Patrick már nem is csodálkozott, hogy kizárták, nem vehetett részt a boncoláson. Órákig járkált a labor előtt olyan idegesen, mintha nem is boncolás, de szülés eredményét várná.

Időközben egyszer csak Growe kiviharzott, elrohant mellette, a levegőbe emelkedett, és elszállt.

Végre kijött Davy, izzadt volt, homlokát törölgette. Megmosta a kezét, ivott pár korty gyümölcsle, aztán ránézett. Mosoly nem volt az arcán, mint ahogy szokott lenni.

- Mi van? - rontott neki a férfi. - Megvan a válasz?

Davy kísértelt a kunyhó elé, és egy ideig a település nyüzsgő életét figyelte. Amazonok a földön és a levegőben, egyesek élelmet vittek, mások csak kergetőztek nagy kacagva. A lány bólintott, majd visszafordult a biológus felé.

- A megoldás Chriss Jansen volt, ahogy éreztem. A kulcs pedig egy, egyetlen mondat: A turkók önálló lények. Azt már régen sejtettem, hogy nem merül ki az egész tevékenységük abban, hogy kihordják az amazont. Tudod... amikor éjjelenként titokban elrepültem, akkor én... sokat megöltem közülük.

Megrázta a fejét.

- Iszonyú dolog ez! És... még csak értelme sem volt, legalábbis akkor még úgy éreztem. Mindegyikben megtaláltam az amazon csiráját, de semmi többet. A turkó önmaga volt, testének attól a piciny részétől eltekintve. Akkor még fogalmam sem volt arról, hogy ennek mekkora a jelentősége.

Grindel a turkókkal nem törődött. Ő úgy hitte, bennünk van a válasz is, s elég a tizenkettedik sor gátló génjét eltávolítani. Egy darabig, évekkel ezelőtt, én is így gondoltam, emlékszel, ugye? Jansen már tovább ment. A turkók valódi mivoltát ő sem ismerte fel, de azt megérezhette, hogy a jelentőségük sokkal nagyobb, mint hitték. A naplója, azokkal az odavetett félmondatokkal... észre kell venni a hibákat, és kihasználni! Ez már szöveget ütött a fejembe.

- Senki nem boncolt volna turkót?

- Jansen biztosan megtette, ámbár talán csak egyszer. Láttad, hogy reagálnak a lányok erre. Ráadásul..., ahogy mondtam, ha az ember nincs tisztában a történetekkel, feleslegesnek tűnik. Azok a fenevadak, hogy is mondjam, nagy evolúciós ravaszsággal rendelkeznek.

Kézmozdulattal elnémította a szólni készülő férfit.

- Figyelj ide! Egy értelmes faj kialakulásához nagyon hosszú idő kell. Ez azt jelenti, hogy lennie kellett egy hosszú, normális fejlődésnek, ami alatt nemcsak a nemek voltak meg, de az életkorunk is jóval hosszabb volt. Egyébként nem tudtuk volna megtanulni, amit ma tudunk. Ehhez millió évekre, de legalábbis százazrekre volt szükség. És én...

Kicsit lesütötte a szemét, úgy nézett a férfira.

- Én most megtaláltam ennek a fejlődésnek a történetét, ebben a turkóban.

Patrick feszülten figyelt.

- A turkók harmincnyolc esztendeig a maguk életét élik, az amazoncsira csak az utolsó két évben indul fejlődésnek. Ekkor alakul ki az a DNS-vonal, amely a kifejlett amazonhoz vezet, s ebben már benne van minden, amit kerestem. Hogy ne kelljen többet gyilkolni, külső jel után kutattam, amiből az utolsó idős turkó felismerhető. Az etetésnél az egyikük ráncos volt, a hat láb tövéénél. Nem tudtam, hogy ez a jel, de ez volt az egyetlen különbség, azért lőttem le. És szerencsém volt, végre az is volt egyszer. Már félig kialakult benne az amazon. Most már többet nem kell ölni, mert lokalizáltam a turkóból az embrióba vezető, még közös DNS-pályát. Egy bemetszéssel ki tudom szedni belőle a kunkort, ami most nem jön vissza! Úgy programozódott, hogy csak a kifejlett amazonból nem lehet eltávolítani.

Kézen fogta a férfit.

- Gyere be, megmutatom a gépen is, amit találtam.

A komputer képernyőjén bonyolult ábrák villogtak.

- Nyolcosztatú képernyőt csináltam, hogy minden rajta legyen - ült le Davy. - Látod, itt van az egész történelmünk.

Patrick szeme a mintákra tapadt.

- Hihetetlen! - suttogta. - Ez mind ott volt, abban a turkóban?

- Igen. Nézd, itt kezdődik. Az amazonok három életciklusban éltek kezdetben. Világra hozták a gyermeküket, rövid ideig, egy-két évig táplálták, azután a kicsi bebábozódott, és újabb egy-két esztendő múlva jött elő a bábból a kifejlett lény.

Grindel hangja dühtől sistergett.

- Patrick, a turkók a mi bábjaink voltak! Százezer évekig szolgálhattak így minket. És azután történt valami. Vagyis, Dave sejtésével ellentétben, a turkók nem későbbi fejlemények, nem egy kétségbeesett evolúció hirtelen intézkedései. Egykorú teremtmények, amik, valamilyen mutáció következtében önállósodtak. Aztán észrevették a természet hibáját, és kihasználták, ahogy Jansen leírta. A csecsemő és a kifejlett amazon között kihagyhatatlan láncszemet képeztek, és a kezükbe ragadták ezt a fajt. Csak rajtuk keresztül szaporodhattunk, illetve tarthattuk fenn abban a patthelyzetben a létezésünket.

Persze nyoma sincs ezekben értelemnek, csupán a könnyebb érthetőség kedvéért beszélek így. Egyfajta faji ösztön lehetett az, ami reagált, és bedobta a gátat, a kunkort. Ezzel egyszerűen elragadták tőlünk az életet. Az amazon kialakulása ugyanis nem negyven évig tart, csak kettőig, mint régen. Eladdig mi éltünk ötven-hatvan évet, a bábok meg kettőt. Mára ez az arány megfordult, sőt, sokkal szélsőségesebbé vált.

- De hát... - rázta a fejét McFee -, mit akart ez a... faji ösztön?

- Élni, Patrick! Hosszú ideig élni!

- Mi?

- Miért, az evolúciónak soha nem volt más célja, csakis a létezés. A hatékony létezés. És... ezért mondtam, hogy ravaszok. Jansen hiába boncolt fel belőlük akárhányat, nyilván egyet sem talált, amely az utolsó két évében lenne, azaz érezhető, megtalálható volna benne a gát. Ez biztonsági intézkedés, a turkók túlélése érdekében! Ez a történet, Patrick.

Kis ideig hallgatott, majd fáradtan vállat vont.

- Vagyis a faj története. Az enyém... az más.

A férfi megölelte, és Davy most nem ellenkezett.

- Bárcsak szerencsém lett volna! - folytatta. - Most már nincs probléma az utolsó idős turkó felismerésével, de ehhez... ehhez...

A szeme hirtelen elszürkült. A férfi, aki tudta, hogy ez az amazonoknál a sírás megfelelője, csak simogatta, babusgatta.

- Hányat?

Davy elrántotta magát.

- Mi közöd hozzá? - kérdezte dühösen, de azután lesütötte nagy szemét. - Ez maradjon az én titkom. Így is gyilkosként fognak emlékezni rám egyesek. De nem tehettem másként. Éreztem, sejtettem, hogy a megoldás a turkóknál van. Mi nem vagyunk olyan szerencsések, mint az emberek, hogy állatkísérleteket folytathassunk.

- Tudtad, hogy így lesz, ugye?

- Nem értem.

- Már évekkel ezelőtt tudtad, hogy valami ilyesmit kell majd csinálnod. Ezért nem mosolyogtál soha. Ugye?

Davy tétován bólintott.

- Talán.

Kiszaladt a térre, mire a férfi utolérte, már nyoma sem látszott szemében a szürkességnek. A fájdalom azonban nem tűnt el arcáról.

- Most már el lehet kezdeni a mentést - mondta. - Fel kell kutatni a ráncos turkókat, és kimenteszeni a kunkort. De azért... ez elég ijesztő lesz mindenkinek. Hogy mi lesz utána, attól sokan félni fognak.

- Ezért repült el Growe?

- Azt hiszem.

Felnézett és a szeme újra szürke volt.

- Azt hiszed, könnyű nekem?

- Nem hiszem azt. Megértelek.

Davy felsóhajtott.

- Legalább többet nem kell ölni. Ha megfelelő segítséget kapok, s kiképezhetek erre a tevékenységre pár száz lányt, néhány év alatt átfésülhetjük az egész turkó kollekciót, és akkor visszaáll az eredeti minta, pár esztendő múlva már mindkét nembeli amazonok fognak születni.

- Igaz - tette hozzá kis csend után -, az az egy életük lesz, ami ezután következik. Képesek lesznek gyermekeket nemzeni, világra hozni, de utána már csak azok a gyermekek fognak bebábozódni. Az anyák és apák élnek majd félszáz vagy még több évet. Azután viszont meghalnak. Nem lesznek többé.

Levegőmozgást éreztek, majd Growe ereszkedett le melljük... Giane, a renegát-vezér kíséretében.

Patrick igyekezett elfordítani a szemét, mert a szép, vörös hajú lány teljesen meztelen volt.

Davy megvetően végigmérte Growe-t.

- Szóval ezért ismerik a renegátok olyan jól a szpion szót, te is az ő kéme voltál mindvégig. És akkor miért nem dobtad le a gönceidet?

Grove megrázta zöld hajzuhatagát.

- Nem vagyok a kéme. Én az öné vagyok, Miss. De amit tervez, az gonosz dolog, és meg kell akadályozni.

Giane közben karba font kézzel állt, tekintete Davyról Patrickra, majd Grove-ra, majd újra a Miss-re vándorolt.

- Alábecsültelek, Grindel - szólalt meg aztán. - És ez lehet, hogy mindannyiunk vesztét okozza.

Nem beszélt hangosan, mégis lassan köréjük gyűltek az amazonok, méregették Giane-t. Úgy látszik ismerték, vagy legalább hallottak felőle.

Davy nem válaszolt.

- Miből gondolod, hogy jogod van ehhez? - kérdezte a vörös lány.

Grindel szúrósan ránézett.

- Az örök életedet félted talán? Mire mész vele?

A másik felnevetett.

- Ah, micsoda pátosz! Gyilkos vagy, Miss! Ha a turkókból kimetszed azt a gént, vége ennek a fajnak. Ami ezután születik, már nem lesz ugyanaz.

- És amúgy nem lenne vége? - vágott vissza Davy dühösen.

- Csak amikor a természet akarja. Az azért más. Annyi időnk van, amennyit a Betida juttat nekünk. Ez a természetes.

- És te ebbe bele tudsz törődni? Mert én nem!

Giane legyintett.

- Az ember beszél belőled. Vedd észre magad, megszűntél már régen amazon lenni. Ember lettél, és azt akarod, hogy mi mindannyian szintén emberek legyünk. Csakhogy ezt nem szabad.

Davy vállat vont.

- Akar a fene ember lenni. Azt akarom, hogy a miénk legyen ez a bolygó, és megújuljon a faj. Hát nem érted? Ide figyelj, Grove gondolom elmondta, mire jöttem rá. A turkók törték össze a fejlődési vonalunkat, ez nem a természet műve! Ez a lényeg! Az evolúció csak alkalmazkodni próbált ehhez az új helyzethez, hátha lesz belőle valami. De nem lett, és te is tudod, hogy ez mit jelent.

- Ennek az egésznek semmi köze a turkókhoz, meg az evolúcióhoz. A lényeg ott van, drágám, hogy ha az emberek nyomán, az ő segítségükkel, az ő agyukkal indulunk el...

Rövid szünetet tartott, aztán jelentősegteljesen Davy szemébe nézett:

- Mert ezt is elmondhatjuk, ugye? Itt nem amazonok működnek, hanem emberek, ugye? És akkor érdemes? Jöhet a háború, a pusztítás? Mi is olyanok leszünk, Davy, olyanok, mint az emberek. Akkor pedig inkább...

- Nem! - kiáltott fel Grindel. - Ez nagyon kényelmes álláspont! Ne csináljunk semmit, és burkolózzunk a béke palástjába. Ne kockáztassunk, aztán majd csak lesz valahogy. Nem, Chriss

Jansen, ilyen könnyen nem ússzuk meg! Ó, ha láttad volna a csillagokat! Akkor tudnád, mit érzek. Előre kell mennünk, tovább, oda fel! Ki kell terjednünk, ehhez pedig szaporodóképes faj kell.

- Tovább, előre! - utánozta Giane gúnyosan. - Ugyan minek? Ezt csak az ember mondja.

Valaki, a húsz-harminc összegyűlt amazon közül, megszólalt:

- Te nem unatkozol, Giane?

- Hogy? - pördült oda a renegát.

A sokaság szétvált előtte. A közbeszóló egy meztelen lány volt, aki most kicsit hátrahúzódott, mintha megijedt volna. De még hozzátette:

- Azért akarsz csak tizenkét évig élni, mert már így is unod magad?

- Bizony! - bólintott Davy. - Mit lehet itt csinálni értelmes lényeknek? Elragcsálni egy pár samha levelet, repkedni és szagolni a virágokat. Mást nem nagyon, jó, legfeljebb hálót fonni. Ez elég neked, Giane? Egyébként mit gondolsz, a lányoknak miért nem volt az soha még csak meglepő sem, hogy az emberek férfiai le akartak feküdni velük? Az ősi ösztönök működnek!

A renegát szeme ide-oda repdesett, arca elsötétült a dühtől.

- Te ugye nem hiányolod őket? Neked semmi dolgod az ősi ösztönökkel, ugye? Mondd csak hány lányból áll a háremed?

Davy úgy tett, mintha nem hallotta volna, csak ajka rándult meg fájdalmasan.

- A békéről való szólamok szépek - mondta -, a semmittevés is nagyon szép. De küzdeni, fogcsikorgatva előre menni, az még szebb! És ráadásul egyáltalán nem unalmas.

Szavait egyetértő moraj kísérte.

- Nem tudsz meggyőzni - mondta dühösen Giane, majd a levegőbe emelkedett.

- Én tudom, hogy mit tettél! Figyeltelek, amióta csak a bolygóra léptél. Gondoskodom róla, hogy elterjedjen a híred. Gyilkos! - kiáltott felülről.

Azzal elszállt.

A többi amazon Davy köré sereglett.

- Hiszünk neked - mondta az egyik. - Benned volt mindig is minden reményünk. Ha tudnád, milyen egyhangú itt minden. Követünk téged, Miss!

Csak Hamilton Grove Wells kuporgott szürke szemmel a kunyhó egyik sarkában. Gyászolta a fajt, amely nemsokára megszűnik amazon lenni.

JACOB COSTUDI HALÁLKIÁLTÁSA

Utolsó érzése a harag volt. Majdnem! Majdnem sikerült! Az az apró, kis zökkenés, aminek nem lett volna szabad megtörténnie, elrontotta a tökéletességet! Ő mindent megtett. A megfelelő helyen állt a mólón. Pontosan abban a pillanatban rugaszkodott el, amikor a hajócsavar elérte az ingával kijelölt helyet, és pontosan a pengék elé érkezett.

Olyan szépen indult! Az éles fém belemélyedt a gyomrába, s Jacob csodálatosan tiszta, mélyről jövő sikolyra fakadt, ami úgy emelkedett fölfelé, mint egy crescendo-vá fokozódó dallam, s a parton állók riadt visítozása beethoveni akkorddá egyesítette a fölszálló hangokat.

És ebben az eksztatikus pillanatban jött a zökkenés! A csavar megugrott, és testét egy ütemmel hamarabb fordította a vízbe, mint kellett volna. Az élek még nem érték el a szívét, s a gyönyörű agóniaüvöltés szálnalmas, bugyborékoló, fuldokló hörgéssé silányult.

Nem érdemes visszajönni a magnóért, amit a hajó oldalára tapasztott, ez a félsiker nem éri meg.

Ez volt a tizenegyedik, kudarcot vallott kísérlete. Emésztette a harag és a félelem. Biztos volt benne, előbb-utóbb valaki megelőzi, elveszi tőle a tökéletességet. Elvégre nemcsak ő hallgatott Pink Floyd-ot gyermekkorában.

A „Lassan a baltával, Jenő” halálordítása, ami a fej szétcsattanásának hangjával együtt érkezett, persze nem volt tökéletes. Még csak jó sem, hiszen Roger Waters nem halt meg, amikor kiénekelte azokat a hangokat. De első hallásra nagyon élethű volt, kihallatszott a sikolyból, hogy Waters megpróbálja átélni a halált, őszinteségre törekedett. Ám az üvöltés valami mást is jelzett. Azt, hogy meg lehet csinálni, ki lehet kiáltani az igazi, tiszta halálsikolyt. Csak éppen... a halált elképzelni nem lehet. Át kell élni!

Még megnézte, hogyan szedik össze a cafatokra tépett testet a vízi-mentők, de tovább nem nyughatott. Sietni kell! Elméje meglódult az asztrálsíkban, vadászni kezdett az új testre.

Jacob Costudi a Pink Floyd szám hallatán értette meg, hogy ő az Elhivatott. Korábban is voltak jelek, de azok nem adtak egyértelmű iránymutatást számára.

A folyamatot a síneken heverő, szétvágott hulla indította el. Nagyapja mozdonyvezető volt, s többször is felcsempészte a lokomotívra a gépekért rajongó kisgyereket. Tízéves lehetett, amikor az az öngyilkosság történt. A látvány csak pillanatokig tartott, de örökre megmaradt agyában, állóképek sorozatként raktározta el az öngyilkos gyors mozgását. Bozontos hajú férfi rontott a sínek közé, és fordult szembe a vonattal. Szándéka erős volt, látszott a tekintetén, mégis, amikor a fekete gépszörny már csak méterekre volt tőle, szeme tágra nyílt, ajka hatalmas óóó-t formázott, és valami eszement sikoly fakadt fel ajkáról.

Bár nem volt teljesen tiszta, jól hangzott volna, ha nem érződik ki belőle a zavar. Jacob később sokat gondolkodott azon, miként értékelje az összhatást. Jól látta, hogy a zavartság nem az öngyilkossági szándék visszavonását jelentette, nem afféle „Úristen, mit tettem!” ordítás volt. Talán a halál nemétől, formájától való idegenkedés vett erőt a férfin. Számtalanszor visszaidézte magában a képsort, a folyamat keltette benyomásai mégsem tisztultak le.

Lenyűgözte a cselekvés őszintesége, ugyanakkor érezte, hogy ez a kemény halálvágy nem elég. A vég nem volt tökéletes, mert a kiáltás a zavar megjelenésekor megtört.

A mozdonyjelenet és más, elgondolkoztató élményei csak Waters üvöltése hallatán álltak össze azzá az erős szándékká, ami máig meghatározza a személyiségét. Rájött, ő produkálni tudja a tökéletes halált, az agónia igazi, hamisítatlan ordításával létre tudja hozni ezt a magasrendű művészeti alkotást, ami évezredekre ismertté fogja tenni a nevét.

Kisuhant a szárazföldre, s mert a mentális tartományból nem látta jól a környezetét, egyenesen a város felé fordult. Az élőlények nagyobb tömegét könnyedén észlelte, ha pedig a csoport közvetlen közelébe irányította tudatát, foghatta az egyes asztráلكisugárzásokat. Igaz, nem értette a legtöbb színképszerű villanást, amik a személyiségvonások asztráltüköröződései voltak, de erre nem is volt szüksége. Csak két kritérium volt fontos számára: az alany fiatal legyen és erős fizikumú.

Amikor először halt meg, eredeti testében, éppen gyengesége okozta, hogy kudarcot vallott.

Elkötelezett volt, hitt a Küldetésben, eszébe sem jutott, hogy nem fog újjáéledni, ezért előkészületek nélkül döfte magába a fűrészes élű kést.

Szánalmas volt az a halál! Nem volt felkészülve az igazi fájdalomra, ráadásul nem éppen acélos izmai is felmondták a szolgálatot. Éppen csak nyikkant egyet, a gyötrelemtől benne szakadt a szó, és, mint valami kiürített zsák, összecsuklott. Rögtön ésbekapott persze, s a tüdejét, szívét roncsoló penge hagyta levegőjéből vonítani kezdett, de a sikoly mesterkéltége egyszerűen nevetséges volt.

Az áruház forgatagában kiválasztotta a megfelelő alanyt és hazáig követte. A 25-30 közötti férfi nagyon zaklatottnak látszott az asztráltérből, ám ez Costudi számára jó jel volt, hiszen könnyebbé tette a behatolást.

A megtámadott tudatok visszaszorítása sohasem volt könnyű dolog, bár nem kívánt Jacobtól megoldhatatlan erőfeszítést. Eddig még egyszer sem kellett minden erejét latba vetnie, mert észrevette, hogy a védekező elme észleli, ha nem a megsemmisítésére, „csak” az elnyomására törnek. Tudathódító akciói során felfedezett az agyban egy szférát, amibe a megtámadott mindig vissza tud vonulni, hacsak nem ez a hely maga az agresszió célja. Erődnek nevezte el a közeget, mert mentális védelme néha ezerszeresen is erősebb volt, mint a teljes agyé.

Ha a főagy ellen intézte támadását, a másik tudat azonnal védővonalakat épített ki ellentámadás helyett. Ezután, ahogy Jacob erősítette az ostromot, a védekező személyiség lassan visszavonult. Közben persze harcolt, hiszen aktivitása és a testre való befolyása volt a tét, de a gyakorlott elmerabló mentális ereje és tapasztalata ellen nem sokra ment.

Végül a személyiség mindig visszahúzódott az Erődbe, ahol megőrizhette létezését.

Az Erődöt megtámadni nagyon kockázatos lépésnek látszott, a végső központ elleni rohammal talán a saját megsemmisülését idézné elő. Costudi nem akart ezzel a veszéllyel szembenézni, s úgy tapasztalta, nincs is rá szükség.

Amikor ugyanis a gazdatudatot már bekényszerítette várába, olyan erős gáttal vette körül, hogy az eredeti személyiség még akkor sem tudott kitörni, ha Jacob aludt. Néha érzett ugyan enyhe passzív jelenlétet, ám az csak úgy jelentkezett, mint egy-egy rosszalló vélemény, ami az ember hülye tanárától érkezik. Semmi befolyása nem volt. A testeket is csak néhány hónapig használta, amíg az új halálnemet kitervelte.

Azt tudta, hogy végül mindenképpen szembe kell néznie az Erőddel. Ha sikerül elérnie a tökélyt, s visszavonul, vagyis hosszabb időre, egész életekre szerez magának testeket (s hintaszékben lóbálva magát időnként meg-meghallgatja művét), fel kell venni azt a bizonyos végső harcot. De úgy gondolta, ezen ráér gondolkodni a Küldetés teljesítése után is.

Mikor a kiválasztott alany hazaért, egy gyűrött papírt kezdett olvasgatni, s közben egymás után itta a koktélokat. Jacob az ötödik ital után támadta meg, és szokás szerint néhány óra alatt körülzárta az Erődben. Övé volt a test.

Egyetlen furcsaságot tapasztalt csak. Mintha a Milton Ademek nevű férfi valamit nagyon sajnált volna, valamilyen cselekedetet elmulasztott volna, ami fontos volt számára. Jacob tapasztalatai szerint az ilyen meg nem tett dolgok soha nem jelentkeznek erősen, hacsak nincs rendkívüli eseményről szó. Talán nyert a fiú a lottón, és nem vette fel a pénzt?

Vállat vont. Nem mindegy? Ösztönösen felemelte a kezében szorongatott papírdarabot. Hm, valami levél. „Már csak egy évem van hátra a diplomáig, nem hagyhatom abba!” „Szeretlek.” „Szükségünk lehet még a pszichiáteri képzettségemre, hiszen nem megy jól az üzleted”. „Tudom, hogy szélhámosságnak tartod, de értsd meg...” stb. Bah, micsoda marhaság!

Bedobta a papírt a kandallóba, majd elhevert a díványon és gondolataiba merült. Sietni kell!

Érezte, ott van a tökély határán. Nem fog új halálnevet választani, a hajócsavar zökkenése nem szólhat közbe még egyszer! Ez a hiba akkora véletlen volt, ami egyszer esik meg ezer év alatt. Megint ugyanúgy csinálja, s ha nem fordul idő előtt vízbe, az üvöltés tiszta tenorjával az ajkán hal majd meg, s mire a tengerbe merül a feje, már vége is az egésznek.

Mindez persze nem ilyen egyszerű, a körülményeket ismét nagyon pontosan ki kell számítani, meg kell tervezni. Vízbe érés után például jól ki kell emelkednie. Nem szabad, hogy az élek a mellkasát ériék először, mert akkor azon nyomban meghal, egyetlen nyikkanás nélkül. Azután szükség van a perzselő fájdalomra is, amit a hajócsavarnak a beleiben való tombolása szabadít fel, az indítja el a sikoly futamát. És ha már itt tartunk, olyan pillanatot kell választania, amikor legalább tíz-húsz ember van a mólón, hogy kellő hangerejű kórust szolgáltatassanak ijedt sikoltásukkal.

Másnap, egy kávéházban ülve még mindig ezeken a problémákon elmélkedett.

Természetesen már egy másik városban volt, a biztonság ezt kívánta. A tudatokat nem pusztította el, így nem tudta beolvasztani emlékeiket, semmit nem tudott hát a leblokkolt személyről.

Bár a lehető legtávolabbra utazott, a kiáltás, amire felrezzent, nagyon is közeli ismerősre utalt:

- Milt, Milt! Hát mégis eljöttél?

Mielőtt megfordult volna, átvillant rajta, hogy nem is találomra jöhetett ide. Annak az elmulasztott tettnek olyan befolyása volt az Erődbe zárt Milt-személyiségre, hogy valamilyen módon át tudta juttatni a szándékot az ostromgyűrűn. Figyelmetlen volt! Ennek nem szabad többé előfordulnia! Bár sok energiát igényelt, megkettőzte az ostromzárat.

Közönyös arccal fordult hátra, de aztán úgy megrendült, hogy a szája is nyitva maradt.

Egy olyan csoda nő állt előtte, amelyet még életében nem látott. A szépség apró szoknyában volt, rövid blúzáról bőrrojtok lógtak, ki-kivillantva izgató köldökét. A csábos arcot hosszú, hullámos, sötétszöke haj keretezte. Két szeme különböző színű volt, az egyik határozottan sötétebb kék, mint a másik. A lábai enyhe ikszbe hajlottak.

Nem volt tehát tökéletes alkotás, de pont ezek a kis hibák tették annyira szexivé a húsz év körüli lányt, hogy Jacobnak azonnal erős merevedése támadt.

Ez nagy zavarba hozta, hiszen eddig egyik testében sem érdekelték a nők, a halálkiáltás minden gondolatát elfoglalta.

Most viszont akarta ezt a pompás nőtényt, vadul és azonnal.

- Mi az, le sem ülhetek? - kérdezte amaz sugárzó mosollyal.

- De, izé... persze - dadogta a férfi.

A lány megfogta a kezét.

- Megbocsátottál hát nekem?

- Igen, természetesen.

Ez írhatta a levelet, jutott eszébe hirtelen a papírdarab.

- Olvastam a levelet, mindennel egyetértek - hadarta, hogy leplezze tudatlanságát Milton ügyeiben.

- Látom, hogy őszinte vagy - kuncogta a lány. - Idegességnek semmi jele.

Jacob alig figyelt oda, csak bámulta a nőt.

- Hogy mi?

- Nem gyűrögeted a szalvétát.

A férfi megint zavarba jött, de aztán gondolt egyet, mert már alig bírt vágyaival. Lopva elolvasta a nevet a blúzra tűzött kis táblácskán.

- Jenny, régen nem találkoztunk, ha nem tévedek.

A szőkeség értően, csábosan elmosolyodott.

- Hol laksz?

- A Traviata Hotelben.

Este olyan eszeveszetten tépte le a lányról a ruhákat, hogy az ijedten kérdezte:

- Mi történt veled, Milt?

De egyébként nem ellenkezett, s amint Jacob vadul és ügyetlenül nekirontott, csak egy egyszerű „ó” hagyta el ajkát.

Amikor a férfi kielégülten elhevert, Jennifer csodálkozó, kutató pillantásával találkozott.

- Ezt most miért kaptam?

Costudi nem értette igazán a kérdést. Az fel sem merült benne, hogy a nő rájöhet, hogy ő valójában nem Milton Ademak, az ilyesmi egyszerűen lehetetlen volt az egyéletűek, az aljanép számára. De attól félt, hogy a lány elmenekül tőle, ezért megpróbált kitalálni valamilyen magyarázatot.

- Az üzlet, igazad volt, nem jól megy. Azaz - széttárta a karját - teljesen tönkrementem.

Hirtelen abbahagyta. És ha ez a nő a pénzéért van vele? Amilyen bombázó, nyugodtan lehet valami szar kurva is.

- De rengeteg a lehetőségem - folytatta gyorsan -, és némi pénzem is van még. Talpra fogok állni. Csak, tudod, az idegfeszültség... Néha teljesen kivetközőm magamból. Sajnálom.

Jenny, úgy látszott, nem egészen nyugodott meg.

Tépett ruháit szedegetve kérdezte:

- Egy hónap alatt hogy változhatott meg ennyire a helyzeted? És a némi pénz. A hetvenezer dollár, ami a végelszámolás után marad, az neked némi pénz?

Hogy az a...! Jacob alig tudta fékezni dühét. Hasra fordult és két kezével verni kezdte a párnákat.

- Nem akarok erről beszélni! Nem akarok! Érted?

A lány felegyenesedett.

- Jó, jó. Tényleg tönkre vagy, látom. Mit akarsz, miről beszéljünk?

A férfi megint utána nyúlt.

- Egyáltalán nem akarok beszélni!

Jenny megpróbálta irányítani szerelmi tudományát érthetetlenül elvesztő társát, de nem járt sok sikerrel, megint csak őrjöngő támadással kellett szembenéznie. Jacob, amikor még Costudiként az első életét élte, a szexet csak pornólapokból ismerte, azóta meg még ilyeneket sem nézegetett. De most felmerültek benne a magazinokban látottak. Jennifert a figurák némelyike egyszerűen megriasztotta.

Veszekedve váltak el.

- Ha majd megint normális leszel, légy szíves hívj fel! - kiabálta a nő és rávágta az ajtót.

Jacob magára maradt és dühöngött, de nem elsősorban a lány elmenetele miatt. Az dühítette fel és ijesztette meg, hogy órák óta nem gondolt a halálra, a sikolyra. Ez nem fordult elő még soha, mióta a Pink Floyd számot először hallotta.

Egyszerűen megörjítette a szuka! Mindent, mindet meg akart vele csinálni, amit valaha is látott azokban az újságokban.

Zihálva hanyatlott az ágyra. Nem! Ő nem lehet ilyen vágyak rabja! Neki nem szabad másra gondolni, csak a Küldetésre! És mégis rab volt, érezte. Mit tegyen? Talán meg kéne ölni a ribancot. Nem, nem jó. Egy hullával el lehet játszani, de ő olyanokat is akar, amikhez élő nő kell!

Három nap telt el, és Jacob teljes apátiába süllyedt, úgy vágyott a nőre. S amikor éppen rászánta magát, hogy felhívja, Jennifer egyszerre beállított. Combig felvágott szoknyában, melltartó nélkül, átlátszó blúzban.

Olyan szeretettel és vággyal beszélt, hogy Jacob szédelgett tőle. Jenny rájött, hogy az ő Miltjének kisebbfajta idegösszeroppanása van, aminek az egyik jellemzője, hogy vad ösztönöket szabadít fel. Karját széttárva, bocsánatkérő hangon mondta el, hogy a magány csak fokozza a bajt, ez nem jutott eszébe a múltkor.

- Mindent megcsinálsz, amire kérlek? - hördült fel a tudatrabló.

A lány bólintott.

Costudi pedig rögtön elfelejtette a Küldetést.

Soha nem tapasztalt elégedettséget érzett az elkövetkező napokban. Igaz, a lány valósággal kiszipolyozta minden porcikáját, egy pillanatra sem hagyta békén. Hogy mi oka lehet Jennifer hirtelen felgerjedt nimfomániájának, azon nem gondolkozott. Az emberek ügyei, vágyai soha nem érdekelték. A lényeg, hogy megkapja, amit akar.

De a folytonos szeretkezés pár nap alatt elszívta energiáit. Előbb a dupla blokádot szüntette meg az Erőd körül. Később egyre többet aludt. A szexuális élmények száma így csökkent, de az élvezet szintje magasabb lett. Úgy érezte, nem hasonlítható semmihez arra ébredni, hogy már dolgozik is az emberen ez a csodálatos nőtény.

Többször csak tette, hogy alszik, nehogy szégyenben maradjon. Ilyenkor észrevette, hogy Jenny figyel. Amikor behunyta a szemét, de azért egy kis rést hagyott a szempillák között, a lány tekintete azonnal rátapadt. Ráncolta a homlokát és nézte.

Jacob gondolatban ismét csak vállat vont. Kit érdekel? Nyomorult kis egyéletű lény ez is, mint a többi. Had' bámuljon!

Aztán még segítséget is kapott a lánytól.

- Emlékszel a nagymamámra, Milt? Ahogy remegő kézzel szolgálta fel nekünk a meggylikórt, amire annyira büszke volt?

- Persze, hogy is felejtettem volna el? - mormogta.

Jennifer megfogta az állát, és keményen a szemébe nézett.

- Milton! Nekem nincs is nagyanyám! Húsz éve halott!

Ezzel lepattant az ágyról, és az ablakhoz ment. Karba font kézzel nézett ki egy ideig, majd visszafordult.

- Milt, neked amnéziád is van. Miféle sokk ért?

Erre rögtön rákapott.

- Hát igen, egy csomó dologra nem emlékszem. Félttem elmondani neked, félttem, hogy elhagysz.

Ha törődik egy fikarcnyit is a nő érzéseivel, kiérezte volna a hangjából az utálatot.

- Nem baj, Milt. Ha veled maradok, egész biztosan el fog múlni. Kórházba menni ugye nem akarsz?

- Nem, Isten ments! - ült fel riadtan Costudi.

Hetekig éltek így, csak enni és egyet-egyét sétálni mozdultak ki a hotelszobából.

Végül Jacob olyan rozzant állapotba jutott, mint még soha, egy életében sem.

Azért voltak biztató jelek. Kicsit már unta Jenny testét, s ez reményt adott, hogy vissza tud térni fő feladatához. Békésebb perceiben, a WC-n, vagy a tettett alvások közben buzgón tervezgetett. Úgy gondolta, mielőtt elmegy, a biztonság kedvéért megöli a szukát, nehogy visszacsábuljon hozzá a Küldetés teljesítése helyett.

A szimpla gát miatt sem nyugtalankodott már. Milton Ademak lényé nem mozdult, pedig tudnia kellett, hogy mit tesz Jacob az ő kedvesével. Az ilyen átszivárgások gyakran megesnek. Bár még soha nem került abba a helyzetbe, hogy használja a gazdaelme nőjét, elmerabló ösztönével érezte, a Milt-lény tétlensége azt jelenti, nincs ereje.

Aztán egy éjszakán a lány csábítóbb és bódítóbb szexbe burkolta, mint bármikor előtte. Nimfomániás intenzitása minden képzeletet felülmúlt.

Megérezte volna, hogy el akarom hagyni? - gondolta a kéjek között nagy nehezen Jacob. - Igen, így lehet, a nőknek állítólag van ösztönük az ilyesmihez. Meg akar tehát tartani! Jó vagyok neki!

Ezzel a büszke érzéssel jutott el az orgazmusig.

És akkor elszabadult a pokol.

Jenny roppant erősen magához szorította kezeivel, lábaival.

- Most, Milt! Most törj ki! - sikoltott fel.

Jacob orgazmusa javában tartott, egyébként is hullafáradt volt, hirtelen nem is értette, mit hall.

Az Erőd szétrobbant. Ostromgyűrűje pillanatok alatt elemeire esett szét, és Milton Ademak elméjének folyama minden irányban szétáradt az agyban.

A bódulat véget ért, s Costudi megpróbálta sebtében összpontosítani mentális hatalmát. De újabb kiáltást hallott:

- Bocsáss meg, szívem, erre szükség van!

A nő legördült róla, aztán kegyetlen pontossággal beleboksolt a heréibe.

Felvonított, oldalt fekvé, összehúzódva kúrálta magát, és közben a Milt-tudat csak jött és jött előre. Amikor végre újra az elméjére tudott koncentrálni, már csak a fél agy volt az övé, és rohamosan csökkent ez a terület is. Milt olyan dühödt elánnal rohanta le, hogy egyszerűen nem tudta összeszedni erőit. Ráadásul a nő fejbe vágta egy székkal, újabb nehézséget okozva. Leesett az ágyról és próbált nem tudomást venni a fájdalomról. Közben újabb agyi övezeteket veszített el. Iszonyodva jött rá, hogy Ademak férfiúi megalázottsága olyan esztelen dühöt táplál, aminek lendületével nem tud semmit szembeállítani. Semmi tartaléka nincs, a Jenniferrel töltött hetek alatt majd minden erejét elvesztette mentális síkon is.

Hogy jött rá a kurva? Hogy jöhetett rá? Hiszen csak egy kis emberi féreg, játékszer, bemocskolni való ócska riherongy, semmi más! Hogyan volt pofája okosabbnak lenni, mint ő, az Elhivatott? Miért engedte ezt az Isten?

Megint elterelődtek a gondolatai, a fenébe! Már a kisagyig szorult vissza.

Újabb ütés a székkal.

Nincs mese, később majd kiértékeli ezt a szörnyűséget, de most menekülni kell! Ezt az elmét már nem tudja megtartani.

Felállt, de Jennifer tökön rúgta. Aztán ráugrott a hörögve összerogyó testre, és mielőtt az agyabló kiheverte volna a fájdalmakat, mindkét kezét a radiátorhoz bilincselte.

Úgy hevert ott, kifeszítve, és hirtelen erőt vett rajta a félelem. Hiszen csak halott testből tud kitörni! És már nem tud elugrani az ablakig, hogy kivetődjön. A radiátorba kezdte verni a fejét nagy erővel, ámde csak kettőt sikerült koppannia, máris párna simult a tarkója mögé. Rugdalózott, vonaglott, hogy lerázza, de ragasztószalag vont a körbe a fejét, a párnát hozzátapasztva.

Amíg küszködött, Milt személyisége betört legutolsó védővonalai mögé.

Felüvöltött.

Felüvöltött... és akkor, akkor... Ez volt az!

Az éles, kezdő rövid üvöltés. Az ösztönös reagálás. Tudata még nem fogta át, hogy helyzete reménytelen, és meg fog halni. Igazából meghal, nem fog létezni többé, elenyészik, akárcsak az egyszerű, nyomorult emberek.

Amikor elérkezett ennek megértéséhez, egy újabb, már hosszabb, vonító, borzadállyal teli kiáltás hagyta el az ajkakat.

Mindkét sikoly gyönyörűen kivitelezett és tiszta volt.

Valóságos transzba került. A kórust kereste.

- Ordíts, te kurva!

Milton Ademak már csak csöppnyi életet hagyott neki.

Most morgás, tisztán, önkéntelenül, ahogy a nagykönyvben meg van írva. Az utolsó kétkedés. Igaz lehet ez? Igen, ez igaz! A halálkiáltás egyre emelkedett, baritonon át tenorba vágatott, és ment tovább feljebb, és még feljebb, végül hosszan tartó, tébolyult vijjogásban tetőzött.

Nem volt más, csak az elégedettség. Megcsinálta!

Azután szomorúság volt, hogy soha többé nem hallhatja már.

Aztán semmi nem volt.

CRISTOBAL LÓPEZ CUTIÑO FELKÉSZÜLÉSE A HALÁLRA

Mondhatni, évszázadok óta ismerte a tengert. Az óceán lüktetése a génjeibe ivódott, hisz legtávolabbi ősei is már ebben a parti faluban látták meg a napvilágot, és, csakúgy mint a település népességének legnagyobb része, halászzal keresték sovány kenyerüket.

Cristo, ahogyan nevezték, persze nem tudta volna megmondani, hogy a halász elődök sora mikor kezdődött. Severo, az előljáró úgy hirdette, azóta élnek itt emberek, mióta a spanyolokat végre kiebrudalták az országból, vagyis százötven éve. Ezzel szemben Miguel atya, aki vasárnaponként járt a kicsi faluba misét mondani, nemegyszer kiprédikálta, hogy az előljáró hangoztatta időpontnál száz évvel korábban csoda történt a közelben, s az Istentől áldott hely környékére akkor költöztek a népek. Végül, volt egy ősbibb kútfő is, és a falu leginkább ennek hitt.

Cristo mostanában, hogy egyedül maradt, gyakran gondolt Samuktepekre a csicsimek varázslóra. Az ő személyét mindenki „bizalmasan kezelte”, hogy modern kifejezéssel éljünk. Az egyháztól nem féltek, azok az idők már elmúltak, de nem akarták megsérteni az atyát, aki szépen prédikált, szépen énekelt, s ez apró, de boldog változatosságot jelentett az emberek egyhangú életében.

A sámán, aki havonta egyszer jelent meg a faluban, betegeket gyógyítani, és régi történeteket mesélni, rejtélyes megjegyzéseket tett olykor egy nagy mészárlásról, amelyet még Hernán úr konkvisztádorai tettek volna meg itt. Ennek az emléke a közösség, mondotta az indián. Részleteket azonban nem árult el erről a bizonyos vérengzésről.

Cristo soha nem faggatta, pedig érdekelte volna a pontos válasz, annál is inkább, mert ösztönösen valami rosszat sejtett a rejtélyeskedés mögött. Ám a népek, amikor a csapszékben összeültek, és eredetüket boncolgatták, mindig megelégedtek annyival, hogy ők „régie emberek”, a szomszédos falvak hozzájuk képest újonnan alapítottaknak számítanak. Ez a megállapítás némi büszkeséget, elégedettséget adott nekik. Cristo pedig nem érezte hivatottnak magát lerombolni ezt az érzést azzal, hogy kérdezősködik és színvallásra bírja Samuktepeket. Még ha hamisan hisznek is, bűn elvenni a hitet olyanoktól, akiknek a nyomorban saját ösiségük tudata az egyetlen vigaszuk.

Egyébként is, miközben napi sétáit rózta a parton, egész testével észlelte, igaza van a varázslónak. Maga nem volt halász, tehát csakis valami ősrégi genetikus oka lehetett azoknak az üzeneteknek, amelyek teste mélyéről folyamatosan érkeztek. Mindjárt meg fog változni a levegő illata: kezdődik a dagály. Apró, ferde hullámok sokasága: makrélaraj. Sose tanította ilyenekre senki, mégis tudta. Százával sorolhatta volna a jeleket! Mind információt szolgáltatott számára olyan tényekről, amiket nem tapasztalhatott meg, hiszen kamaszkora óta nem járt a zátonyon túl.

Kocsmáros volt, amiért az emberek titokban lenézték. Ám Cristo tudta, társainak kissé savanyú a szőlő. Aki italt mér, biztos jövedelme van. A bort akkor is megisszák az emberek, ha másra nem jut pénz.

Már amíg lakott itt ember, gondolta keserűen. Most már maga iszik.

Kis rákokat kotort ki a homok alól. A fonott kosár a hóna alatt alkonyatra megtelt, visszaballagott hát a partról a kunyhójához. Miközben tüzet gyújtott a szabadban, borzongó, mégis vágyakozásteli pillantást vetett a kocsmára. Azóta... a tragédia óta nem lépett be oda. Vágyakozása mélyén nem az italvágy dolgozott, bár már évek óta érezte, hogy nincs meg a

lelki békéje, ha nem hajt fel pár köcsöggel reggelente. De pontosan ezért ásott vermet az udvarán.

Míg a rákok főttek az üstben, kivett egy tömlőt, és jól meghúzta. Nem derítette jókedvre, bár ez nem volt meglepő, ilyet ő a bortól sosem várt el. Megnyugvást azonban sokszor adott az ital, ám amikor, csaknem egy éve arra ébredt, hogy üres a falu, a lőrének ez a hatása is örökre tovatűnt.

Szeme újra és újra visszatért az ivó épületére. Mi marad még a számára, ha ezt a helyet is elveszíti?

Annak idején, pusztán jobb megoldás híján adták inasnak szülei a vén Alvarez, az akkori kocsmáros mellé. Cristo vézna gyerek volt, így már pendelyes korában elhatározta, hogy nem követi atyái mesteriségét. Igaz, ez a döntés kezdetben nem a kiselejtezését jelentette, sőt! Látható testi gyengesége mellett éles eszű volt, a pap is nemegyszer emlegette nevét. Ez az érdeklődés a faluban szokásos két osztálynál feljebb, jóval feljebb mutatott, hiszen történetek százai szóltak szegény, de okos gyermekekről, akik az Egyház segítségével magas hivatalokhoz jutottak felnőttkorukban.

Csend van. Milyen nagy a csend! Érdekes módon, amíg emberek éltek itt, Cristo-nak fel sem tűnt, hogy közelségük zajokat jelent. Ilyenkor, alkonyattájt korábban is felsöpörte az udvart, mielőtt a kocsmát kinyitni indult, hogy a napi munka után betérő halászokat fogadja. Akkor nem hallotta meg, hogy a seprő milyen bőrt borzongatóan serceg, súrlódik. Pedig nem emlékezett konkrét zajforrásra, amely elnyomta volna a súrlódó hangot. Mégis, ahogy visszagondolt, volt itt valami tompa moraj, amit maga a falu keltett. A csónakok csikorgása a homokon, sodrófák pufogása, gyermekek hangja, kutyaugatás, edénycsörgés, miegymás. Mindez egyetlen monoton hanggá egyesülve egy alapszöveget adott, ami kioltotta, elhessegette figyelme előteréből a közelebből érkező hanghullámokat.

Letette a seprőt s már mozdult a lába. De nem... az ötven méter, ami az ivó hátsó ajtajától elválasztotta, nehéz útnak tűnt.

Egykoron pedig... hm, hát hiszen még egy éve sincs, mindig örömmel sétált végig a veteményesen, ami kunyhóját elválasztotta a csapszéktől. Úgy hitte, ez már élete útjává vált.

Életé, amely nem úgy alakult, ahogy szülei várták.

Az iskolában, bár ezt várták tőle, nem tűnt ki a többiek közül. De hát - erre is csak mostanában, magányában gondolt -, alkalmas-e két iskolaév arra, hogy bárkit megítéljenek a tanítók? Olyan tanítók, akik maguk is többnyire fiatalok, tapasztalatlanok voltak, vagy épp ellenkezőleg, megszavanyodott, unott öreg szerzetesek.

Mindegy, ő sose bánta meg, hogy nem sikerült feltörnie.

A kocsmá egy új világot tárt fel előtte, amikor apja, tízéves korában először elvitte oda. Ez a világ máig el nem eresztette.

Otthon sose történt semmi. Apja és bátyjai a vacsora után nyomban ágyba bújtak, avagy az apa elment az ivóba, úgymond, kicsit „üldögegni”. Az a világ, ami ott várta Cristo-t, azért is döbbsengette meg és ragadta el, mert korábban mindig úgy képzelte, hogy az emberek elmennek oda, és ülnek szótlanul, üldögeznek. Nem is értette apját, miért kell elbaktatni, hiszen szék otthon is van.

Felállt, s csak, mintha sétálna, elindult a veteményesen át.

Napközben nem álltak a kecskelábak, rajtuk az asztallapokkal. A helyiség esti berendezése már Alvarez idején is az ő feladata volt, bár eleinte majd beszakadt a háta a nehéz keményfa lapok alatt. Egyszer (tényleg csak egyetlen egyszer) lecsúszott az egyik, és sarkával valósággal beleállt a döngölt földpadlóba. Valahogy máig megmaradt a nyoma, pedig hányan taposták azóta azt a talajt! Cristo ezt egyfajta csodának látta, s úgy érezte, annak jele, hogy Isten egyetért az ő mesterségével.

Hirtelen úgy érezte, meg kell néznie azt a nyomot. Nem törlődött-e el a majd egy év alatt? Avagy a Szörny, ahogy tombolt ott, talán eltaposta. Sürgető vágy fogta el, hogy megbizonyosodjon.

Nem, nem ürügy volt ez, hogy ismét bemehessen az ivóba, vagy legalábbis nemcsak az. Számbavétel van. Két hónapja vette észre, mit csinál. Gondosan megfigyel mindent, s elraktározza, agyának különböző kosaraiba rakja mindazt, amit lát. Az egyik kosárba kerül az, ami ugyanolyan, mint gyermekkorában, ami változott, azt egy másikba teszi. Alig gondolt erre, de jól tudta, a számbavétel halált jelent.

Ahogy belépett az enyhén földszagú helyiségbe, próbálta nem észrevenni a hatalmas barna foltot a pult előtt. De, amint gyors pillantással regisztrálta, hogy a leejtett asztal nyoma még látható, kellő erőt érzett, hogy szembenézzen az itt történetekkel.

A folt az ő asszonyának vére volt.

A hurrikánok időszakában korábban térnek haza a halászok, és reggel később is mennek ki a tengerre, mint máskor. Ezért Cristo kocsmája az éjszakába nyúlóan üzemelt ezekben a hetekben. Mivel a betérők száma ilyenkor nagyobb a szokásosnál, az elfelejteni akart estén a felesége, Clarita segített, ő hordta szét az asztalokhoz a kimért italt.

Jól emlékezett a pillanatra. Az emberek egyszerre felugrottak, és kövülten meredtek feléje. Clarita éppen üres poharakkal megrakott tálcával közeledett. Cristo előbb arra gondolt, társai a pult melletti ablakon át pillantottak meg valamit, talán egy közelgő vihart. De aztán, a páni félelmet látva a halászok arcán, már tudta, mi történt. Samuktepek sokszor figyelmeztették őket, az Állat nagy néha egész csapat emberre is rátörhet, bár egyébként a lesből, sötétben támadás jellemző rá.

Éppen mögötte ajtó volt, ami a mosogató helyiségbe vezetett.

Az eszméletvesztés határán még látta jobb oldalánál a Démon hatalmas karmát. Aztán a világ a semmibe veszett.

Vajon miért Claritát, ezt az ártatlan lelket választotta ki?

Cristo nagyon sokat köszönhetett a feleségének, tudták ezt mindketten. Azokon az éjszakákon - és, jaj, mily sok hasonló éj volt az évtizedek során! -, amikor az átok pusztítása várható volt, a kocsmáros félelemtől eltelve ivott kunyhójuk mélyén, amíg részeg, ájult álomba nem zuhant. És azt a kevés megnyugvást, amit az alvás adhat, azt is tovaűzték a rémlátomások, amelyek elkísérték Cristo-t az ébrenlét határian túlra. Látta magát széttépve, darabokban vonítva a Szörny gyomrában, megélte az emésztetés kínjait, végigvonult az egész szervezeten, mígnem iszonyú bélsár formájában kihullott a földre. De az Állat még ekkor is megtaposta. Amikor rettentő álmaiból felriadt, az örülettől egyedül az mentette meg, hogy Clarita mellette volt, fejét ölében tartotta, és beszélt hozzá. Valószínű, hogy átvergődte ezeket az éjszakákat, mert nemcsak ő, de felesége is úszott az izzadtságban. Rettenetes erőfeszítést szükségelt egy félőrukt lefogása!

Igen, tudta, hogy Clarita nélkül minden hasonló éjen holdkórosként rohangált volna odakint. Mielőtt elvette, többször is a borosveremben ébredt fel, oda próbált bújni tébolyult álmai elől. Előbb-utóbb a Démon torkában végezte volna, ha ez az asszony nem védi, nem takarja be szeretetével.

És milyen a sors, pont neki kellett elpusztulnia. Talán azért ugrott rá a vadállat, mert ő mozgott egyedül a helyiségben.

Közelebb ment, le is guggolt a széles, torz barnaság mellé.

Az elmúlt egy év alatt megfeledkezett róla, de most ismét eszébe jutott, mit érzett, amikor felocsúdott másnap reggel, és meglátta a vért, majd elolvasta Severo rövid levelét. „Gondoskodunk Clarita eltemetéséről.” Csak ennyi. Bár fásult volt, megértette a történeteket, és az embereket. A varázsló szavai végre maghallgatásra találtak. Ha nem lesből gyilkol, hanem betör közéték, ki kell üríteni a falut, mondotta Samuktepek. Az a hír járta, hogy már elődje is ilyen figyelmeztetést tett, ám a lakosság nem hallgatott rá. A Szörny az övék volt, megtanultak együtt élni vele.

Igaz, időnként tűntek el emberek, akadt, aki nem bírta elviselni az állandó félelmet. Ámde, az ésszerű gondolkodás nem engedte a falu elköltözését. Az öregek azt mesélték, ha az Állat ilyetén kitarulkozik, utána tizenöt-húsz évig csend van.

Cristo is csak a vállát vonogatta a sámán szavaira. Bár maga soha nem látta a tomboló Démont, gyermekkorában egyszer egy tetemre akadt a parton, amiről azt hallotta (a gyerekek elől titkolni igyekeztek a falunak ezt a súlyos terhét), hogy ez volt a Szörny. A rothadó hulla undorító szagot árasztott, mégis közel vitte hozzá a beteges kíváncsiság.

A fogakkal teli cápafej, a kétszer négy hosszú karom, a pikkelyes test, a tömzsi lábak elrettentették, de valahogy nem félt. Sőt, egészen más gondolatai támadtak. Mielőtt értesítette volna a falut, addig verte egy kővel az Állat száját, amíg az egyik, hathüvelyknyi fog a kezében maradt. Ezt zsebre vágva futott csak vissza a kunyhók közé. Hiába, a halászbabona alól nem tudta kivonni magát. A cápafog erőt ad. És neki... abból bizony nem volt sok.

Most, a számbavétel idején újra végigélte azt a bujkáló félelmet, amit a csont sorsa okozott. Napról napra zsugorodott, végül eltűnt. Nem tudta, hogy ez mit jelent. Talán a Lénynek szüksége van minden porcikájára az újjáéledéshez. Merthogy nem pusztult el, pedig a falusiak tüzre vetették a rothadó húst, meg a csontokat, a hamut aztán a vízbe szórták, és az ördögűzést is elvégezték. Eltelt tizenhét év, és megint lecsapott a Démon. Nem érte őket váratlanul, mert Samuktepek figyelmeztette a falut, hogy a Szörnyet így nem lehet megölni.

Végre azonban hallgattak rá, és elmentek. Adja az Isten, hogy ezzel megszűnjön az átok!

A hála volt a másik érzés, ami eszmélése reggelén eltöltötte. Az emberek megtehették volna, hogy otthagyják a halottat, vagy ha Severo kihívja a hatóságot... erre gondolni sem mert.

Megalázó volt a letörölhetetlen, kiontott vér. Megjelölte a földet. Ő, Cristo azonban látott már sokkal rosszabbat is. Huszonéves korában egyszer Vierában, a nagyvárosban járt. A vén szállító invitálta meg, akitől a bort kapta akkoriban.

A gyilkosságot nem látta, a csödület vonzotta, meg a sürgő-forgó rendőrök.

A halott férfit, aki a vérében feküdt, valami nyomozó fehér krétával rajzolta körül. Évekig makacsul próbálta megérteni ezt az iszonyatot. Nem volt rá képes. Micsoda megcsúfolása a kegyeletnek az a krétaábra! Hetekig, hónapokig hívja még fel gúnyosan a figyelmet az ott értelmetlenül elpusztult életre. Akárha a szerencsétlen áldozat csontvázát állították volna közszemlére.

Örült, hogy Claritával nem történt ilyesmi. Severo persze falubéli volt, nem szegte meg a hallgatást, amit a település, alapítása óta megfogadott, akármikor volt is a vitatott nap. Kénytelenségből történt, hiszen az inkvizíciót jól ismerték az emberek. Türték hát az Állat meg-megújuló támadásait.

Szokásosan disznót vagy kecskét ragadott el évenkénti megjelenése során, de minden negyedik vagy ötödik esztendőben emberhússal töltekezett. Egy időben, míg az indián kultúra emlékei élők voltak, fiatal lányt kötözték ki a partra egy sziklához. Később ezt már nem lehetett, de nem is bánta a falu, mert a Démon hol elvette az áldozatot, hol meg figyelemre sem méltatta, és mást mészárolt le.

Cristo-ra rázuhant az éj. Újjáéledtek elnyomott félelmei, sietve hagyta el a tragédia színterét. Nem fog ide többet belépni.

A veteményesen áthaladva hirtelen megtorpant. Miért tudja ezt ilyen biztosan? Hiszen a sok zavaros érzés, amiket képtelen letisztázni magában, holnap is vonzást gyakorol majd rá. Az asszony vére, a karom, az asztal ütötte lyuk a földben. Vagy nem lesz holnap?

Kimerte az üstből a megfőtt rákokat, és vállat vont. Akár így is lehet, hisz a számvetés véget ért. Szájához emelte a kanalat... aztán letette. A kép... már-már összeáll a kép. Valami azonban még hiányzik! Valamivel szembe kell még néznie!

Kiment a tengerhez, belegázolt a dagályba, hogy elébe álljon Annak. Nem volt könnyű. De a rettegés, ami egész életét végigkísérte, most meg kell hogy szűnjön! Nem mehet el Oda, ha a szívében iszonyat bujkál.

- Gyere! - ordította a szélbe -, gyere, te vad! Végezd be dolgodat!

Csak azért hagyhatták itt, hogy végső áldozatul szolgáljon. A Démonnak vettetik, azért, hogy az ne kövesse a népet. Maradjon itt, és várjon, hiszen jó öböl ez, előbb-utóbb megint benépesedik. Szálljon át az átok valaki másra! Avagy pusztuljon el véglegesen a Lény, amint azt Samuktepek említette. Előtte azonban még egyen, ez a legsötétebb léleknek is kijár.

Büszke volt rá, hogy nem fél. Ahogy a tengerbe kiáltotta szavait, mintha a szorító rémület is távozott volna száján át. Megnyugodva lépdelt ki a vízből, lehajolva kicsavarta nadrágját, és leült egy dombra. Lihegett, fájt a mellkasa. Hiába, az ilyen felindulás már meggyötri.

De aztán, ahogy az alattomos fájdalom csak marta és marta a bal oldalát, mozgott ide-oda a bordái között, és nem csökkent az idővel, amit pihenéssel töltött, rádöbrent arra, bekövetkezett, amire egy év óta vár. Elmosolyodott. Nem, nem lesz ő áldozat. Ez a hite csupán a furcsa, különös lény, az ember vágya. Ha már a halált nem kerülheti el, legalább az szolgáljon valami célt, legyen valamilyen értelme. Kihunyni jobb úgy, hogy tisztelgő utódokat gondolunk sírunk köré. Már a bal karja is fájt. Tompán, mégis erősen, lélegzetet akasztóan. Mindent áttekintett vajon? Hirtelen nagyon fontosnak érezte ezt a kérdést. Talán a túlvilági élet nem más, mint egy, az utolsó időkben megteremtett álvilág, ami (mert a múlt szünet nélkül ott forog az agyban) oly erős mintázatot hoz létre, hogy az túléli a testet. És nem szabad, hogy a mintázat hamis legyen! Éppen elég, hogy a környezet csak elképzelt lesz, s a valóság elvész.

Maradt benne kétség, de elhessegette ezeket a kételyeket. Az a lényeg, hogy nemcsak álmaiban, de a való világban is megszűnt félni. Koncentrálni próbált, hogy ez maradjon meg benne. Szorult össze a szíve, úgy érezte, mintha egy kéz nyomná, préselné a sokat megélt motort. Utolsó erejével a tenger felé fordult. Claritát képzelte maga mellé, ő része kell legyen annak az országnak, ahova most készül. Azt a hosszú csónakot látta utoljára, amivel néha, fiatal korukban végigeveztek a part mentén.

- A vejaya törzs területe volt ez az öböl akkoriban, amikor Cortéz csapatai megérkeztek. Kevesen tudják ma már, hogy a vejayák urai voltak a tenger erőinek. A fehér behatolók azonban semmivé tették hatalmukat. Ketzalkoatl leszármazottainak hitte őket a nép, ezért mindet istennek tekintették. Nem volt ellenük védelem.

Nappal volt, a reggeli szél hűsítette Cristo arcát. Mozdulni nem tudott, és... a sámán jelenléte sem illett a képbe. Az Országra tehát várni kell még. Legalább fájdalma nem volt.

Samuktepek mellette ült a homokban, teljes varázslói díszben. Faragott botját maga mellé szúrta, ősi, madártollakból készített köpenye szolgált párnául alatta.

Az indián mélyen a szemébe nézett:

- Tudom, hogy elmenőben vagy, barátom. Ám még meg kell hallgatnod engem, mielőtt távozol.

- Érdekes lény az ember - folytatta. - Ha valakit, akivel szembe kellene szállni, istennek képzél, saját ereje elenyészik, még akkor is, ha ez a hite valótlan. A spanyolok nagyon is hétköznapi emberek voltak. Mégis le tudták mészárolni a vejayákat, akiket pedig az aztékok sem mertek háborgatni, a mondottak miatt. A főnökük, mielőtt meghalt, átkot hirdetett erre a helyre, amelyet emberek ezreinek vére borított. Iszonyatában tette rá a terhet a vidékre. Ugye, te is érezted már, hogy a kiontott vér megbélyegzi, amit megérint?

Hallgatott egy sort, Cristo pedig azon gondolkozott, mire való mindez? Nem akart magával vinni egy ilyen sötét tudást boldogsága földjére. Miért roppantja össze napfényes túlvilágát ez a rézbőrű? Szólni próbált, de erre sem volt képes.

- A kiömlő vér hatalma csak elsődleges reakció. A megjelöltetés irányát nagyon helytelen további gondolkodás nélkül meghatározni. Nemigen értem, hogy Kostekatl főnök, akiről úgy hírlik, magasrendű beavatott volt, miért mondott ilyen botor átkot. Mit tehet a te néped arról, hogy Hernán úr itt bünt követett el? Ti csak húsz évvel a csapás után jöttetek ide. Mégis... rátok küldte az Állatot a főnök.

Cristo hitetlen tekintetére csak bólintott.

- Igen. Több mint négyszáz éve nyögitek már ezt a terhet. A varázslók tudtak róla, de nemzedékek során át képtelenek voltak megtalálni a megoldást ellene. Végül ahogy az áldozatok, s velük a tapasztalatok halmozódtak, rájöttünk, mit kell tenni. Egyszerűen el kell tűnni a környékről mindenkinek.

Akkor engem miért hagytak itt?

Nem tudni, Cristo néma sikolya talált-e utat a sámán belső füléhez, vagy csak kikövetkeztette gondolatait.

- Nem hagytak itt senkit, Cristo - válaszolta szelíd szomorúsággal.

A kocsmáros nem akarta elhinni, amit hallott. Hiszen látta azt a karmot! Mellette kúszott a pulton.

- Az egyetlen védekezés - hallatszott újra Samuktepek hangja -, porrá égetni, megsemmisíteni a Démon testét, ha rátalálnak egy-egy ciklusváltáskor, amikor elaggott teste elhal. De csak akkor lehet megtörni az átkot, ha üres az egész környék. Hogy miért? Nem valami természetfölötti okból.

Felemelte a hangját.

- Pusztán azért, mert egyébként mindig akad valaki, aki a Szörny egy-egy darabját titkon magához veszi! Ez történt évszázadokon át, és ez történt negyven éve is.

Emlékszel, fiam?

Nem! sikoltotta. Hát ezért fogyott el az a fog! Beleépült, az ő testébe ágyazódott!

- És mindig volt egy asszony is, aki melléje állt. Az Állat oldalára. Igen, Clarita is tudta. Elmondta nekem. Könyörgött, hogy ne tegyek semmit, mert szeret téged. Még így is. Minden alkalommal megkeresett, valahol a falu mellett hevertél, undorító lakomád után. Visszavonszolt a kunyhókba. Lemosta a vért rólad, majd ringatott, amíg vissza nem változtál emberré.

Samuktepek öreg arcra önutálatot tükrözött.

- És nekem nem volt erőm közbelépni. Ugyanúgy, ahogy egyik ösöm sem tett ilyet.

Odanyúlt és felemelte a borzalmas karmot. Cristo arca elé tolta.

- Oldalra sandítottál, és persze, hogy ezt láttad. Hiszen tártad már szét a karod a támadás előtt. Nem - ejtette vissza a végtagot -, ne hidd, hogy hibáztatlak. Én vagyok a bűnös, amiért azt hittem, Clarita biztonságban van tőled. Hiszen úgy tudtam, soha eddig a Szörny nem támadta meg a társát! Megtette a végső tombolást, majd elpusztult. Ti meg azt hittétek, megszökött egy ember nagy félelmében.

Hagyd abba, hagyd már abba! könyörgött Cristo hangtalanul. Nem akarom ezt magammal vinni.

- Most sem hallgatott volna rám senki - folytatta az indián. - Csakhogy ez alkalommal előttük alakultál át, fiam. Ez az első ilyen eset, amennyire tudom. Talán kifáradt már a mágia.

Cristo érezte, hogy cápaszemeiből könnyek potyognak.

- Ne fájjon! - Samuktepek odanyúlt és ujjára vett egy cseppet. - Nem igazságos, hogy valakinek egy gyermekkori ballépése tönkreteszi az egész életét. Nézz csak önmagadba, fiam! Meg tudod te szerezni a kártérítést.

A kocsmáros hirtelen erőt érzett szörnykezében. És, ó, jaj, a varázsló, ahelyett, hogy menekülne, közelebb húzódik s leül. Egészen melléje.

- Nemcsak az embernek van haláltusája, de minden élőnek. Valahonnan előjön egy végső erőtartálék, mely kapaszkodna a létbe. A ti Bibliátok azt mondja, a Fenevad nem pihen.

Az lehet, de Cristo Cutiño nem gyilkos, gondolta a démoni fej mélyén egy gondolat.

A karmok nem mozdultak, bár a rángó Lény már görbítette volna őket.

A tusa, ami nem a létért való utolsó ütközet volt, hanem egy ember és egy átok iszonyú csatája, sokáig tartott. Amikor órák múlva vége lett, az ember eltávozott, ám félelem és démon nélkül tehette ezt.

A szörnytest elégett a máglyán, hamvai a tengerbe szórattak.

Most utoljára.

CSOMÓPONT

1.

A papnő arca csak egy-egy pillanatra bukkant elő a sűrű, fehér füst mögül. Hangja mintha kútból jött volna.

Ki dicsre tör,
Van számára hely,
De az élet
Majd megpecsétel!

Pantalemon zavarba jött a jóslat hallatán. Ezért hozott Delphoiba hetven talentum ezüstöt?

Pythia érzékelte kételkedését, szeme felizzott, megemelkedett ültében, dühösen szólt:

Az önhittség jó dolog
Annak, ki jogosan önhitt,
És én az vagyok.

- Pythia mondja ezt? - kérdezte a tábornok felindultan.

Az orákulum, aki már indult a barlang mélyén lévő szentély felé, most visszafordult.

- Alexandrosz mondja ezt. Pantalemon mondja ezt. Nem mindegy?

- Hogyan?

A makedón nem kapott választ.

Hogy álljon Sándor elé ezzel a badarsággal? Bénultan vesztegelt mindaddig, amíg egy fiatal papnő ki nem vezette a füstös helyiségből.

Tanácstalanságában kifakadt:

- Nem mondott semmit! Egy vagyont hoztam ide, és nem mondott semmit!

A lány megcsóválta a fejét:

- Hát nincs füled?

- Mire legyen? Sándor önhitt, bár én még sosem hallottam, hogy ilyet mondott volna. Az az átkozott déli minden ilyesmit kiirtott belőle. Én se vagyok önhitt! De még ha az lennék is, hogy jövök én ide? Csalódott vénember vagyok, semmi más. - Ha csalódott vagy, akkor önhitt is vagy, hiszen nem elégszel meg azzal, amit az élet kínált neked. Nézd a tengert! Az is csalódott talán? Azért ostromolja a sziklát?

- No és az a pecsételés? - Pantalemon legyintett. - Pythia nem válaszolt.

- Ez nem igaz. Ő mindig választ ad. Csak nem mindenki érti meg - mondta a lány búcsúzóul.

Pantalemon fejébe szöget ütöttek a szavak, főleg a második vers, annak legalább volt valamelyes értelme. Önhitt volna, ahogyan az orákulum mondta? Némi gondolkodás után kellenetlenül vallotta be, van benne valami.

Hogy hűséges volt Fülöp királyhoz, és most hűséges Sándorhoz, annak egyedüli oka, hogy öregnek érzi már magát bármiféle bonyodalomhoz. Ötvenhárom éves múlt, megért rosszat és jót, s nem érzett már erőt magában semmiféle akcióhoz. Nem jó ő már semmire. Vagy mégis?

Vannak új hadi elképzelései, s titokban úgy érzi, ő jobb parancsnok lehetett volna, mint akár Fülöp, akár maga Sándor.

De a lényegen ez semmit sem változtat. Megvénült.

Pellában megtudta, hogy Alexandrosz már egy hónapja elindult. Utána sietett, de így is csak Anatóliában, a hajdani Trója mellett érte be a sereget.

Impozáns volt az ötvenezer főnyi had, ám egyszersmind száználmasan kicsinek is tűnt a Perzsa Birodalom kimeríthetetlen erőforrásaihoz képest. Azonban a képesség, hogy ellenségeink helyzetébe képzeljük magunkat, megváltoztathatja az arányokat.

Amikor megérkezett, a király épp egy ilyen sikert könyvelt el.

- Nem jön! - fogadta Alexandrosz. - Dareiosz nem jön! A fősereg Babylonnál áll. A satrapák a maguk dicsőségére akarnak győzni.

- Ez bizony jó hír - zökkent le Pantalemon egy székre, és elvette a rabnő kínálta boroskancsót. Jól meghúzta, pedig tudta, hogy árt neki. Hajdanán persze nagyivó volt, ám az öregkor ...

Végignézett Alexandroszon. Szőke hajával, kisportolt testével a nagy héroszokat idézte. Szürke szemének céltudatos tekintete pedig azt mutatta, nem ijed meg a ráváró feladattól. Csak azt az álmodozó hajlamot ne oltotta volna belé az athéni! Képes ez az ifjú arra, hogy legyőzze a perzsa óriást?

Alexandrosz intésére a szolgák egyedül hagyták őket.

- Mit mondott Pythia?

Pantalemon szóról szóra elismételte az orákulum jóslatát, nem titkolva közben, hogy érthetetlen badarságnak tartja.

Sándor elmosolyodott és megveregette a vállát.

- Jó öreg makedónom! Neked egy kicsit kénköszagú ez az egész, ugye?

- Én csak azt tudom, hogy becsapja az embereket az ilyesmi. Lám, a lüd király is hitt Delphoinak: lépd át a Halüsz-folyót, és megdöntesz egy nagy birodalmat! És mi lett a vége? A saját birodalma omlott össze.

Az ifjú harsány nevetésre fakadt.

- Krózus? Hah, ő nem gondolkodott, tábornokom! Amit Pythia neked mondott, az több mint elég. A fizetség dupláját is megérte volna!

Ez a mindentudó stílus! Arisztotelész hatása ez is. Pantalemon nem szerette ezt a Sándort.

Sokkal többre becsülte néhány nap múlva, amikor a Granikosz folyónál szemben álltak a kisázsiai helytartók kétszerte nagyobb seregével.

Délután volt már, amikor elérték a perzsákat, de Alexandrosz nem akart másnapig várni. Azonnal csatához rendezte hadait. A makedón sereg menet közben, a folyón átkelve vette fel a harci alakzatot. A komótos felfejlődéshez szokott keletiek kapkodásba kezdtek, ami jól látszott a perzsa futárok fejvesztett rohángászásán.

Sándor azonnal támadásba küldte a jobb szárny lándzsás lovasait, majd kisvártatva a derékhad nagy falanxát is megindította.

Pantalemon általában csodálta tehetségét, most mégis megérezte a hibát. Szólni nem szólt. A tizenhétezer nehézgyalogos falanxa hatalmas erőt képviselt. Mégsem volt tanácsos a támadó

jobb szárnyal együtt indítani. Nemcsak azért, mert gyorsabban kellett haladniuk és a megterhelt harcosok elfáradhattak. A falanx rohama akkor hatásos igazán, amikor a támadó szárny már benyomult az ellenség hadrendjébe s ott zavart keltett. Így a védekező derékhad megszlik.

- Tudom, mire gondolsz, öreg barátom - szólalt meg hirtelen Alexandrosz.

Pantalemon összerezzent és szégyenkezve nézett körül. Szeleukosz, Antipatrosz és a többi vezér azonban nem figyelt rá. Sándor híres volt arról, hogy kitalálta gondolataikat.

- Látod? - mutatott a perzsák szerteszáguldó lovas futáira. - Nem tudnak összeköttetést létrehozni a hadrendek között. Nem lesz semmi baj.

- Egyébként... - az uralkodó körbenézett, majd kissé arrébb invitálta az öregembert, hogy a többiek ne hallják a szavaikat.

- Tudod, miért vagy te is benne a jóslatban?

Pantalemon megrázta a fejét.

- Valami fontos fog történni velem, vén csataló. Valami természetfölötti. És te a tanúja leszel.

- Miért éppen én? Krónikát nem tudok írni.

Sándor nem válaszolt. Az öreg zavartan hümmmentett, de sok ideje nem jutott gondolkozni, mert hátborzongató percek következtek.

Alexandrosz a lándzsások mögött elhelyezkedő makedón nehézlovasság élére vágatott, s maga vezette őket támadásba. Úgy tombolt a harc sűrűjében, hogy még a lándzsája is eltört.

Időközben a falanx elérte az ellenséges közepet. Érdekes módon pontosan a hibás időzítés döntötte el az ütközetet. A perzsa derékhad nem tudhatta, hogy a Sándor vezette szárnyon a perzsa lovasság még tartja magát. Nem volt összeköttetésük. Hogy a makedón falanx ilyen bőszen támadott, azt hitték, hogy a szárny megingott, hiszen a gyalogos falanx lovassági támogatás nélkül sebezhető.

Így hát, Alexandrosz minden szándékával szemben, a falanx volt az, ami áttört, s aztán oldalba kaphatta a Sándor által szorongatott perzsa szárnyat.

A küzdelemnek ezzel vége szakadt, csak a mészárlás maradt.

A vezéri dombon hangosan ünnepelték a királyt. Csak az öreg gondolta azt, ha valaki hosszú háborúra készül, nem építhet ilyen hatalmas kockázatra.

Az esti haditanácsra Pantalemon nem kapott meghívást, csak a reggel kiadott napiparancsból tudta meg, hogy Sándor délnek fordul. Dühösen rontott be a királyi sátorba.

- Nem teheted! - kiáltotta.

A tiszteletlen viselkedésre csak a szolgák rezzentek össze, a királyt egyáltalán nem zavarta.

- Tudom, barátom - bólintott. - Azért nem küldtettem érted tegnap este, mert nem akartam, hogy botrányt csinálj.

- Felség! - mondta Pantalemon kissé halkabban - A perzsák menekülnek, Ankara felé szabad az út. Nemsokára aratnak, lesz bőven élelem. Nincs hadsereg arrafelé. Senki sem áll utunkban!

- De a görög városok felszabadítása...

- Azok várhatnak egy kicsit - legyintett a tábornok. - Az ankarai hadmozdulattal egyszerre vágnád el Perzsiától a négy nyugati satrapiát!

A király felállt.

- Pantalemon, akkor is mennem kell. Pythia azt üzent, hogy egy földöntúli esemény részese leszek. Nem mondta hol, de csak azért nem, mert azt tudom magamtól is. Délen, barátom.

- Ó, sejthettem volna - világosodott meg hirtelen az öreg elméje. - A fríg főváros! De uram... csak nem veszed komolyan, hogy aki azt a csomót kibogozza, az Ázsia ura lesz? Nem egy templomban dől el az ilyesmi, hanem a csatamezőkön!

Alexandrosz megrázta a fejét.

- Nem érdekel, akkor is Gordionba kell mennem. Úgy érzem, nem Ázsia sorsa itt a tét, hanem valami más...

2.

Ptolemaiosz és a testőrség csak a templom kapujáig kísérhette őket, onnan hármásban folytatták az utat. Sándor, Mardóniosz, a szent hely főpapja, és Pantalemon.

A tábornok áhítatot látott Alexandrosz szemében, ami meglepő volt a szkeptikus királytól.

A templom közepén egy színaranyból készült harci szekér állt. Négy ezüstszállakkal befont gyeplőszíj, s ugyanannyi hámszíj volt szétterítve előtte. A szíjak a kocsi mellvédjén nyugvó, emberfejnyi csomó kusza halmazába futottak. A gombolyag túloldalán jött csak elő a nyolc szál, végeik a hajtó helye melletti kallantyún nyugodtak.

A főpap éneklő hangon mondta:

- Ez a szekér Minosz krétai királyé volt. De soha nem használta, mert egy isten ajándékozta neki. Isteni szekeret nem ülhet meg földi halandó, még ha birtokolja is! A feladat az, hogy teljes hosszukban kiterítsd a szíjakat. Akkor beteljesül rajtad az istenek akarata.

Sándor Pantalemonra mosolygott. Na, látod!

- Mennyi időm van? - kérdezte aztán.

- Amennyit akarsz, uram - válaszolt Mardóniosz. - De ha abbahagyod, nem kezdheted újra.

Sándor bólintott, és a szekérhez lépett. A másik két férfi hátrahúzódott.

A király végigsimított a szíjakból álló gömbön. Sokáig vizslatta, majd felemelte. Láthatóan hosszú munkára készült. Az egyetlen logikus próbálkozás valóban az volt, hogy a csomó tetején nyugvó minden bőrszíjdarabot megmozgat, meghúzogát, s ha valamelyik kiálló gyeplőszár reagál a mozgásra, ott kell tovább folytatni.

Alexandrosz türelmesen megkezdte munkáját, Pantalemon meg arra gondolt, akár itt is éjszakázhatnak. A papot leste. Mardóniosz tekintete álmatag volt, úgy tűnt, nem is figyel oda.

Ennyire biztos a dolgában? - gondolta a tábornok.

Sándor úgy a századik szíjdarabnál járt, amikor megmerevedett, és hirtelen a másik kettő felé fordította a fejét.

És Pantalemon már tudta, hogy az ifjú megnyerte a csatát. Rájött valamire. Pont úgy...

Sándor tizenhárom éves volt, amikor Fülöp király egy vad csődört kapott ajándékba Epeiroszból. Senki nem tudta megülni, sőt három lovászt halálra is tiport a mén. Már hónapok óta

beszélték az udvarban, hogy ez a ló az alvilág küldötte, amikor Alexandrosz felfigyelt a suttogásra. Fülöp előbb nem akarta engedni, hogy fia is próbát tegyen, de aztán beletörődött. Nyilván érezte, ahogy Pantalemon is, hogy Alexandrosznak sikerülni fog. Nem is tévedtek. Alexandrosz néhány percig figyelte a lovat, ugyanazon óvatos tekintettel, amit itt Gordionban is kiült a szemébe. Aztán, egyszerre ugyanaz a felismerés sejlett fel az arcán. Odament, megfogta, megforgatta a nyihogó állatot, majd felugrott a nyeregbe, és ott is maradt. A mén nyugodtan tűrte.

- Balgák! - nevetett akkor Alexandrosz. - A saját árnyékától fél, az vadítja meg. Csak szembe kellett fordítani a nappal.

A pap zihálása térítette vissza a múltból. Sándorra nézett. Az kezdte belenyomni a mutató, majd a középső ujját a csomóba, lassan tágítva a szálakat, hogy kezének utat engedjenek.

Mardóniosz mozdult, de az öreg megfogta a karját.

- Talán ez tilos? Nem mondtad!

A másik szemében félelem ült.

- Nem tilos, de...

- Akkor maradj nyugton!

Alexandrosznak közben sikerült a csomó közepéig hatolnia, ott megfogott valamit és óvatosan kihúzta. Egy szabad szál volt. Kisvártatva egy másik is előtűnt.

Feljük fordult.

- Pantalemon, hány ló húzta Zeusz kocsiját az eposzban? - kérdezte.

A szólított megdöbbent.

- Magasságos istenek! Öt!

Sándor elkezdte a fejtést. Hosszú munka volt, de immár könnyű. Egy óra sem telt el s az utolsó szál is kigombolyodott. Alexandrosz lassan elrendezte a tíz szíjat a kocsi előtt.

Amit ezután láttak, arra nem voltak felkészülve, a tábornok legalábbis biztosan nem.

Óriási dörrenés rázta meg a templom köveit. Az odakinti sokaság iszonyodó moraja hallott. Kövek záporoztak. Valószínűleg meghasadt a földém. Aztán ezüstös fény ömlött be felülről, fehéres derengésbe borítva a központi térséget. Kör- és négyszögforma fénydarabok röpködtek, némelyik annyira csillogott, hogy el kellett takarniuk a szemüket. Mardóniosz az oszlopok között keresett menedéket. A tábornok azonban a lobbanó fényesokrok közelében maradt. Mindent látni akart, hiszen így kívánta Pythia.

Ölnyi nagy gömb lebegett alá, sárga, fehér, ezüstös fényben játszott. A gömb, ahogy Alexandrosz feje fölé ért, szétrobbant, fültépő pendüléssel, mintha ezer hárfa szólalt volna meg. Fény özönlött a királyra, aki egész idő alatt behunyt szemmel állt az aranyszekér szíjai között. Teljesen beborította a folyékony fény. Felemelte karjait, mint a tűzből újjáéledő fönix, ami az első szárnycsapásait teszi.

Pantalemon nem mozdult. Félt.

A következő percekben azonban oly gyorsan követték egymást az események, hogy Pantalemon soha nem tudott később visszaemlékezni a történetek folyására.

Alexandrosz megtorpant. Nem saját jószántából tette. Úgy tűnt, falnak ütközött, ami nem látszott, nem létezett. A király nem ijedt meg, inkább kíváncsian fordult el, s indult egy másik irányba. Ott is feltartotta a láthatatlan fal. Intett. Neki, Pantalemonnak intett.

Veszélyt furcsa módon ő sem érzett, ám ekkor Alexandrosz megmagyarázhatatlanul eltűnt. Mindenestől, mert az őt addig beborító fény lefolyt, szétterült a padozaton. Ezzel egyidőben a szíjak mozogni kezdtek, mint kígyók tekeredtek vissza a kocsi mellvédje felé.

A tábornok felordított, kirántotta kardját, és nekivetette magát a láthatatlan falnak. Az azonban Sándorral együtt elenyészhetett, mert az öreg makedón akadálytalanul zuhant a fénypocsolyába, csak kardjával vagdalkozott veszettül.

Aztán a jelenet váratlanul véget ért. A fénypamacsok lehámlottak Pantalemonról. A szíjak... a szíjak visszahúzódtak, s ugyanazt a csomóformát vették fel, mintha misem történt volna, mintha nem is bogozta volna szét a csomót senki.

A tábornok iszonyodva állt, és az ördögi gombolyagot bámulta.

Aztán az egyik oszlop mögött megbújó pap felé indult.

- Gazember! - ordította. - Dareiosz embere vagy! Nem menekülsz a kardomtól.

Mardóniosz térdre esett, arca elszürkült. Pantalemonra mutatott, remegő ujjakkal, de szó nem jött a torkán.

A makedón rájött, fontosabb dolga is van most, mint szétszabdalni a papot. Kiviharzott a templomból, egyenesen a testőrparancsnokhoz.

- Ptolemaiosz! - mondta neki lihegve. - Azonnal zárd körül a templomot. Egy egér se mehessen ki észrevétlenül.

- Igen, felség! - húzta ki magát amaz.

Visszarohant, egyenesen a csomóhoz. Felemelte kardját.

- Nem fogod megcsalni a világot többé!

Kettévágta a gombolyagot Mardóniosz kétségbeesett, üvöltő tiltakozása ellenére.

- Fogsz te még nagyobbat is ordítani - ragadta meg a pap köntösét.

Torkának szegezte a kardot.

- Beszélj, nyomorult! Hova tűntettétek el Alexandroszt? Él még? Ugass, te sakál, vagy a saját beleiddel fojtalak meg!

- Uram! - lihegte a torkán mozgó kardtól fuldokolva amaz. - Nézz tükörbe! Kérlek, gyere velem és nézz bele a nagy tükörbe! Könyörgöm!

Úgy vonszolta a papot az általa mutatott mellékcsarnokba, hogy egy pillanatra sem vette le a kardot a nyakáról.

A csarnok egyik falán csiszolt ezüstlap függött.

Hogyan is szólította Ptolemaiosz? Felség!

Belenézett a tükörbe.

Azután nem tudta, mi történt. Érzékelte, hogy testőrök rohannak be, körbeveszik, félően tapogatják, nem esett-e baja. A papot korbáccsal verték, míg, kezét felemelve, vissza nem parancsolta őket.

- Nincs bajod, Sándor? - kérdezte Ptolemaiosz aggódva.

- Nincs.

- Láttam, kettévágtad.

Gépiesen válaszolt.

- Megtettem.

3.

Hogy ismét fiatal volt (huszonkét éves!), újra a vállára tudott venni két birkát egyszerre, hogy annyit tudott inni amennyi elborzasztotta társait, és megnyerte, ő maga nyerte meg az isszoszi ütközetet, egy zseniális taktikai húzással, amit... az a másik talán nem vállalt volna...

Mámoros volt, de beteg is. Nem attól kapta a lázat Kilikiában, hogy a folyóba esett télvíz idején. Nem bírta elviselni, ami történt.

De azért jó volt ez a láz. A környezete, legfontosabb alattvalói lehetőséget kaptak, hogy a kórt okolják a változásért.

Sándor... az a Sándor nem kapott dührohamokat, nem ölt meg senkit dühében. Az a másik, az társainak tekintette őket, az nem hengegett fizikai erejével, nem hajtatta maga elé az elfoglalt városok fiatal lányait, asszonyait, hogy mindegyiket magáévá tegye. Az nem volt reggeltől estig részeg.

Amaz makedón király volt. Ő perzsa despota.

Nem véletlenül történt így. Érezte, széthullik az egész hadjárat, ha közel engedi magához az embereit. Nem attól félt, hogy felismerik, felfedezik, hogy Sándor nem Sándor. Ami történt, az olyan lehetetlen hogy ettől nem kellett tartania.

Azért vált kényúrrá, hogy emberei ne vegyék észre bizonytalanságát.

Kicsoda ő?

Van egy monda az első makedón királyról, Perdikkaszról. Vércsomóval a jobb kezében jött a világra. Ez isteni kiválasztottságot jelent. És Perdikkasz valóban összefogta, állammá és hadsereggé szervezte a makedón törzseket, lerakta mindannak az alapjait, amit ma Makedónia jelent. Alexandrosz is vérrel teli kézzel született. Hogy kiteljesítse mindazt, amit őse elkezdett. De ha így van, akkor mi történt? És miért történt? És ha Sándor személyének nem volt jelentősége, miért jött a világra véres kézzel?

A csomópontban nem számított, ki öntelt. Mert Alexandrosz és Pantalemon cserélt. De nem, ez sem igaz. Pantalemon eltűnt. De nem tűnt el, hiszen ő az, Pantalemon! Nem felejtette el ötvenhárom évének egyetlen emlékét sem.

Isszosz után két út nyílt: tovább üldözhatték III. Dareioszt Babylon és Perzsia felé, vagy délnek fordulhattak, meghódítani a gazdag föníciai városokat. És Egyiptomot.

Ahová Alexandrosz-Pantalemon mindenáron menni akart.

Egyszer régen, még Arisztotelész idején mondta neki Sándor:

- Ha meg akarod tudni, ki vagy, két helyre mehetsz. Gordionba vagy messze délre.

Ő akkor legyintett.

Most azonban szinte állandóan erre gondolt. Ha meg akarod tudni, ki vagy...!

Ez fontosabb mindennél! Megváltoztatta Sándor egész tervét. Alexandrosz nem akarta meghódítani a világot, csak el akarta üzni a perzsákat a görög földek közeléből, hogy nyugodtan felépíthesse a saját birodalmát. Arisztotelész és Platón államát. A filozófusok országát.

Elfintorodott.

Talán ezért ... talán nem tetszett az isteneknek ez a szándék. De a talán nem elég. Igazolást akart.

Amikor meghirdette vezérei előtt, hogy az egész világot meg fogják hódítani, azok döbrent csendben ültek. Az isszoszi csata másnapján már osztogatták egymás között a tartományokat, és lobogtatták Dareiosz levelét, amelyben békéért könyörögve felajánlja az Euphratészt közös határnak.

Az volt a szerencséje, hogy fiatalok voltak Szeleukoszek is. Anatólia nagy zsákmány, de az egész világ azért jóval nagyobb, az élet pedig örök, legalábbis egy huszonéves számára. A kaland igézöbben hatott rájuk, mint a megfontolt érvek.

Kiáltva fogadtak neki hűséget.

Hogy miért megy előbb Egyiptomba, azt nehéz lett volna megmagyarázni. Végül nem is magyarázta meg. Egyszerűen parancsot adott. És... annak parancsait, aki a világot ajánlja nekik, elfogadták ezek a szabad makedónok.

4.

Pantalemon szemrehányóan nézett az egyiptomi vezetőre.

Ez lenne Amon nagy hatalmú szentélye?

Az egyiptomi leborult a kegyetlen tekintet előtt.

- Nagyúr, a szellemek hatalma nem szükségel külsőségeket! Mi ezer év óta tapasztaljuk e helynek az erejét.

Még csak padló sem volt. A pusztta földre telepedett le, szemben a félelmetes pappal. A csontbőr aszkéta szemében olyan tüzek lángoltak, hogy minden kételye elmúlt. Ha kibocsátaná ezeket a lángokat, porrá égne minden.

- Békével jöttem - mondta.

Az öregember meghajolt ültében.

- Nagyon sokat akarsz látni - állapította meg.

- Tudod, ki vagyok?

- A fél világ urának mondod magad, de hogy ki vagy, nem tudhatom. Életpecsételési szándékkal jössz. Furcsa, hogy nem belőled ered, ám elfogadom.

A jóslat szavai! Pecsét az életen. Mi folyik itt?

- Igyál egy kupa bort - mondta az aszkéta - Kicsit várnod kell.

Töredezett szélű kőkorsóból töltött, majd behunyta a szemét, és ült mozdulatlan. Nagyon hosszú ideig.

- Tudtam, hogy meg fogsz keresni - szólalt meg Pantalemon hangján, Sándor hangján.

- Mit tettél velem? - tört ki Pantalemon. - Egyáltalán, te csináltad?

Az aszkéta torkából nyugodtan szólt a hang.

- Nem örülsz neki? Nem vállalod?

- De igen! Igen, persze, hogy vállalom! Csak azt mondd meg, ki vagyok én? Te... vagy Pantalemon? És miért kellett így történnie?

- Pecsét az életen. Nem értetted meg?

A másik nem válaszolt.

- Így van jól - a hang mintha kuncogott volna. - Az uralkodó nem ismerheti be, ha hiányos a tudása.

- Ha a világban elindul egy döntő folyamat - szólalt meg újra -, ami a jövőre nagy hatást gyakorol, csak akkor kap létjogosultságot, ha a végén visszaigazolják. Ha nincs visszahatás, a folyamat sem valódi.

Pantalemon megrázta a fejét.

- Ki vagy te? Isten, hogy ilyeneket beszélsz?

- Nem. Lehet, hogy majd az leszek, de most csupán egy küldött vagyok, akinek gondoskodnia kell arról, hogy a megtörtént valóban megtörténhessen.

Pantalemon rájött, az igazi kérdést még nem tette fel.

- Azt tudom, hogy mit tehetek. De ki vagyok én?

- Te Alexandrosz vagy - válaszolt Alexandrosz olyan hangsúllyal, ami kizárt minden vitát. - A tetteid Alexandrosz tettei.

- Isten vagyok?

Az aszkéta szája kis hallgatás után nyílt ki újra.

- Annak fognak nevezni évszázadokig.

Ennyi elég volt. Nagy Sándor felállt, és kiment a homályos kunyhóból a napfényre.

Azon a napon, ott a sivatagban, megszületett egy isten.

Egy másik napon, az időgörbe egy korábbi pontján megszületett egy gyermek. Perdikkasznak hívták.

A GYÁVA EMBER

Jas Tremar nevét akkor hallottam először, amikor próbautamat töltöttem Knight kapitány vadászhajóján. A főnök azt mondta, valami próbát kell kiállnom, meg kell verekednem ezzel az emberrel.

Mondhatom, nem érdekelt különösebben ez a beígért küzdelem. Nyilván valami nagymenő, karatéka-díjbirkózó keverék az illető, és elpáhol, mint a taknyot. Na és akkor? Egy jó állás megér néhány pofont és rúgást, s én túlságosan örültem az állásomnak ahhoz, hogy akár egy kiadós verést is vállaljak. Bármit, csak ne kelljen tovább éhkoppon tengődnöm a lágerben a Titánon.

Ráadásul ásványvadásznak lenni nem akármilyen dolog!

Nem könnyű élet, az igaz. Naponta felröppenni szűk lakóterű hajókkal a Yapetusról, nekieredni a Szaturnusz több száz gyűrűjének, szondázni megannyi óriás jégtömböt, rafinált módszerekkel ásványi szennyezettség után kutatni. Ha az ember talál egy reményteljes tömböt, beirányozza olyan pályára, hogy a Yapetus körül keringő olvasztóba jusson. Ez azt jelenti, hogy kézzel szereled fel a gyűrűdarabra a fúvókákat, ezer dolgot kell szemmel tartanod, azt sem tudod, hol áll a fejed, közben pedig pattogsz, akár a nikkelbolha. A hőpisztolyt használni kész művészet, hiszen a gravitáció gyakorlatilag nulla. Aki már csinálta, csak az tudja, micsoda esztelen meló ez!

Ha pedig tévedett a vadászcsapat, és a jégben nincs elég ásvány, mindezt ingyen csinálod, nem kapsz egy árva petákot sem, a kevés ön vagy vas elmegy a költségekre.

Mégis felemelő érzés az ásványvadászok közé tartozni, hiszen ebben az életben benne van a hírnév és a gazdagság lehetősége. Lehet, hogy húsz éven át csupán a betevő falatért melózol, ám ha a szerencse melléd áll, egy szempillantás alatt dúsgazdag lehetsz.

Én pedig vagyont akartam gyűjteni. Tudtam, hogy nem könnyű, hiszen sok az olyan jégtömb, amiben alig van valami. De olyat is hallottunk nemegyszer, hogy annyi germániumot találtak egy darab tömbben, hogy a legénység mehetett is haza a Földre, és élete végéig dúskálhatott a jóban. És, nem utolsó sorban, válogathatott a jobbnál jobb nők között. Egy húszéves embernek ez sem semmi!

Kezdő utunk nem volt igazán sikeres, de azért zsebre tehettem első vadász keresetemet, amiből körülbelül három esti italozásra futotta.

A Yapetus telepe ramaty hely volt, ám korábbi létkeremet, a menekülttábort mérföldekkel verte. Itt mindenkinek saját lakócső jutott. Igaz, a szoba kicsi volt, a budiba meg a zuhanyozóba úgy kellett bepréselnie magát az embernek, mégis valóságos paradicsomnak éreztem az „új otthonomat”.

Az egyetlen kocsmában pedig bármit lehetett kapni, ha volt pénzed. Hála a csempészeknek, igazi gabonawhiskyt ihattam.

- No, fiam - mondta Knight a pohárköszöntő után -, most jön a próba. Ott van...

A sarokba, egy kis asztalkára mutatott.

Mélabús pofával ülő fickót láthattam. Nagy megkönnyebbülésemre nem nézett ki valami gyilkos szerzetnek, bár jó felépítésű, izmos legény volt.

Öt társam sorjában hátbavágott, aztán előre tuszkoltak.

- No, gyerünk, köss bele a fickóba! Mutasd meg neki!

Mivel eleve rosszabbra számítottam, különösebb félelem nélkül mentem oda a pasas asztalához, és húsz évemnek minden gögijével rádörrentem.

- Hé, te tapló! A szomszéd asztaltól nézlek, de nem bírom tovább bámulni azt az ocsmány pofádat! Fordulj szépen a fal felé, vagy húzd el a beledet!

Tremaron nem látszott meglepődés, s ezt nagyon profi dolognak tartottam. Éppen ezért, pusztán elővigyázatból nem engedtem meg magamnak semmi lazaságot. Ahogy kezdett felegyenesedni, azonnal ütöttem.

A feje félrelendült a kemény jobbegyenestől, hátratántorodott, de végül megőrizte az egyensúlyát.

Hátam mögül biztató hujjogás hallatszott. Tetszett az ütés a társaimnak!

Már készültem a következőre, Tremar azonban nagyon furcsa dolgot csinált. Rám vetette bús kék szemét, aztán... aztán megigazította a ruháját.

- Azt hiszem, inkább hazamegyek, ha megengedi... - Meghajtotta a fejét és kifordult az ajtón.

Olyan bambán álltam, hogy a kocsmában egész vendégköre az én határozatlanságomon kezdett vidulni.

- Mi a nyavalya...

Visszamentem az asztalunkhoz, ott is harsogó hahota fogadott.

- Jól csináltad, öcsi! - kiabálta a fülemből Keynos, a navigátorunk - Igazi hős vagy!

- De hát én...

Valamennyien röhögtek. Rajtam.

- Ez a lötyi Tremar soha nem verekszik senkivel. Elég csúnyán nézni rá és máris elinal... Olyan gyáva mint a szar!

Most jöttem rá, hogy átverték, nevetségessé tettek. Szólni azonban nem mertem, a többiekkel együtt röhögtem. Túl fiatal voltam ahhoz, hogy ne essen rosszul ez a tréfa, de fontosabb volt a vadászélet.

Ráadásul különös érzés fogott el Tremarral kapcsolatban. Mintha valami érthetlennel találkoztam volna. Vajon miért ilyen beszari ez a fickó? Hiszen nem gyenge, vagyis nem látszik annak.

Végül azzal nyugtattam meg magam, hogy egyszer hallottam egy orvostól, miszerint vannak olyan emberek, akik valami fobia miatt gyávák.

Knight elmondta, hogy ő már három éve van itt a Yapetuson, s azóta minden hajón érkező újonccal megveretik egy kicsit Jas Tremart. Aztán meg azt is hallotta, hogy a pasi tizenöt éve, vagyis az első vadászokkal jött ide, amikor a telep még nem volt sehol, a vadászok egyszerű vákuum-sátrakban laktak.

- Hogy bírhatta ki ezt Tremar? - kérdeztem.

- Cégementer ez! - lehelte felém a rumot Nitjes. - Vót' annak csöve már akkor is.

A kapitány helyesbített.

- Már nincs cége. Amikor felfedezték, hogy a gyűrűk mennyire szennyezettek, nagy verseny folyt. Akkor még csak szállingóztak az emberek a Yapetusra, a vállalatok bárkit felvettek,

csak hogy előnyt szerezzenek. Utána pár évvel sorra elbocsátották és nyugdíjazták a selejtes alakokat. Azóta itt tengődnek, mivel ahhoz nem elég a pénzük, hogy hazamenjenek.

Tajrszegre ittam magam aznap este, de jól tettem! A következő hetekben nem volt mód a vigalomra. Siralmas eredményeket hozott a vadászat, egyszer még az élelmet is hitelbe kellett megvennünk. A kemény munka szinte minden gondolatot kivert a fejből.

Nem is jutott volna eszembe Jas Tremar, ha nem látom meg a telep utcáján (tudniillik egy van összesen) egy rendőrrel vitatkozni. Aznap már sikerült ennem, így fogékony és békés hangulatban voltam.

Megálltam, hogy megfigyeljem őket.

Jas hevesen magyarázott valamit a közegnek. Amaz eleinte válaszolgatott, hirtelen azonban megütötte a gumibotjával, hogy Tremar elesett. A férfi lemondó pillantást vetett az egyenruhára, majd lehajtott fejjel elkullogott.

Odamentem és megkérdeztem a robotrendőrt:

- Megmondaná mi történt?

- Nekem az a programom, kérem, hogy válaszoljak a polgárok kérdéseire - forgatta nagy fémfejét.

- Nem úgy tűnt.

- No, felizgatta magát ez a polgár, és ilyenkor ugyancsak kötelességem helyreállítani a rendet.

- De hát mit kérdezett?

- Arra volt kíváncsi ez a polgár, hogy én hogyan tudom megütni a polgárokat. Azzal kezdte, hogy megnyerte a tetszését, ahogy a múltkor rendet teremtettem egy verekedésnél. Én nagyon szívesen válaszoltam. Tudja, kérem, az emberek csak azért mondják, hogy egy robot közömbös a dicséretre, mert lusták egy jó szót is mondani a magamfajtának. A rendőrfőnök úr például...

- Igen, elhiszem - vágtam közbe -. És mit mondott neki?

- Hát elmagyaráztam, hogy először derékszőgbe emelem a jobb kezemet, aztán a könyökömet felfelé húzom, és akkor a kezembe ugrik a gumibot. Sajnos valahogy nem ezt a választ várhatta, mert láthatóan felizgatta magát. Én pedig a programomnak megfelelően jártam el. Igaz, a rendőrfőnök úr a múltkorában...

Nem vártam meg, hogy a főnök úr mit mondott, otthagytam a fémkasznit.

Hm. Mit akarhatott Tremar ettől a robottól? Talán azt, hogy tanítsa meg verekedni? Embertől biztosan szégyellte kérni. Hát igen, meglett férfi léte... Egyszerűen körberöhögnék.

Egy hónapnyi stagnálás után végre fogtunk egy nagyobb zsákmányt. Kétezer ecu-t kaptunk per kopoltyú s egy kissé fellélegezhettünk. Knight engedélyezett egy hét pihenőt. Nyalogathattuk a sebeinket.

Ami engem illet, csak nyalogathattam volna, mert elkapott a klausztroláz. Keynos nyugtatott, szűk csövek így, baromian szűk hajók úgy, ezen mindenki átesik, mégsem éreztem túl kellemesnek. Ha csak megláttam egy csövet, vagy úrhajókat említettek előttem, remegni kezdtem és összehánytam magam.

Orvos csak egy volt az egész telepen (mondanom sem kell, a cégek tornyaiból hiába kértünk volna). Ő a szokásos gyógymódot alkalmazta. Felvert a kupola tövében egy vákuumsátrat, ajtóval, ablakkal kifelé a Yapetus jégmezőire, és néhány üveg rumot is tett a bejáráthoz.

- Használni fog ez a kúra? - érdeklődtem bizonytalanul.

A doki vállat vont.

- Használnia kell, különben elpatkolsz.

Ebben mindketten megnyugodtunk.

A sátor hál' Istennek nem zavart. Igaz, a bejáratot azért le kellett szednem, de hogy egy falnyi szabad térrel megelégedtem, az már eredménynek számított.

A telepen gongszó jelzi az embereknek, mikor kell úgy érezniük, hogy éjszaka van. A második ging-gongra már tapasztaltam, hogy jobban vagyok. Nem tudom, a kilátás tette-e vagy a rum, de kihajolva már rá mertem nézni a lakócsövekre. Úgy terveztem, addig bámulom őket, amíg a remegés nem jelentkezik. Aztán másképp lett.

Észrevettem Jas Tremart. Szkafterben ügködött vagy száz méterre a kupola tövében. A telepen sűrűbb a levegő, mint a Földön, jól hallottam, hogy valamivel kocogtatja az üveget. Aztán... aztán meg kellett dörzsölnöm a szemem.

Tremar nekifeszítette testét a kupolának és beleolvadt! Átment rajta akár a Faljáró.

Habozás nélkül iramodtam a zsiliphez. A klausztrolázat mintha elvágta volna, remegés nélkül vettem fel a kis fülkében az ürühát, és kibotladoztam a Yapetus viharába.

A pasi már eltűnt, de a töredezett jeget követve a nyomában maradhattam. Végül egy hódombot megkerülve láttam meg, ott tördelte a szálkás jeget. Hirtelen egy ajtó nyílt, s Tremar eltűnt mögötte.

Rohantam, mint az őrült, de már bezárult a nyílás, a jégfalnak ütköztem.

Csapkodtam a falat tehetetlen dühömben, de nemsokára lenyugodtam, és visszahúzódtam előbbi helyemre. Majdcsak előbújik egyszer, s akkor meglephetem. Mit csinálhat itt?

Hamarabb jött ki mint vártam.

Egy csillogó pötty jelent meg a fejem fölött, nyilván egy csempészhajó.

Tremar mint az őrült rohant ki, valami szerszámmal a kezében. A pontra tartotta az ovális formájú dolgot, követte vele a hajó mozgását, amíg le nem tűnt a hegyek mögött. Vagy ötven méterre elszaladt az ajtótól, felhasználtam az alkalmat és belopóztam. Már csak a fémhulladék kötegek között rejtőzve villant belém, hogy a férfin nem volt ürüha!

Hihetetlen, de igaz: nem viselt ürühát!

Félni kezdtem, de nyugalmat parancsoltam magamra, s próbáltam nem gondolkozni.

Amikor Jas visszajött, összébb húzódtam, és már bántam, hogy egyáltalán bejöttem ide. Mibe keveredtem vajon?

Nagyméretű jégbarlangban voltunk, oldalfalainál furcsa szerkezetek. Úgy nézett ki az egész, mint egy elhanyagolt kísérleti központ.

Tremar egy komputer-konzol előtt állt meg, háttal felém. Hanyagul maga mellé ejtette a műszert, amivel a hajót vizsgálta. Aztán tanulmányozta egy ideig a konzolon kivetített ábrát. Érthetetlen vonalfolyam volt, mint valami vasúti csomópont.

Néhány perc múlva szétnyitotta a zekét a mellén és ott nézegetett valamit.

Hirtelen megszólalt:

- Előjöhet uram, bárki is. Én nem rejtegetek semmi értékeset. Nem érdemes megölnie.

Annyira meglepődtem, hogy belegabalyodtam a fémhulladékba, és nagyot esve érkeztem meg Tremar elé.

Azonnal felpattantam, s nekiszegeztem a feszítővasat, amit előrelátóan már korábban magamhoz vettem.

- Leveheti a sisakját, van a helyiségben levegő - közölte a férfi szenvtelen hangon. - Mikor rejtőzött el itt? Fogtán lehet már az oxigénje.

- Én vertelek meg a múltkor, te tapló! - ordítottam rá. - Követtelek. A nyomodban voltam! Érted?

Úgy látszott, megrettent.

- Igen, értem - bólintott.

Aztán előrenyújtotta a kezét. Nem támadó szándékkal tette, inkább megnyugtatni akart.

- Nem vagyok szörnyeteg! Csak azért nincs szükségem a szkafanderre, mert... de jobb, ha megmutatom.

Ismét szétnyitotta a zekéjét, és iszonyatos látvány tárult a szemem elé. Tényleg le kellett vennem a sisakot, hogy jobban lássam.

Nemcsak a zekéje nyílt szét, hanem a bőre is a mellkasán. És alatta csillogó fém szerkezetek, huzalok ezrei!

- Te robot vagy!

- Igen.

Lázasan gondolkoztam. Ez valami szemfényvesztés. Senki nem hallott még ilyen technikáról. Lehetetlen ilyen precízen lemásolni az embert! Számos robotot láttam már, de olyannal, ami ennyire emberi, még filmekben sem találkoztam. Az általam ismert ember formájú robotok közül még a legmodernebb is csupán egy ember durva paródiájának hatott. Meg sem közelítették Jas Tremart...

De mi van, ha egy katonai titok... Akkor nekem lőttek!

Megpróbáltam önbizalmam maradékát összeszedni, ezért durva hangon folytattam:

- Nem hiszem, hogy robot lennél! Meg akarom fogni azokat a... dolgokat!

Az járt a fejemben, rántok egy nagyot a drótokon, azzal biztos mozgásképtelenné teszem. De kíváncsi voltam. Félttem, hogy a nyekergője bánná. Hallani akartam a történetét!

Míntha a gondolataimat is kitalálta volna, nem hagyta „fogdosni” magát. Visszazárta a zekét, és leült a konzol elé.

- Évszázadok óta vagyok itt. Valakik, az alkotóim itt hagytak, hogy távolról, innen a Yapetusról figyeljem az emberiséget. Már rég vissza kellett volna jönniük értem, de ez nem következett be. Sajnos nincs hírem róluk. Míntha elfelejtették volna ezt a naprendszert.

Felsóhajtott.

- Eleinte nem aggódtam. Önök még nem tudták elhagyni a Földet, úgy éreztem, nyugodtan várhatok, és tehetem a dolgomat... Aztán az ember elérte a Marsot, majd a Jupitert, a Szaturnuszt. Kétségbeesetten sugároztam az üzeneteket haza, de semmi választ nem kaptam. Láttam biztos, mit csináltam az előbb. Minden fénypontot az égen elsőrendűen úgy értelmeztem, hogy az alkotóim hajója... Önök egy ideig nem figyeltek fel a Yapetusra, de tudtam hogy ez csak idő kérdése. A gyűrű tele van létfontosságú ásványokkal... Amikor az első emberek idejöttek, nehéz helyzetbe kerültem. Módosítanom kellett a parancsmintázatokat, amik rejtőzést írnak elő. Szükséges volt átalakítani magam emberré, hiszen elbújva nem tudom tovább teljesíteni a feladatomat... Azt hittem, ha a közelükben tudok élni, mindennél fontosabb információkat szerezhetek az emberekről... Azonban az érzelmi egyensúlyom felborult, és nem tudom a munkát elvégezni. Az önök agresszivitása tökéletesen ismeretlen az engem alkotó fajnál, így számos dolgot képtelen vagyok megfelelően értelmezni és hiányoznak belőlem a megfelelő reakció-mátrixok is...

Szorult helyzetem ellenére felnevettem.

- Érzelmi egyensúly? Reakció-mátrixok? Mi a francról beszélsz?

Az ismerős szomorú tekintettel nézett rám.

- Maguk, emberek, ugye lehetetlennek tartják, hogy egy robotnak érzelmei legyenek? Nincs igazuk.

A konzolra mutatott.

- Ez az én belső térképem. Ezt tanulmányozom nap mint nap, már évek óta, hogy rájöjjenek, mit és hogyan kellene változtatnom.

Hirtelen melegem lett, megszorítottam a vasdarabot.

- Te attól a rendőrtől azt akartad...! Át akarod alakítani a programozásodat, hogy a gondolkodásod is olyan legyen, mint az emberé!

Bólintott.

- Igen, ez a célom.

Kezébe temette az arcát.

- Hogy miért? - felelt ki nem mondott kérdésekre. - Azért, uram, mert olyan jó volna egyszer... csak egyetlen egyszer visszaütni!

Gondolkodás nélkül csaptam a szomorkásan lehajló fejre. Olyan erővel ütöttem, hogy a vas bezúzta a fémkoponyát. Füst szállt föl és sístérgés hallatszott.

Tremar felállt s merev léptekkel elindult felém. Nem vártam be, előreugrottam és belevágtam a vasat a mellkasába. A mell szétnyílt. A huzalok közé markoltam és annyit szaggattam ki, amennyit csak tudtam. Erre szótlánul elhanyatlott.

Kimenekültem a jégbarlangból.

Napok múltán, „betegségemből felépülve” hallottam, hogy a jó öreg „Tapló” felszívódott. Nem látták kimenni, ám a zsilipeknél nincs őrség. Mindenki biztos volt benne, hogy Jas a bátorságát akarta bizonyítani, és kiment a jégviharba. Amilyen nyámnyila szegény, nem csoda, ha agyoncsapta és betemette egy lavina.

Én meg tartottam a pofámat. Talán hibáztam, meg kellett volna mutatni azt a barlangot. Csakhogy az ilyesmi mindenféle bonyodalmakkal jár. Jegyzőkönyv, meg kérdések, és a jó ég tudja, mi még!

Egyszóval, inkább vadásztam tovább, hiszen azért jöttem a Yapetusra.

Évek teltek el, de végül ránk mosolygott a szerencse. Hat esztendő után dúsgazdagon hagytam el a Szaturnusz környékét. Azóta örvendhetek tiszteletnek, kényelemnek és a nők imádatának egyaránt. Boldog mégsem vagyok.

Félek. Félek attól, hogy Jas Tremar mégsem halt meg, hogy rendbe szedte magát, és megszerezte a bántás képességét is. Félek, hogy Tremar visszajön és bosszút áll rajtam.

És mindenki máson...

HINTA AZ ŐRÜLETIG

1.

Norm Messier soha nem került összeütközésbe a törvénnyel, nem tartóztatták le, nem bírságozták még semmilyen szabályszegésért. Ezért joggal gondolhatná bárki, hogy erőteljesen, sőt felháborodva tiltakozik minden, a szabadságát sértő intézkedés ellen.

Norm Messier-nek azonban nem esett le az álla a döbbenettől, amikor a londoni repülőtéren két sötét ruhás úr lépett melléje, a brit titkosszolgálat igazolványát lobogtatva.

Az Államokból érkezett komputer-szakember ugyanis nagyon jól tudta, hogy az úriemberek nem az Intelligence Service-től vannak, és nem a szabadságát, hanem az életét fenyegeti veszély.

Az igazolványokat hamisítani manapság, 2184-ben már nem gond, ordítani, jogsérelemről hadovázni pedig nem tanácsos, főleg olyan emberekkel szemben, akiknek a kabátja feltűnően kidudorodik.

Norman ezért néma maradt, s készséggel beült az „ügynökök” autójába. Ott aztán, miközben észak felé hajtottak, viszonylag nyugodtan törhette a fejét a menekülés lehetőségein.

Szomorúan emlékezett vissza arra a Normanra, aki hét éve díjnyertes programokat írt, híres és jómódú ember volt, nagy jövővel. Akkor még nem gondolta, hogy egyszer anyagi nehézségei lesznek. Hogy vannak hibái, azzal tisztában volt, de lényegtelennek érezte őket. Miért baj az például, ha valaki a megfeszített napi munka után a löversenyeken keres kikapcsolódást?

Már elhagyták Londont s most igazán megijedt.

- Ki akarnak végezni? Valami elhagyatott helyre visznek?

A félelemtől rekedt volt a hangja, nem tudta, a „biztonságiak” ezen mosolyognak-e vagy magán a kérdésen.

- Cambridge-be megyünk - válaszolta egyikük.

Norm nem nyugodott meg a választól. Meglepte volna, ha a miamii maffia székhelyét az egyetemi városban találja meg.

A maffia! Sokszor elátkozta már azt a percet, amikor hozzájuk fordult kölcsönért. De más nem adott neki félmillió dollárt. Hiába keresett meg bankokat s magánembereket, a „biztos” nyerési szisztémáját senki nem vette komolyan. Mit bánta ő a hatalmas uzsorakamatot, biztos volt benne, hogy néhány nap múlva visszafizetheti a kölcsönt.

Aztán szomorúan kellett tapasztalnia, hogy hipsz-hopsz, elűszott a pénz, a szisztéma valami földöntúli okból nem működött.

Ez fél éve történt, s akkor illegalitásba vonult. Mára hárommillió körüli az összeg, amit vissza kellene fizetnie.

Valaki azt tanácsolta, jöjjön Angliába, ez az ország tiszta az amerikai maffiáktól.

Nem volt jó tanács.

Hm. Vagy mégis? Rettegése az út során száználmas kis félelemmé csökkent, hiszen a pribékek nem végeztek vele. Simán jutottak el Cambridge-be, ahol is az egyetem területére hajtottak, a jellegzetes barna téglás, facsoportokkal körülvett házak közé.

Az egyik ház előtt megálltak, s a fiúk beirányították.

Odabenn, a szalonban egy görnyedt, szemüveges öregember fogadta.

- Hozta Isten, Norm! Ugye szólíthatom így?

Messier biztos volt benne, már látta valahol ezt az embert.

A másik észrevette vizslató pillantását.

- Emlékeztetem valakire? Nos - háta mögé intett a fejével - nézzen a falra. Ennek az úrnak hm... a szellemi leszármazottja vagyok.

A falon a XX. század kiemelkedő matematikusának, Stephen Hawkingnak a képe függött.

- Erasmus Clark! - esett le hirtelen a tíz cent. - Maga Erasmus Clark, ugye?

Az ősz férfi mosolyogva bólintott.

- No, de...

Norm most már semmit nem értett. Mi köze az ő adósságának, a maffiának a nagy tekintélyű tudóshoz? Mi folyik itt?

Clark, mintha csak kitalálta volna gondolatát, így szólt:

- Először is elnézését kell kérnem, hogy az Intelligence Service embereivel kísértettem ide. Tudtuk ugyanis, hogy az életére törnek bizonyos személyek.

Normnak tátva maradt a szája. Rezignáltan hagyta, hogy a professzor leültesse.

- Elismerem, nem jártunk el magával szemben tisztességesen, amikor idecsaltuk.

- Ezek szerint - mondta az amerikai száraz szájjal - a maguk embere volt, aki ideküldött.

Clark derűsen bólintott.

- Természetesen. Hogy röviden szóljak, szükségünk van magára, Norm.

Várt egy kicsit, hogy a fiatalember megnyugodjon, aztán - Messier legalábbis így érezte - lavinaként zúdította rá a hihetetlen információkat.

- Kétszáz évvel ezelőtt Stephen Hawking közreadott egy hipotézist. Azt mondta: ha a térből kimetszünk egy szeletet, fejjel lefelé fordított kúpot kapunk, aminek a csúcsa az ősrobbanás pontja, pillanata, ahonnan az anyag és az idő szétterjedt. De mi van akkor, ha a kúp alján nem pont van, hanem az idő és a tér ellapul? Bizonyos számítások ugyanis azt jelezték, hogy a téridő alja, kezdete ovális, mint egy pezsgőspohár fenéke. Ha így lenne, az az egész fizikát s a világmindenségről alkotott képünket gyökeresen megváltoztatná. Ha ugyanis nem volt csúc, nem lehetett ősrobbanás sem, és az univerzum kialakulására más elméletet kell keresnünk.

Felállt és leemelt a polcra két súlyos irattartót, letette őket az asztalra és rájuk csapott.

- Ha ezeket elolvassa, teljes egészében látja majd a tervet, amit Hawking elmélete alapján kidolgoztunk.

És Norm megismerhette a legörültebb kísérletet, amit valaha is kitaláltak.

Százötven éve matematikusokból és számítógépes tudósokból egy csoport alakult. Hawking hipotézisét azonban nem sikerült bizonyítani, a téridő első perceire csak valószínűségeket találtak. Ezért elhatározták, hogy lemodellezik a kozmosz egész múltját. Óriási munkára vállalkoztak! Matematikai képletekké kellett átalakítani, és egy magas energiaszintű szoftver-

be táplálni minden szót, amit az ember valaha is leírt vagy elmondott önmagáról és a világról, minden filmet, amit készített.

- Mai valóságunknál kezdtük, és eljutottunk a százötven év alatt a téridő kezdetéig - folytatta a prof. - Létrejött egy komputerbe táplált világ, amely a számok szférájában megszólalásig ugyanolyan, mint a miénk, s ugyanazzal a múlttal rendelkezik. De most, hogy azt hittük, a végére értünk a kísérletnek, egy nagyon súlyos probléma állt elő.

Apró hatásszünetet tartott.

- Az eredmény így is szép, de a főkérdést, hogy csúcs-e a téridő kezdete, vagy ovális, azt továbbra sem tudjuk. A másodlagos program, ami a létrehozott matematikai világegyetemet tanulmányozza, a téridő első száz évére nem ad semmilyen választ.

A másik önkéntelenül reagált.

- Ez nem a főprogram hibája, az Önfejlesztő-következtető fájl az oka, biztos vagyok benne.

- Látja? Ezért... hm, hivattuk ide. Maga, az egyik díjnyertes dolgozatában megoldotta ezt a kérdést.

- Nem, nem, én csak feltártam a problémát. Nézze - folytatta izgatottan -, az Önfejlesztőt azért használják, hogy ne kelljen egy adott programot az utolsó gombostűfejjig előre kidolgozni, hanem ez a továbbfejlesztő alprogram adja meg a részleteket. Sokan azonban úgy gondolkodnak, hogy az Önfejlesztő következtetései nem teljesen pontosak, hibákat halmoz fel, ezért a végső kép hamis lesz. Ez nem így van. A fájl csak azokkal a képletekkel dolgozhat, azokból építkezhet, amiket a főprogramba betápláltak. Ezek pedig tudományos tények, tehát valótlan, nem létező helyzeteket nem alakíthat ki belőlük. A probléma ott van, hogy a Következtető nem ember. Nyilvánvaló, hogy a múlt teljes leképezése az apró részletekben nem mehet hiba nélkül. Számunkra ezek lényegtelenek. Például a téridő kezdetének valós képét nem befolyásolja, ha mondjuk a XV. században egy harcost nem karddal ölnek meg, hanem lándzsával. Az Önfejlesztő azonban nem tud különbséget tenni a hibák között, fontossági szempontból. Úgy működik, hogy egy meghatározott hibaszázalék elérése után nem válaszol semmire, mert bizonytalanságot érzékel.

Erasmus Clark nagyot sóhajtott, mintha valami nehéz kijelentésre készülne.

- Mi is sejtettük, hogy így van. De... tudomásunk szerint maga írt egy másik dolgozatot is. Ebben azt fejtegeti, hogy meg lehetne oldani az Önfejlesztő belső ellenőrzését, egy matematikai képletekké átvált emberi agy segítségével. Hogy választ lehetne kapni olyan kérdésekre is, amiket az adott program nem tud maga megválaszolni.

Messier egyszerűen elnevette magát.

- Na, persze! De azt is megjegyeztem, hogy ötezer év múlva talán megvalósítható lesz az ilyesmi.

- Téved! - mondta Clark éles hangon. - Mi megoldottuk!

A másik csak rázta a fejét.

- Mit gondol - folytatta a prof - , miért vagyunk ilyen jó kapcsolatban a titkosszolgálatokkal? Az, hogy a téridő elejét kutatjuk, kit érdekel? Két-három ezer tudóst és kész. De mióta felfedeztük azokat a programtervezési módszereket, amik lehetővé teszik az agy matematikai leképezését... nos, azóta védőőrizetben vagyunk.

- Atyaisten! - suttogta Messier. - De hát miért mondja el ezt nekem? Most már nekem is hordoznom kell ezt a súlyos titkot. Miért?

Erasmus monoton hangon válaszolt.

- Az említett dolgozatban azt írja, ha lenne az agy leképezésére lehetőség, maga tudná, hol kell keresni a hibákat, vagy esetleg közvetlenül, az Önfejlesztő nélkül képes volna behatolni a program mélyére, és megtalálni a keresett választ.

Néhány pillanat eltelt, mire Norman felfogta, miről van szó. Akkor felállt:

- Gondolom, esküt kell tennem, hogy nem beszélek soha az itt elhangzottakról. Készséggel leteszem. De utána távozni szeretnék. Csak nem képzelem, hogy átalakulok képletekké, és lemegyek az idő mélyére maguknak?

- Kifizetjük a teljes adósságát. Aztán, ha visszajött, kap még tízmilliót.

Norm levegő után kapkodott.

- Ne hülyéskedjen! És... apropó, a visszatérés. Mi az esélye annak, hogy élve visszakerülök a testembe? Végeztek egyáltalán kísérleteket?

- Nem. Nincs rá időnk. Ha az év végéig nem jutunk eredményre, a kormány megszünteti a programot - Clark vállat vont. - Elvégre százötven évig pénzelték. Gondolom, elégük van. Norm, gondoljon bele! Magának vége pénz nélkül! Napokon belül megölik!

- Mi az esély? - ismételte a másik makacsul, Clark pedig lehajtotta a fejét.

- Elméleti becslések szerint harminc százalék körüli a valószínűsége annak, hogy élve visszatér.

Az amerikai bólintott.

- Szép.

2.

Az idő tényleg nagyon sürgethette az angolokat, mert csak két nap felkészülési időt hagytak neki. Norm ezt voltaképpen nem is bánta, mert bele sem akart gondolni, mit is vállalt. Csak azt hajtogatta, amit Clark mondott neki: belehalhatsz, de ha nem vállalsz, mindenképp halott vagy.

Csak futtában kérdezett rá néhány problémára.

Egyik a sebesség volt.

- Ha a főszoftver a téridő pontos matematikai szimulációját hozta létre, akkor rám minden fizikai törvény vonatkozni fog, nem léphetem túl a fénysebességet, vagyis a matematikai megfelelőjét. Maguk azt mondták, három napig leszek távol a testemtől. Hogyan jutok le a kezdetekig ilyen rövid idő alatt?

- Megfigyeltük - hangzott a válasz -, hogy a programban a múlt szintjei kifelé tartanak. Képzeld el egy centrifugát, aminek középső tere üres működés közben, mert a ruhák az oldalfalakra halmozódnak. A programban is hasonló történik. Ez azt jelenti, hogy be tudjuk löni magát egyenesen az aljára, mivel a tér csak a kúp oldalain létezik. Kihasználva ezt a téren kívüli állapotot, gyakorlatilag azonnal lenn lesz. Persze a csúcs közelében, néhány percnnyire az ősrobbanástól már összeérnek a szélek felé haladó terek, tehát némi időt igénybe vesz majd a célhoz jutás, de lényeges késedelmet nem fog okozni ez sem. Úgy számítjuk, marad két és fél napja a részletes megfigyelésre.

Arról is felvilágosította egy orvosnő, hogy a testi szükségleteit korlátozni fogják. Nem fog érezni éhséget, szomjúságot, hideget, meleget, nemi vágyat vagy fájdalmat.

- Mesterségesen fogjuk táplálni a három nap alatt, így nem pazarol energiát. Teljesen a feladatra koncentrálhat.

Amikor úgy érezte, nem jut már több kérdés eszébe, lefeküdt a műtőasztalra, ahogy elnevezte az életfenntartó rendszert.

Még érezte, hogy az elektródák százait tartalmazó sisak a fejére borul, s túl hatol a vénájába. Azután, sokkoló hirtelenséggel egy, szó szerint fényből álló közegbe került, belezuhan az összetartó terekbe.

Óriási sebességgel haladt, nem tudta az anyagot a tértől megkülönböztetni, a világegyetem még olyan sűrű volt, hogy szabad terek még csak atomi szinten léteztek. Matematikai mintázatának szemét nem bántotta a pokoli fény, és az elképzelhetetlen hőséget sem érezte.

Látni azonban nem látott fénynél egyebet, ha ugyan látásnak lehet nevezni az ilyesmit. Az érzékelés más módja azonban rendelkezésére állt.

Két eset van. Vagy bezuhan a csúcsba, a legelső pontba, s akkor megáll. Ha nem ez történik, hanem továbbcsúszik, túllendül, az bizonyára azt jelenti, hogy Hawking feltételezése igaz, ovális a téridő.

Fogalma sem volt egyébként, hogyan végezhetne „további megfigyeléseket” ilyen helyzetben. Pillanatnyilag minden erejét kénytelen volt összeszedni ahhoz is, hogy saját esésére koncentrálni tudjon.

Úgy érezte, végtelen ideig tart a zuhanása, holott valójában egy-két percnél nem lehetett több. Fújt egy nagyot, amikor észlelte, hogy esése ellapul, majd felfelé kezd tartani.

Megvan tehát a fő válasz! A tér alja ovális.

Most aztán hogyan tovább? Mennyi időbe fog telni, amíg kitalálja, hogyan és mit figyeljen meg?

Tűnődése azonban nem tartott sokáig. Hirtelen és minden átmenet nélkül egy nagyot esett.

Néhány másodperc kellett, míg a fájdalomon úrrá lett. Ekkor feltápáskodott és körülnézett.

Virágágyasban állt, mellette az egyik jellegzetes, barna téglás cambridge-i épület. De mintha ez nem ugyanaz az épület volna, ahol lefeküdt az ágyra, ahol a fejére helyezték a vezetékeket. Hál' Istennek letelt a három nap! De miért nem azon az ágyon éledt fel?

Egy dühös hangot hallott.

- Hé, maga! Mit csinál itt? Hogy merte összerondítani a kertet?

Régimódi, kék munkásruhába öltözött ember hadonászott előtte gereblyével.

Nem az a kertész volt, akit három napja megismert. Magyarázkodni kezdett.

- Norman Messier vagyok, biztos hallotta a nevemet. Egy tudományos kísérletben vettem részt, az Ősrobbanás programban. Gondolom, valami apróbb hiba csúszhatott be, hogy nem a laboratóriumban ébredtem. Volna szíves szólni Erasmus Clark professzornak?

A kertész arca nem lett barátságosabb.

- Miket hord itt össze? - kérdezte, és feljebb emelte a gereblyét. - Csak annyit mondhatok, táguljon innen az úr, mielőtt a rendszeket hívnám!

Messierben, ahogy nézte ezt az embert, valami nagyon baljós sejtés kezdett kialakulni.

- Szóval - mondta -, a kísérleti naplóban, amit itt mindenkinek ismernie kell, nincs benne az én nevem?

- Nincs bizony!

- És a váltótársa sem említette? Nem mondta, hogy jogom van itt lenni?

- Nem!

Leporolta a ruháját.

- Rendben, már megyek is.

Helyette csontrepesztő horgot helyezett el a kertész állán, elragadta a gereblyét, s elszántan megindult a legközelebbi épület felé.

Ezek a szemetek becsapták! Nyilván öntudatlanságban tartották viaszérkezése után, és kicsikarták belőle az információkat. Azután egyszerűen kidobták ide, és most le akarják tagadni az egészset. Elvégre ő nem ellenőrizte, átutalták-e a hárommilliót, bízott bennük! De állat volt! Hiszen alig van pénzük, a parlament le fogja fűjni a programot! Hogyan képzelhette, hogy újabb hatalmas költséget elvállalnak!

No nem baj! Ezzel a vasvillával fogja kipréselni belőlük a tizenhárom milliót!

Bevágatott az épület előcsarnokába. Vadul körülnézett, s egy titkárnőt vett észre, a belső portásfülkében. Kirángatta a félelemtől dermedt lányt, és a nyakához szegezte a gereblyét.

- Angyalom! Én nem hagyom, hogy hülyét csináljatok belőlem. Ha nem vezetsz azonnal Clark professzorhoz, átdöföm a nyakadat! Megértetted?

A lány halálra váltan bólintott.

- Megengedi, hogy a belső telefonon...

- Rendben, az még jobb. Mondd csak be, hogy Norm Messier-rel nem fognak kitolni. Mondd meg, hogy az a tetű, Erasmus Clark azonnal jöjjön ide!

Kisvártatva két rendész tűnt fel, de nem jöttek a közelbe, tíz méterről próbálták megnyugtatni.

- Nem lesz semmi baja a lánynak, ha az a szemét professzor idejön! Gondoskodjanak róla! - förmedt rájuk Norm.

A két ember zavartan összenézett, de aztán egyikük beleszólt a rádiójába.

- A professzor úr azonnal itt lesz. De ha bántani próbálja...

- Semmi dolgom vele azután, hogy megmutatja az átutalási bizonylatot a pénzemről.

Aztán... aztán olyan események következtek, amik Normant majdnem az örületbe kergették.

Nyikorgást hallott, majd egy tolószék gördült elő a liftből. Az egyik rendész odaugrott s Norm elé gurította, majd szembefordította.

A tolószékből Stephen Hawking professzor nézett rá, össze nem téveszthető arcával. A mozgásképtelen zseni kisujjának apró rezdüléseivel ütött be valamit a tolószékre erősített komputerbe.

- Kicsoda ön és mit akar? - tolmácsolta a biztonsági ember.

Norman Messier óriásit üvöltött, felemelte és a rendészek felé hajította a titkárnök. Körülnézett, a pultról felkapott egy határidő naplót, majd gereblyéstől kivetette magát az ablakon.

Órákig rohant. Át a városon, autókat, embereket kerülgetve. Csak az erdőben állapodott meg, vagy három kilométerre Cambridge-től, ott rogyott le.

Fáradtságot furcsa módon nem érzett, a fejében kavargó rettenetes gondolatok döntötték le. Hanyatt fordult és felnyitotta a határidő naplót. „Az 1984. évre” állt az első lapon.

3.

Nem tudta elképzelni, miféle hiba történhetett. Egyszerűen lehetetlennek tartotta, hogy kétszáz évvel korábban jöjjön ki a matematikai világból. Az ő utazása 2184-ben lett programozva, a személyiségét ott, azon az időszinten fogadta be a gép.

Nem tudta kiverni a gondolatot a fejéből, hogy mégis Clark tölt ki vele. Kiszedték belőle az információt, aztán visszatoloncolták a XX. századba? De hogy? Az időgépet is kifejlesztették?

Egész éjjel töprengett, de nem jutott semmire, azon kívül, hogy benne van nyakig a fekéban.

Reggel felkerekedett. Az első dolog, gondolta, bemenni egy településre és újságot keresni. A rendőrség már bizonyára kutat utána, és neki a XX. században sincs kedve börtönbe menni. Hogyan fog visszamenni saját korába, erre a problémára egyelőre gondolni sem akart.

A falu főterén, az utcai lacikonyha mellett ült le egy padra, a standról elcsent újsággal.

Az első oldal mindenféle politikai hírral volt tele, valami Margaret asszonyról írtak, aki - rémlett neki - egykor valóban miniszterelnök volt az Egyesült Királyságban.

A második oldal egyszerűen olvashatatlan volt. Kusza, hullámos vonalakkal írták tele, mintha egy gyermek firkálgatott volna. Megfordította a lapot és a legutolsó oldalt nézte meg. Sport-hírek, balesetek. Egy lapot visszament, s az utolsó előtti oldalon megint csak a kusza jelek.

Mi az isten ez? Dühében felnézett a lacikonyhára. A szakács unott arccal dobálta a parázsra a hússzeleteket.

Mark Messier nem volt éhes. Pedig három napja nem evett. Nem volt álmos sem, pedig ugyanannyi ideje nem aludt. Vagy nem is annyi volt...?

Hirtelen úgy érezte, valami szexuális víziót kell felidéznie magában. Nem volt rá semmilyen hatással.

Az újságnak csak a külső oldalai vannak megírva.

Az önfejlesztés nem száz százalékos.

Gondosan letette a lapot a padra, csak utána kezdett el remegni. Ez a komputerben létező múlt és nem a valóságos! Még nem telt le a három nap.

Persze! Hiszen amikor átlendült, saját becslése szerint sem telhetett el pár percnél több.

Csillapodott a pánik. Most tehát várakozás következik. Ahogy az orvosnő mondta, ki fogja bírni azt a három napot.

4.

Hónapok óta volt már a XX. században, és semmit nem értett. Csak gondolkodott, járt az agya. Újra felmerült benne, hogy Erasmus mesterkedése az egész. Végül elvetette ezt a gondolatot. Nem valószínű, hogy sokáig rejtegethetnék a testét.

Költsége nem volt, hiszen nem evett, nem ivott, és nem volt szüksége éjjeli szállásra. Erdőkben, mezőkön hevert le néha s mániákusan törte a fejét.

Újabb gondolatai azonban elborzasztották.

Lázasan számolt. Rájött, hogy a programban az idő is másképp múlik, mint odakinn, a valóságos világban. De nem tudta megbecsülni, egy valóságos másodperc hány napot, vagy hány évet(!) jelent itt benn! Uramisten! Ez senkinek nem jutott eszébe! Pedig, a komputerak akár milliárdszor, trilliószor is gyorsabbak az embereknél, miért nem gondolt erre senki, beleértve önmagát, a számítógépes szakembert?

Volt még valami, ami nem hagyta nyugton. Egyszer bement egy kocsmába, s megpróbált enni. Úgy találta, képes rá, de a kolbásznak nem volt íze, és hiába nyelte le az ételt, semmit nem érzett. Megfigyelt egy embert a csapszékekben. A férfi azzal szórakozott, hogy egy golyót dobált üres poharába, és nézte, ahogy görgött ide-oda. Megmaradt a fejében ez a kép, de egyelőre nem tudta, miért jegyezte meg.

Rájönnie csak később, kétezer évvel később, illetve korábban sikerült.

Egyszer ugyanis, a negyedik hónap vége felé megint elsötétedett előtte minden, és ismét abban a véget nem érő izzásban találta magát, amit már megtapasztalt. Megint átlendült a téridő mélypontján, majd megint kibukkant, nagyot esve... egy kelta, druida szertartás kellős közepén.

A rémült áldozók szétszaladtak, s ő egyedül maradt a dolmen tövében.

Órákig feküdt ott, sokkolva, féláljultan. Halványan érzékelte csak, hogy valakik megfogják, felemelik. Aztán ringó mozgást érzett. Hordágy?

Azon az estén énekszóra riadt. A faluban a kelta törzs lányai, asszonyai táncoltak körülötte, tölgyágakat lobogtatva.

Sejtette, hogy istennek tekintik, meg is próbálta kihasználni az ebből adódó lehetőségeket, de hamar elment a kedve az isteni szereptől.

Eleinte mániákusan evett-ivott, el is képesztette a törzset, főleg azzal, hogy az asztal alá ivott mindenkit. Közben azonban szomorúan gondolt rá, milyen jó volna berúgni. Akkor elfelejthetné az agyában kavargó szörnyűségeket.

A lányok, asszonyok versengve kínálták fel magukat az „égből jötnék”. Norm eleinte kitért. Aztán arra gondolt, jobb ha viseli a szégyenbélyeget, mintha állandóan egy farka nő jár mögötte.

Ezután békén hagyta a törzs. Letaszított és megbüntetett istennek tartották, akit azért tisztelni kell, hisz ki tudja mikor nyeri vissza a hatalmát?

Ez jól jött neki. Környezete nemigen érdekelte, naphosszat róttá magányos sétáit a kőkör és a falu között. Az ösztöne azt jelezte, a végső válaszra valahol itt talál rá.

Két hónap múlva történt. A tavaszt köszönteni gyülekezett a törzs a dolmenekhez. A szertartásokat a szomszéd, nagyobb faluból érkezett druida végezte. Norm unottan nézte a

hókuszpókuszt mindaddig, amíg meg nem látta a pap kezében a kupát. A legnagyobb kő elé helyezte, majd ötöt lépett a jobbra lévő szikla felé. Ott megfordult és ügyesen egy fagolyót hajított a pohárba. A jelenet többször megismétlődött, mindig más kő irányából, de Messier ezt már nem látta.

Visszasétált a faluba, kunyhójába.

Ha egy ovális fenekű pohárba beledobnak egy golyót, az áthalad a pohár alján, majd fellendül, de nem addig a szintig, ahonnan beejtették, hanem kicsit alacsonyabbra. Innen ismét lezuhan, átlendül, de most még lejjebb állapodik meg. Így hintázik az a golyó ide-oda, mindig lejjebb és lejjebb érve el menetének felső szintjét. Aztán, nagy sokára megállapodik, hisz az ovális pohárnak is van egy pontja alul, ami a többihez képest a legalacsonyabban van.

Mi ebből a tanulság?

Ha a téridő szelet legalja nem is csúcs, azért lehet egy kezdő pont.

Percekig röhögött a szerencsétlen Erasmus Clark-on, meg a szerencsétlen kollégáin és még szerencsétlenebb elődeiken. Lehet, hogy tökmindegy, hogy mi van alul. Legalsó pont csúcs nélkül is létezik, csúcs nélkül is lehetett ősrobbanás. És erre pazarolták az életüket, meg azt a csomó pénzt!

És nem lesz eredmény, nem ám! Az év végén seggbe rúgja a kormány az egész társaságot! Ha-ha, mehetnek a munkanélküli hivatalba! Mert hát hol kap állást az olyan hülye tudós, aki húsz év alatt, és ki tudja, hány millió fontot elköltve sem jutott eredményre?

Ráadásul, még csak az elégtételük sem lesz meg azoknak a marháknak! Ő ugyan nem fogja elmondani nekik, mit tapasztalt, nem ám!

No, nem mintha rosszindulat volna benne. Kedves fiú ő, no meg becsületes is. Bizonyára még a pénzét is megkapja, hiszen nem szándékosan hallgat majd. Sőt nem is hallgat majd!

Kicsit elkomorodott, de aztán megint nevetésben tört ki.

A kibukkanások szépen folytatódnak, egyre több idő telik el visszafelé, hiszen minél többet megy vissza annál inkább veszíteni fog lendületéből. Még néhány hintalibbenés s barátkozhat kicsit az ősemberekkel, aztán, pár fordulat (odakinn közben egy óra sem telt el), és már nem lesz ember. Nagy sokára a Föld is eltűnik, aztán a Nap is.

Fetrengett a röhögéstől.

És akkor, amikor már Nap sem lesz, még mindig van hátra a három napból legalább kettő, ugyebár. Neki meg pár millió év. Tökegyedül az űrben, időnként átmenve a nagy fényességen.

Ha-ha!

Jókedvűen állapította meg, a kunyhó falának dőlve, hogy a visongó téboly egészen enyhén kifejezés arra az állapotra, ami rá vár.

A HÓHÉR KEDVESE

Kicsi fényes sziget volt a sötétségben. Riadtan verdesett, röpködött körbe-körbe, minduntalan falakba ütközött. Amikor végre utat talált a zártságból kifelé, már tudta, hogy amit érez, az megkönnyebbülés. Nem fogalmazhatta meg, hiszen mag volt csupán, de felfogta a szó jelentését. Egy másik érzése is volt, amit kötelességgént fordított le saját kódjára. Titokban, hogy most már nem kell félnie odabenn, abban a meleg, nehéz homályban, szeretett volna körbenézni, de ez az újabb fogalom nem engedte. Csupán hátrapillanthatott.

Először zavaros volt, de végre kitisztult a kép. Szavak keletkeztek benne. Egy pincéből repült elő, ami sötét, magas épület alatt bújt meg. Az ablakon rácsok. Éjszaka volt.

Mennie kellett tovább, elrendelt sorsa felé.

Egy kunyhó, a mocsár szélén, végtelenül sivár, mégis jobb volt besuhanni ide, mint abban a nagy palotában bolyongani. Két összefonódott test hevert a gyékényen, és a kis csillogás tudta már, miért küldetett. Alászállt, ráereszkedett arra a lényre, akit asszonynak neveztek ebben a siralomvölgyben.

Megvárta, míg extázisa tetőfokára ér, akkor besüllyedt a testébe.

Kilenc hónap múlva megszületett.

Joachim már alig bírta hallgatni a szisszenéseket, amiket a korbács keltett. Szünet nélkül csapkodta az alig hörgő foglyot, a Főbíró pedig lankadatlanul ismételte kérdéseit.

- Ki volt veled a boszorkányszombaton?

- Hogyan idéztétek meg az ördögöt?

- Kik köpték le a Bibliát?

A pengearcú ember mozdulatlanul állt a cella közepén, fekete talárja szigorú redőkben, ezzel is kihangsúlyozva az elítéltre lecsapó állami szigort. Mániákus üldözője volt a boszorkányoknak és boszorkánymestereknek, Joachim ezt több mint húsz éve tudta. Akkor még, fiatal emberként, a Főbíró arcába nem vésődött be az a két mély ránc, amik ma félelmetessé teszik az ábrázatát, ám meggyőződése és buzgalma ugyanolyan volt, mint ma.

- Bevallod a bűnödöt? - süvöltötte.

A fogoly elájult. A bíró intésére Joachim egy vödör vizet kapott fel, hogy rázúdítsa a szerencsétlenre. Ahogy azonban ránézett, remegni kezdett a térde.

Már megint a látomás! A szakállas férfiarc lassan kisimult, elveszítette szőrzetét. A haj megnőtt, csigássá, borzossá vált, a szempillák meghosszabbodtak. Hedvig, a szeretője nézett rá. A hóhér kínlódva lefelé fordította a szemét, a cella padlatára, hogy elkerülje a látványt, de a spanyolcsizmával összetört láb is átváltozott.

- Joachim! - szólt mögötte a türelmetlen hang.

Ösztönösen rázúdította a vizet a testre, s közben fohászt mormolt. Hetek óta tart a rémálom, minden elítéltnben az a lány köszönt vissza neki! Boszorkány lenne Hedvig? Ezt nem hitte, nem akarta hinni.

Kézfejjével megtörölte izzadt homlokát. Csak nyugalom! Elmúlik majd.

És lám, a kínlódva könyökére támaszkodó rab ismét a férfi volt.

- Bevallod? - hangzott a monoton kérdés.

- Igen. Igen, uram!

- Halljuk!

- Boszorkánymester vagyok. Szombatonként embereket gyűjtök magam köré, elmegyünk az erdőbe és táncolunk a Sátánnak.

A Főbíró járkálni kezdett, fel és alá.

- Hm. Hm. Kik azok az emberek?

- Az anyósom, Frau Littmayer az egyik. Ő a legnagyobb boszorkány. Repülni is láttam.

- És?

- A... szomszédaim.

- Hányan?

- Úgy tizenöten.

A bíró az árnyékban meghúzódó írnok felé intett.

- Herr Ludwig majd lejegyzi a neveket. Diktáld, ugye?

Némi kétkedés látszott a férfin, de a korbács, amit a keskeny kéz intésére Joachim felemelt, azonnali válaszra készítette.

- Igen, hogyne!

Joachim most is, mint mindig, hangtalan léptekkel hagyta el a pincebörtön épületét. Valahányszor megtette ezt az utat, a kijáratot félelmetesen messzinek érezte, s amíg végigment a fáklyákkal ritkán megvilágított, sötét pincefolyosókon, rettegett, hogy találkozik valakivel. Nem akart a szemükbe nézni. Nem félelemből, hiszen inkább ő volt az, akitől féltek. A viszolygás riasztotta, ami a többi börtönalkalmazottból feléje áradt. Nem akarta látni elfordított fejüket, vagy éppen tágranyitott, undorodó pillantásukat, nem akarta hallani, az elmor-molt, alig hallható köszönést, rettegett az igyekezettől, ahogy a falhoz próbáltak lapulni, nehogy hozzá kelljen érniük.

Pedig ez is munka, akár a többi. Amikor huszonöt éve elkezdte, jó munkának látszott. Állami alkalmazott, kosztot ingyen kap, havi bére van, biztosan nem lesz gondja ételre, italra. És a Főbíró, a börtön ura kedveli!

Egy ideig nagyon ügyesnek tartotta magát, hogy meghallotta a legapróbb zajt is, s így el tudott kerülni mindenkit a folyosókon. Később rájött, hogy a többiek riasztanak, amikor kifelé indul.

Odakint nagy lélegzetet vett és a kapuőrök felé bólintott, akik csak felemelték alabárdjaikat, de nem zártak össze előtte.

Visszanézett a komor épületre és megborzongott. Egyre elviselhetetlenebbnek érezte a munkáját. Nemcsak a látomások zavarták, valami más is volt. Hogy is mondta a bíró? Elhivatottság! Akikkel együtt dolgozott, valamilyen formában mind kötődtek oda. A Főbíró szadista volt, ott is boszorkányt keresett, ahol angyal lakozott, csak kínlódjon a fogoly. Az írnok karriert akart, és ezt a nagy hatalmú ember mellett kívánta elérni, ő is szívesen volt hát a kínzókamrában. A strázsa... az meg mindenkit megerőszakolt, akit csak behoztak, lett légyen az nő vagy férfi. Neki ez volt a hajtóereje.

Joachim kirítt a társak közül. Ő csak állami alkalmazott volt. Bérért csinálta, meg azért, mert máshoz nem értett. Mit is tenne, ha elveszítené ezt a munkát?

Legyintett és elindult megszokott kocsmája felé. Jól berúg, meg a lány is ott van. De azért... jó volna soha többé nem jönni ide!

Lassan bandukolt az utcán a kocsmá felé. Az a lány! A szajhák soha nem dobták vissza Joachim pénzét, de igazi szeretője, az nem volt eddig. Már nem is remélte, hogy lesz. Erre... A csapszék küszöbén kuporgott, amikor rátalált. Mindenki levegőnek nézte, csak ő állt meg mellette. Kíváncsi volt, mit keres itt, hiszen nem a rosszlányok ruháját viselte.

A haja, az ígézte meg először. A hosszú barna haj olyan volt, mintha... nehezen találta meg a szavakat, mintha soha nem fésülték volna meg, olyan borzas göndör. Rendezetlen, örült csigákban omlott a vállaira.

- Joachim úr, kérem! - könyörgő suttogásra riadt fel gondolataiból.

Az Ácsok utcájában állt meredten.

- Mi, mi? - fordult az alázatos pózban előtte álló ember felé.

- Joachim úr, kérem, ne szíveskedjék a mi házuk előtt álldogálni, ha meg nem sértem. Tetszik tudni, ugye...

Tudta. A Főbíró meg volt róla győződve, hogy az általa kiválasztott emberek ő magához hasonlóan megérik a Sátánt. Figyeltette az alárendeltjeit. Már megtörtént, hogy máglyán végezte egy egész család, mert a hóhér a házuk előtt ült. Holott Joachim egyszerűen csak részeg volt, olyan részeg, hogy nem bírt továbbmenni.

Sietve megindult, észre sem vette, hogy az emberek megsüvegelik. Félnék tőle, ez eleinte tetszett neki, de aztán... Amikor családot akart alapítani, az első két reménybeli após majd elolvadt az udvariasságtól, a lányát azonban hozzá nem adta volna. Pária volt, nem is próbálkozott többé. Olyan volt ő itt, mint a kiveret kutya, aminek azért mindenki dob falatot, mert félnék, különben megmarja őket.

Hedvig most is a különasztalnál várta. A férfi majdnem elmosolyodott. A színtelen, ormótlan zsákruhan nem látszott, hogyan merednek előre alatta az apró, hegyes mellek, nagy, barna udvarral a bimbók körül. Hogy milyen csodás, hosszú lába van ennek a lánynak.

Össze is súgtak a népek a hátuk mögött, no né, a véreskezű mester mégis talált magának valami kóbor ribancot, aki lehorgonyoz mellette. Mostanában, amikor ennyi a menekült, nincs is csodálnivaló ezen.

Azért ő örült ennek a suttogásnak.

- Elfáradtál? - kérdezte, de csak akkor, amikor Joachim az első snapszra megitta a kupa sört is. Addig csak nézte nagy, álmodozó barna szemeivel.

Bólintott és félrefordult.

A lány nem kérdezett többet. Mindig azt tette, amit ő, Joachim akart. No, ez rendben is lett volna, hiszen ez így szokás, de mégis másmilyen volt. Nem volt lapos, fura pillantás, kézmozdulat, ami annyira jellemző az asszonyokra, ha nem tetszik nekik, amit a férjük mond. Mintha teljesen azonosult volna vele.

Különben sem beszéltek sokat. A hóhér a dolgáról nem akart, másról meg nem tudott. Egyszer az írnok is eljött vele, akkor aztán folyt a szó. De többet nem hívta. A nagy Luther, az a törtető féreg róla áradozott. Nem kérdezte meg, vajon mi változott Luther óta, amikor ugyanazt

csinálják, mint a pápisták? Boszorkányokat kajtatnak, égetnek. A svéd király hadai meg... Az igaz Isten nevében halottasházat csináltak a környékből, pedig ez baráti terület.

Az este nem úgy végződött, mint a korábbiak. A hóhér általában addig ivott, míg az éjjeliőr kolompját meg nem hallották, akkor kézen fogták egymást és hazamentek.

És másnap... minden kezdődött előről.

Ám most valami történt. Már a negyedik kupa sörnél tartott, amikor egy kisgyerek szaladt oda, és belefúrta az arcát Hedvig szoknyájába. Onnan könyörgött alázatos, de reménykedő hangon:

- Ugye kérsz nekem megint mézes süteményt, néni?

Joachimnak a torkán akadt a sör, bőszen köhögni kezdett. A gyerek erre ijedten felnézett, és el akart menekülni, de Hedvig magához szorította.

- Nem bánt a bácsi.

A részeg férfi iszonyodva bámulta a kisfiú elroncsolt arcát. Amaz megrettenhetett a tekintetétől, mert kitépte magát a lány karjaiból és elszaladt.

- Úristen! - suttogta Joachim. - Mi történt ezzel a gyerekkel?

- A hóhér kiverte a szemét.

Felugrott, durván megragadta Hedvig ruháját.

- Nem igaz! Nálunk gyermeket sohasem...

- Még nem! Még eddig nem, ugye?

Szeretője nem kiabált, mégis hátratántorodott a szavaitól.

Reggel Hedvig mindig enni adott neki, mintha a férje lenne. Úgy mehetett aztán vissza a tömlőcbe. A csigához, a spanyolcsizmához, a hétágú, ólmozott korbáchoz, amivel néhány ütéssel le tudta nyúzni egy hát teljes bőrét.

A Főbíró minden nap megelőzte, Joachim sokszor gondolta azt, hogy talán haza se ment.

Izzott a szeme annak az embernek, és soha nem tántorodott meg, el volt kötelezve valaminek. Nem Istennek, huszonöt évi együttlét után ebben a hóhér biztos volt. A Rend nevében végigélvezett kínzásoknak talán. És ez az elkötelezettség erős volt. Még akkor sem rokkant meg, amikor...

Miért jut eszébe az a régi eset mostanában annyiszor?

Majdnem húsz éve már.

Amikor tizedszerre rántotta fel annak a fiatal lánynak a testét a mennyezetre, lábán a kétszáz fontos súllyal, belehalt az a lány. Ő nem vette észre, felkapta a vizesvödröt, hogy leöntse. Akkor következett az iszonyat. A boszorkány teste egyszerűen eltűnt, elenyészett, s helyette egy fényes, sárga, arasznyi gömb maradt a levegőben függve. Joachim megborzongott, de annyi lélekjelenléte volt, hogy a vödröt hozzávágta a jelenéshez. Erre az, mint egy megriasztott madár, verdesni, cikázni kezdett ide-oda a helyiségben. Nekivágódott a kínzóeszközöknek, aztán az őrt döntötte le a lábáról, egyik faltól a padlatra, onnan fel a berácsozott ablakra vágódott.

Az írnok nyüsztítve lapult a pultja alatt, a strázsa fel sem állt, de látta, hogy remeg. Ő maga pedig menekült kifelé. Egyedül a Főbíró állt mereven és mozdulatlanul, pedig egyszer a démoni fénygömb csak hajszállal hibázta el a fejét.

Mivel az a valami végül az ajtón suhant ki, a bíró reá ripakodott:

- Ostoba fajankó! Miért engedted el a sátánt?

Térdre hullott akkor:

- Uram, én oly iszonyúan...

Leintette

- Tudom. Féltél. A Sátántól nem szégyen félni. Én is félek tőle. Mert, aki nem fél tőle, az...

Ellökte magától, odalépett az őrhöz, talpra rángatta, és az arcába csapott.

- De aki nem harcol ellene, az is! - üvöltötte.

Megint... megint jött a látomás. Az öregasszony helyett a kedvese összetört, véres testét látta a kampón lógni.

- Üss, Joachim! - hallotta a bíró parancsát.

De most nem tette meg, elégszer verte már meg Hedviget. Még ha káprázat is volt mindannyiszor, nem akarta többet.

Keze, ami már nyúlt a korbács után, most visszahúzódott. Jobbjában még ott tartotta a hegyes, tüzesre izzított vasrudat. A szomszéd város hóhérja volt, aki azt a gyermeket megkínózta. Itt nincs ilyesmi. Még nincs.

Erőteljes mozdulattal bedöfte a nyársat az öreg boszorkány nyakába. Az azonnal meghalt.

Aztán megpördült.

Tekintetek.

Az értetlen. Az ő szájá ámulatra nyitva, szeme kitágult, nem is akarta elhinni, amit lát. Az italtól és a szüntelen nemi vágytól üzőtt arcon izzadság csorgott.

Az írnok mozdult, tán a pultja alá akart bújni, mint ahogy egyszer régen. Szeme ide-oda villant, kiutat keresve, de közben a főnökét is vizslatta. A sunyi.

És végül...

Az elégedett! Joachim úgy megdöbbsent, hogy majdnem elejtette a rudat. Erre nem volt felkészülve, erre a gonoszságra. Várta a dühöt, hogy a bíró majd felrobban mérgében, hogy pártfogoltja cserbenhagyta, a fájdalmat is szerette volna látni, mint a szülőjét gyűlölő gyermek, aki csak azért csinál örültséget, hogy kínokat okozzon azoknak, akik szeretik. És végül számított a közönyre is, hogy a Rendnek ez a megszállottja semmit nem fog érezni, gépiesen rendeli el a lefogását.

Helyette... tiszta, érzéki elégedettség! Hát ez a bíró? Most már látta, ez egyáltalán nem hisz semmiben. Nem a Rend híve, nem a jóé vagy rosszé, egyszerűen csak azt gondolja: tetteim legfőbb tanúja tűnjön csak el! Így van jól!

A tüzes vas átverte a Főbíró mellkasát. A pengearcon semmilyen érzelem nem tükröződött, csak a vére spriccelt a hóhér arcába. Hangtalanul csuklott össze.

Joachim kihúzta fegyverét, s egy lendülettel felfelé rántotta, felfogta vele a strázsa kardjának támadását. Közben bal öklével arcon verte lenn, a sisak alatt. Reccsenés hallatszott és a sérült

férfi bösz üvöltése. A hóhér nem kegyelmezett. Az őr megtántorodása adta időt felhasználva a szájába döfött. A rúd vége kijött a tarkón. A sisak alatti sodronycsuklyát nem ütötte át, csak az agyvelő darabjai türemkedtek át rajta.

Az írnok már majdnem az ajtónál járt. Neki a hátába döfött. Senki nem juthat ki, hogy ő el tudjon menekülni.

Megmosakodott a dézsa vízben, mint mindig. Az, hogy csak a vér nagyja jött le róla, ruháján, körme alatt ott maradt, nem érdekelte. Ez is úgy volt, mint szokott.

Átlépte a hivatalnok testét, és ugyanolyan nesztelen léptekkel indult el, mint szokásosan. Nem is figyelt fel rá senki. Arra sem, hogy véres, mocskos. A kapuőrséget bólintással köszöntötte és elindult a kocsmába, mint mindig. Reggelig úgysem lép be más a kínzókamrába, van ideje.

A kocsmában most egy egész üveg snapszot kért, egy korsó sörrel megitta. Aztán magával intette a lányt.

Csak akkor szólalt meg, amikor kiértek a városból.

- Megöltem.

Hedvig csak pislogott egyet, de nem szólt.

- Most elmegyek - folytatta megsimogatva a kusza haját. - Beállok a svéddekhez. A háború is jó mesterség.

A lány kezét kereste.

- Gyere velem! A legtöbb katonának a nője is együtt vonul a sereggel. Jól megleszünk ott.

- Nem maradok veled. Más az utam.

Joachim megdöbbsent.

- Ezt nem értem.

- Pedig egyszerű. Amiért jöttem, azt elvégeztem.

Elindult vissza a városba. Amikor a volt hóhér már nem látta, megállt, testét kinyújtotta, két kezét a magasba emelte.

Kisvártatva nem maradt belőle más, csak egy arasznyi, fénylő, sárga gömb. Azután eltűnt az is.

KECHWA JUAN MEGTÉRÉSE

A cuzcói völgy az Andok legszebb vidékei közé tartozik, nem véletlenül mondják. Az út eleinte magas sziklafalak között vezet, s az ember úgy érzi, a szurdok soha nem ér véget. Aztán egyszerre, váratlanul kitárulnak a falak, s egy termékeny zöld földet láthatunk, ha lenézünk a lefelé kanyargó úton túlra.

Ha feladatomat nem is sikerül teljesítenem, gondoltam akkor, úgy is megérte ez a látvány a hosszú utazást.

Maurice Rabal a nevem, rajzoló vagyok. Párizsból jöttem ide, Spanyol Délnyugatra (bocsánat, most már Perunak hívják ezt a tájat). Vállalkozásom nem volt veszélytelen. Bolivar győzött ugyan, de az utóvédharcok még korántsem fejeződtek be, így hát kockáztattam háborút még soha nem látott bőrömet.

Üzlet azonban nincs kockázat nélkül.

Azt hallottam, hogy az Inka Birodalom emlékei sorra megsemmisülnek a harcokban. Sem a visszahúzódó spanyolok, sem az új nemzetek, sem az egyház nem törődik ezzel. Utóbbi még némi kárörömöt is mutat az „ördög műveinek” pusztulása láttán. Le akartam rajzolni, amit még lehet, hogy aztán, évek múlva, egyedül én tárhassam a művészet iránt érdeklődők elé, hogyan is néztek ki az inka paloták.

Sajnos, üzleti téren nem jártam sikerrel. Rajzolnivalóm alig akadt, de nem elsősorban a harcok rombolásai miatt. A várost szinte kizárólag meszticek lakták, néhány száz kreol (helyi születésű fehér) uralma alatt. A köznép, úgy tűnt, már régen az inkák hajdani rezidenciáiból szerezte házainak építőköveit.

Ha úgy vélik, érdektelenül írom le veszteségemet, hogy oda van a vagyon, amit ebbe az utazásba fektettem, igazuk van.

Cuzco üzleti karrierem végét jelentette, de valami másnak a kezdete volt, ami azóta is meghatározza az életemet, s egyáltalán nem bánom, hogy így alakultak az események.

A városban töltött hatodik napon hallottam először a hegyoldal barlangjában élő szent emberről, akit Kechwa Juannak nevezett a lakosság. A remetének, ahogy mondták, maga az Úristen mutatkozott meg. Ötven éve él a barlangban, s azóta is beszél hozzá Jézus.

Kíváncsi lettem erre az emberre. Nem a csodái vagy elhivatottsága vonzott, inkább az a hír, hogy tiszta vérű indián. Tudtam ugyanis, hogy a kecsua falvak többségében titkon még mindig a Napot imádják.

A vezető, akit felbéreltem, délben jött értem, ebédemet megszakítva.

- Ez a legjobb időpont, uram, Szent Juan meglátogatására. - mentegetőzött útközben. - Délután mindig lepihen. Tudja, készül az alkonyatra, amikor megjelennek neki a szentek.

Hogy már életében szentté avatta Juant ez az apró termetű félvér, majdnem mosolyt fakasztott ajkamra. Némileg érdektelen voltam vallási dolgok iránt (ha lehet így nevezni istentelenséggel határos felfogásomat). De nem tettem megjegyzést, jó előre figyelmeztettek, ne keveredjek a peruiakkal hitbéli vitákba.

- Senki nem mer olyankor odamenni - folytatta közben vezetőm lesütött szemmel. - Még lesújtana ránk Krisztus, hiszen mindannyian bűnösök vagyunk.

Hozzám hajolt, és suttogva beszélt tovább:

- De azért páran messziről megfigyelték már az Úr kiválasztottját. Természetesen én nem merészkedtem ilyet tenni, de vannak itt istentelen emberek. Tudja, uram, csak ül a barlangja előtt, ingatja magát, és mozog a szája. Transzban van. Azt beszélnek, döbbenetes látvány.

A „Szent” seprővel egyengette a földet a barlang előtt, amikor odaértünk. Munkáját nem hagyta abba, de láttam, tudatában van a jelenlétünknek.

Amikor végre felénk fordult, megmozdult bennem a rajzoló, és a ceruzám után akartam nyúlni.

Kechwa Juan alkonyat nélkül is döbbenetes volt.

Nyolcvan éves lehetett, mozgásán látszott a kor, de hosszú, fehér haja, szikár, ráncos arca kemény eltökéltséget sugárzott, nyoma sem volt rajta annak az egykedvűségnek, ami sok öreg embert jellemez. Látszott, hogy valami nagy cél mozgatja. Mindez azonban nem volt annyira egyéni, ami megörökítést kíván. A titkot akartam lerajzolni, amit ennek az embernek az arca rejtett.

Egy rajzoló természetadta képessége, hogy látja a lényegét annak, amit meg akar örökíteni. A remete előtt állva azonban ez a régi igazság megdőlt, képtelen voltam értelmezni az arcát, nem tudtam a helyére tenni a belőle áradó kisugárzást. Többet kell tudnom!

A vezető előzékenyen az öregember elé terítette saját poncho-ját, de mielőtt belekezdett volna bemutatásomba, Juan kézmozdulattal elnémította, s rám emelte szűrős, fekete szeméit.

- Te nem kreol vagy, ugye?

Leültem vele szemben a homokba.

- Európából jöttem.

Bólintott.

- Hallottam róla. Az Isten megszentelt földje.

Óvatlanul egy fintort vágtam, és Juan észrevette. Mintha meglepődött volna, de ha így is volt, hamar eltűnt arcáról ez a kifejezés:

- Miért jöttél el hozzám?

- Tényleg társalogsz Jézussal?

A vezető, aki néhány méterre álldogált, összerezsent.

- Uram... - kezdte, de a kecsua ismét leintette.

Érdekes módon valami megértés alakult ki közöttünk. Juan nemcsak hitetlenségemre jött rá, de arra is, hogy igazából nem ezt akartam kérdezni. Így szólt a mesztichez:

- Keresd meg azt a kis korsó tequilát, fiam. A kedves vendéget illik megkínálni.

A vezető meghajolt, majd bement a barlangba. Miután eltávolította a nem kívánt fület, Juan ismét hozzám fordult.

- Mondd meg egyenesen, mit kívánsz!

Én azonban olyan zavarba jöttem, hogy nem jött a számra szó.

Felvillant a szeme.

- Rendben van. Hogy feltett kérdésedre válaszoljak, lehet, hogy ébren álmodom, lehet, hogy szólok valakihez közben, ám ezek nem olyan dolgok, amikről beszélni szokás. És ezzel válaszoltam a fel nem tett kérdésre is, ugye?

Bólintottam. Ez a segítség sokat ért, bár még mindig csak sejtettem, mit rejt el a ráncos ábrázat.

- Elégtétel...? - bukott ki belőlem.

Gyorsan felemelte a kezét.

- Csend!

Majd halkan hozzátette:

- Ha az is, senkinek semmi kára nem származik belőle.

Ezután már nem szólt, csak rám emelte tequilás csészéjét, majd megfordult és bement a barlangba.

A félvér egész úton hazafelé sopánkodott, hogy megsértettem a Szentet. Láthatóan nagyon a szívére vette, hogy kétségbe mertem vonni (még ha kérdés formájában is) Kechwa Juan kiválasztottságát. Figyelmeztetett rá, ha valami rossz történik a városban, az emberek engem fognak okolni.

Megnyugtattam, hogy amit lehetett, már lerajzoltam, nem akarok sokáig itt maradni. Gondolataim azonban máshol jártak. Bizonyosságot akartam szerezni a sejtésemről.

Késő délután fellopóztam a barlanghoz, és elrejtőztem a bozótban.

Ahogy a Nap a hegyek peremére ereszkedett, Juan kivonszolta magát és leült, keresztbe tett lábakkal a homokba. Kezeit összeillesztette a mellkasa előtt, és néhány percig halkan motyogott magában. Aztán teste furcsa mód ellazult, mintha hirtelen elveszítette volna a csontjait. Himbálózni kezdett, előre-hátra, de ez a mozgás láthatóan akaratlan volt. A transz, gondoltam.

És akkor felhangzott a dallam.

Monoton, szöveg nélküli zümmögés volt, ami ajkait elhagyta. Rendszertelennek hatott, csak percek múlva lehetett felfedezni az ismétlődő ritmust. Érzelmek széles skálája hangzott ki a dalból. Rendkívüli szomorúság uralta, ám beletörődés, kín, sőt némi dac is kiérződött a hangokból.

Kétségbeesve próbáltam megjegyezni ezeket a motívumokat, de elenyésztek. Amikor, egy negyedóra múltán Juan elcsendesedett, nem tudtam visszaidézni a furcsa, megindító kántálást.

Szerencsére az érzések nem vesztek el, és újra segítséget kaptam a remetétől is.

Nem fordult meg, csendben szemlélte a várost, az eget, egészen addig, míg be nem sötétedett.

Csak akkor nézett rám, amikor felállt.

- Elfeledkeztél fehér arcodról.

Valami mentséget kell találnom, gondoltam, és felemelkedtem.

Kechwa Juan azonban megrázta a fejét.

- Nem szükséges, hogy idejöjj. - mondta. - Én is észrevettem valamit ebben a világban, meg te is. Talán mindkettőnknek hasznára válik egyszer. Maradjunk ennyiben.

És bement a barlangba.

Nagyon nehéz volt úgy elhagyni Cuzcót, hogy nem beszélhettem vele újra. Vezetőm szerint azonban a Szent nem akart látni, és a lakosság is ferdén pislogott rám.

Beletörődve abba, hogy Dél-Amerika minden rejtélyét nem ismerhetem meg, visszatértem Limába, és hajóra szálltam hazafelé.

Amikor lefoglalt kajütömbbe léptem, egy indián várt rám. A férfi úgy nézett ki, mintha Atahualpa hadseregéből lépett volna elő, a XVI. századból. Piros-kék, inka színű poncho volt rajta és háncssaru. Kőhegyű nyílvevesszők ágaskodtak ki a hátára akasztott lámabőr tegezből.

Nagyot ugrottam, de a rézbőrű széttárta kezeit, jelezve békés szándékát. Poncho-ja alól egy csomagot halászott elő, letette az asztalra, majd hangtalanul távozott.

Megvártam az indulást, hogy megnyugodjak, csak azután nyitottam ki a csomagot. Kechwa Juan hosszú levelét találtam benne.

„Fehér ember! Tudd meg, soha nem akartam felfedni titkomat, hiszen az egyedül az enyém és az Istené. A te kétségeid Isten iránt helytelen gondolkodásra vallanak, mert van igaz Isten, s ő a fehérek istene. De azt megmutatták nekem a te hitetlen pillantásaid, hogy nem mindenki fogadja el az igazságot, remélhetem hát, hogy megértik az én gondolataimat valahol a világban.

Ezért úgy határoztam, te megtudhatod az életemet, azután úgy döntesz majd, ahogy akarsz. Remélem azonban, hogy meg fogsz érteni, s akkor eleget teszel a kérésemnek.

Olvasd hát élettörténetemet:

Nap Atya és a fehér Isten, mindketten ott voltak születésemnél. Noharu, az apám minden hajnalban imádta a Napot, és elvégezte a kötelező üdvözlő szertartásokat. Bár az Atya beavatottja volt, keresztény feleséget vett magának. Anyám egy quito-i kecsua asszony volt.

A család pásztorkodott a hegyekben, kétszáz lámát tartottunk, s a kreol Javarez úrnak fizettük az adót.

Sokáig haragudtam apámra halála után, de most már csak azt mondom, furcsa ember volt, aki nem tudta, mit csináljon mindazzal, amit átélt. Jó apához illően megismertetett Atyánkkal, a Nappal, akiben igaz szívvel hittem. Megkeresztelni nem engedett, mégis, Napmágus létére mindig Juannak, keresztény nevemen hívott. Mára már megértettem azt a nyomasztó kettősséget, ami Noharuban rejtőzött, kisgyermekként viszont zavarosnak láttam őt, s kicsit féltem is tőle.

Anyám keresztény mivoltának csak annyit köszönhetek, hogy megtanított írni, olvasni, a fehérek szavaival. Volt egy csodaszép, képekkel festett Szentírásunk, amire nagyon büszke volt. Ahányszor kezébe fogta, mindig elmondta, apám nagy nehézségek között szerezte, csak azért, hogy neki örömet okozzon. Mi tagadás, egy ilyen könyv jó néhány aranyba kerülhetett.

Szegények voltunk, ezért rejtélyt éreztem a képes Biblia mögött. Úgy gondoltam, apám valahol kincset talált s abból vette.

Aztán, kilenc éves koromban fény derült a Biblia titkára.

Abban az évben egy állatvész leölte csaknem az egész szaporulatot, Javarez adószedője, Domingo mégis követelte a negyven borjat, vagy pénzt helyette. Két puskás emberrel jött, és megfenyegette apámat, hogy egész családjával együtt rabszolgának adja el egy bányába, ha nem fizet.

Úgy sejtettem, Noharu el fog menni a rejtekhelyre, és kifizeti Domingót. Másként nem lehet. Folyamatosan lesben álltam hát, élelemcsomagot készítve magamnak.

Az adószedő látogatása után a negyedik éjjel Noharu tényleg elindult, és én követtem.

Az utat nemigen tudtam megfigyelni, minden erőmet lekötötte, hogy úgy maradjak apám nyomában, hogy ne vegyen észre. Csak az maradt meg bennem, hogy folyamatosan felfelé mentünk a ritka erdőben, és négy folyócskán keltünk át. Az átkelések helyét furcsa, csillag alakú jelek mutatták egy-egy partmenti fába vésve. Két nap múltán egy meredek sziklafal alá jutottunk, amit lehetetlen volt megmászni. Apám mégis eltűnt a fal tövét betérítő bozótban, és kisvártatva hat embermagasságban láttam viszont, a sziklákhöz tapadva.

Aztán, jobban szemügyre véve a falat, észrevettem, hogy a kőbe lépcsőket vájtak. Keskenyek és magasak voltak, de ha valaki nem néz le, és a sziklák réseibe kapaszkodik, fel tud jutni a magasságba.

Követni nem mertem Noharut, letáboroztam a sziklafal alján, és vártam.

Csak másnap tért vissza. Kötélen ereszkedett alá, könnyedén, csak néha-néha érintve a sziklafalat lábaival. Leérve a kötelet ügyes mozdulattal kiszabadította a fenti rögzítésből, majd lassan karikába csavarta, és a poncho-ja alá rejtette.

Aztán lekanyarította válláról tarisznyáját, de nem enni készült. Döbbenetemre egy szögletes aranylemezt vett ki belőle, s vizsgálgatni kezdte.

És akkor megértettem. Ez a tárgy nem származhat máshonnan, mint a Szent Városból, amit a fehérek már kétszázötven éve lihegve keresnek! A Napszüzek Templomát fedő egyik aranylemez! Egy fa mögött rejtőzködtem, de felháborodásomban megfeledkeztem az óvatosságról, és apám észrevett. A késéhez kapott, de amikor felismert, csak szomorúan felsóhajtott:

- Juan, Juan, ezt nem lett volna szabad megtenned!

- Nem? - kiáltottam. - Persze! Nem kellett volna meglátnom, hogy te, a Nap beavatottja, fosztogatod az Isten Templomát!

Hozzám rontott és pofonvágott.

- Csend legyen! Hogy mersz ilyet mondani nekem?

Nem szóltam, de arcom továbbra is tükrözhetette dühömet, mert apám még egyszer arcul ütött, és rám kiáltott:

- Szeretnél talán rabszolga lenni?

- Meg fog verni a Napisten!

Elfordult és visszasétált a tarisznyához.

- Nem értesz te semmit, Juan - mondta most már egészen halkan. -, és kívánom, hogy ez mindig így legyen. Te nem tudod, milyen nehéz...

Legyintett, és elrakta az aranytárgyat, aztán szótlanul megindult hazafelé, rám sem hederítve.

Én csak mentem utána, s azon gondolkodtam, hogyan lehetne rábeszélni, hogy vigye vissza az aranyat. Az talán enyhítené a szentségtörést. Hát azért tették elődeink titokká ezt a helyet, nemcsak a fehérek, de sajátjaik előtt is, hogy aztán egy kecsua rabolja ki? És nem is először, gondoltam ismét a képes Bibliára.

- Apám! - próbálkoztam. - Ha ezt odaadod az adószedőnek, felismeri. Domingo is kecsua, ha hitehagyott is. Ha a földesúr megtudja, mindönket meg fognak kínozni, a kincs utáni heves vágyukban.

- Ne félj ettől, tudom én, mit kell tenni.

- Mit tehetsz ez ellen?

Oldalvást rám nézett, amolyan oktató tekintettel.

- Elviszem Razóba, ott beolvasztják rúddá. Az adószedő majd azt hiszi, eladtam előre valakinek a húgodat, és rúdaranyat kaptam érte.

- Nincs más megoldás - tette még hozzá. - Hogyan bírátok ki ti, meg az anyátok a bányamunkát?

Félelmeim nem hagytak el, bár az történt, amit Noharu várt. Az adószedő és puskás emberei jókat röhögtek, hogy mire kényszerítették apámat, s életünk a megszokott mederben folytatódott.

De ha valaki kétszer is visz aranylemezt a városba, beolvasztatni, annak lassan híre megy.

Öt év múlva eljött a vég.

Egy hattagú rablóbanda tört ránk. Anyámat megölték, a húgomat, Pruszenit megbecstelenítették és ájultra rugdosták. Csak azután tette fel apámnak a kérdést a nagy bajuszú, mesztic bandavezér.

- No, ezzel megvolnánk, most te jössz, Noharu! Hol a város?

Ő azonban hallgatott, s talán védekezésképpen, az ég, Nap Atyánk felé tárta a kezét.

- Ez nem segíthet rajtad, Noharu! - vigyorodott el a borostás arc. - A lányodat nem öltük meg, ne felejtse el. Csak betoltuk neki, amit kell...

Undok, rosszindulatú röhögés kísérte szavait.

- És a fiad is él. Ha azt akarod, hogy életben is maradjanak, beszélj! Mert ha nem..., nagyon érdekes halálnemeket tudok.

Közben az egyik fickó kegyetlenül hasba rúgta hátrakötött kézzel ülő apámat. Vér folyt ki a száján, és előredőlt. Valami megszakadhatott benne.

Engem ketten is fogva tartottak, úgy őrjöngtem, de túl fiatal voltam még ahhoz, hogy tegyek ellenük valamit.

Noharu végül engedett. De nem nekik mondta el az utat, hanem nekem. Egyedül csak nekem.

- Én a halálomon vagyok, de te, Juan, vezesd el őket oda! Tedd meg a bosszú kedvéért! Mert nemcsak arany van a Szent Helyen, a bosszú is ott lakozik! Te csak maradj a város szélén, küldd őket a templomhoz. El ne mozdulj a sziklafal pereméről!

- Miért, mi lesz velük?

Apámnak erőt kellett gyűjtenie az újabb mondatokhoz.

- Van ott valaki - mondta zihálva.

- Kicsoda?

- Nem fontos, remélem, te meg sem látod majd. Az a személy ott, tűzbe fogja borítani a rablókat, elpusztulnak mind, s anyád meg fogja találni a nyugalmát.

Nem értettem az egészet, de kirángattak a kunyhóból, édesapámat pedig leszúrták.

Megtettük az utat a sziklafalig. Nem szökhettem meg, mert a banda Pruszenit is magával hurcolta. A bandavezér számtalanszor értésemre adta, mi vár a húgomra, ha eltűnök.

A kislányt küldték fel a gazemberek előre, hogy feszítsen ki nekik kötelet odafenn. Imádkoztam, hogy amikor mind rajta vagyunk, tépje csak le azt a kötelet, pusztuljunk el mindannyian, de persze nem tette. Lám, a kölcsönös, őszinte szeretet ilyen hátrányokkal jár. A bandavezér után én voltam a második, aki a kötélbe kapaszkodva oldalaztam felfelé.

Csodás látvány volt a Szent Város! Nemcsak a templom teteje és falai voltak aranylemezzel berakva, de más épületeken is látszott a csillogás.

Ahogy apám sejtette, a banditák lázas izgalommal indultak a templom felé, velem nem törődtek. Sajnos, a vezér volt olyan okos, hogy Pruszenit magával vonszolja.

És én nem bújtam el a szikla mögé, mert féltettem őt. Így aztán láttam, amit - ahogy apám is mondta - nem szabadott volna látnom.

A rablók örült módon tépkedni kezdték a falat, machéte-vel, puskatussal verték, vágták az aranyberakást, hatalmas zajt csaptak.

Ekkor kinyílt a templom ajtaja, s kilépett belőle egy lény. Nem tudtam embernek nevezni. Emberi kinézete volt, de homloka körül az a fénykör ragyogott, amit a fehérek Bibliájában is láttam az angyalok feje fölött. Kezében egy rudat tartott. És ebből a rúdból hirtelen lángoszlop tört elő. Lángba borította és elégette a rablókat... s velük Pruszenit is.

Az iszonyat üvöltése bennem szakadt, mert megismertem ezt a lényt. Gabriel arkangyal volt a lángpallossal. A képe ott virított a szentírásunkban.

Az arkangyal, dolgát elvégezvén, megfordult és visszament a templomba.

Szegény kishúgom hamvait már felkapta a szél, mégsem mozdult a lábom.

Óriási robajt hallottam, majd láttam, a saját szememmel tanúja voltam, hogy maga az Úristen emelkedett a levegőbe a templom mögül. Pontosan olyan volt, mint a Bibliánkban. Egy hatalmas háromszögbe zárt szem. Jó ideig figyelhettem engem vizslató pillantását, mielőtt szörnyű dübörgéssel eltűnt a felhők között.

Három örjítő dolog volt a fejemben.

Először eltemettem, ami Pruszeniből megmaradt. Az a kín legalább tiszta volt, amit vele kapcsolatban éreztem.

A másik kettőt, az Istent és az arkangyalt előbb tudomásul sem akartam venni.

Nem lehet! hajtogattam. Lehetetlen, hogy ez az undorító, ártatlanokat gyilkoló, fehér isten igaz legyen. De a tények makacsul a fejembe szivárogtak. A keresztény Urat láttam és az angyalát. Ezen semmi nem változtathat. A mi Napunk, az Atyánk akkor...

Nem emlékszem, hogyan botorkáltam le a fennsíkról, és a következő évekből is csak emlékfoszlányok maradtak. Legalább egy évtizedbe telt, míg lehámlott rólam a sokk. Az erdőben éltem addig, ott bolyongtam gondolataimtól üzve.

A végén már csak apám élete zavart. Hogy tehetett... hogyan áldozhatott egy istennek, akiről tudta, hogy hamis, vagy legyőzték, ami voltaképpen mindegy. Alig foghattam fel undorító borzalmát a hajnalonkénti üdvözléseknek. Miért? Miért tette? Hiszen ha valakiről tudjuk, hogy nincs már, vagy sosem volt, akkor groteszk és gúnyos minden hasonló szertartás. Mintha bohócot játszana a dicsőítő, ahogyan a fehérek szokták kigúnyolni a társaikat.

Hát, ennyi, amit mondani akartam. A többi már sejtet. Végül rájöttem arra, mit szeretne látni Napistenünk, ha nemlétéből visszatekinthetne.

Eljöttem akkor Cuzcoba, elfoglaltam a barlangot, a fehér isten szerzeteseinek ruhájába öltöztem.

Eleinte volt bajom elég. A város papjai figyelték, nem kelek e hajnalban, s nem tárom-e kezem a Nap felé. Nem tettem ilyet. Akkor eljöttek és nekem szögezték a kérdést: hiszem-e az egy igaz Istent, az ő istenüket. Azt mondtam, persze, hogy hiszem, mert láttam.

Elfogtak, megkínóztak, de nem mondtam, nem is mondhattam mást. A fehérek mind azt hiszik, mindenki olyan, mint ők, lépten-nyomon hazudik.

Megmondtam nekik, hol van a Város, hadd lássák a lángpallos nyomait, lássák a megolvadt sziklát. Ez mentett meg a máglyától, no meg, gondolom, a sok arany is, amit a püspök hazahurcolt.

Nyájas volt, amikor elbocsátott.

- Végre van egy Áldott Embere Cuzcónak! - mondta.

Én meg azt gondoltam, legyen!

Búcsúzom, fehér ember!

Úgy érzem, nem élek már sokáig. Majd, ha megtudod, hogy meghaltam, tedd meg amit én tettem, de csak akkor, ha hiszed is az igazamat. Különben nincs értelme.”

Két év múlva jutott el hozzám Kechwa Juan halálhíre, elég érdekes módon. Papok kerestek meg a cuzcói püspök levelével. A püspök értesített, hogy Kechwa Juant szentté akarja avatni a helybeli egyház, mert Isten kiválasztotta volt. Kért, fáradjak el Párizsban egy bizottság elé, és mondjam el, mit tudok róla, mit hallottam tőle, mit láttam rajta, hiszen úgy tudják, találkozott vele.

Elmosolyodtam és elfáradtam a bizottsághoz. Nagyon szépeket mondtam. Szerencsére még azt is megfigyelte valaki, hogy este fellopóztam a hegyoldalba. Megbánást színleltem, de aztán azzal a hírrel leptem meg őket, hogy miközben a leskelődés bűnét elkövettem, láttam, hogy a szent teste a levegőbe emelkedik. Lett erre nagy öröm! Egy szavahihető, fehér úr mondja ezt, tehát kétségtelen bizonyíték!

A levélről nem tettem említést. Nemigen vált volna a szentté avatás hasznára, ugyanúgy az sem, amit valójában láttam és hallottam azon az estén.

Nem mondtam el nekik, amire Juan rájött. Egy hamis istennek nem jár szertartás, de végtisztesség még a hamis istent is megilleti.

Azóta én is, minden alkonyatkor meggyászolom a Napot.

Csak a dalt, amit Juan dúdolt annak idején, azt nem tudom utánózni.